

Futura publikacije
Udruženje građana Ženske studije i istraživanja

Stvaranje akademske zajednice:
bibliografija radova Svenke Savić: 1963-2011.

Priredila
mr Nataša Belić

Novi Sad, 2011.

Izdaju Futura publikacije
Udruženje građana Ženske studije i istraživanja
Za izdavače Svenka Savić
Priredila mr Nataša Belić

Dizajn korica i prelom Relja Dražić

ISBN 978-86-7188-131-9

Novi Sad, 2011.

Finansijska podrška: Rekonstrukcija ženski fond

Tekst Svenke Savić «Izgrađivanje akademske zajednice: 1960-2010» objavljen je u knjizi Vere Vasić: Diskurs i diskursi, zbornik posvećen Svenki Savić, u izdanju Filozofskog fakuleta i Udruženja građana «Ženske studije i istraživanja» (2010). U bibliografija tamo objavljenih njenih radova su radovi iz lingvistike. Prenosimo ovde tekst uz saglasnost priređivačice, a u spisku radova su uključeni svi objavljeni radovi Svenke Savić.

CIP - Каталогизација у публикацији
Библиотека Матице српске, Нови Сад

012 Savić S.

STVARANJE akademske zajednice: bibliogra
radova Svenke Savi : 1963-2011. / priredila

Nataša Belić. - Novi Sad : Futura publikacije :
Udruženje građana Ženske studije i istraživanja,
2011 (Novi Sad : Futura publikacije). - 108 str. :

fotogr. ; 24 cm

Tiraž 150.

ISBN 978-86-7188-131-9

а) Савић, Свенка (1940-) - Библиографије

COBISS.SR-ID 264486919

Ženske studije
i istraživanja
YU 21000 Novi
Sad Tel/Fax:
381/21/498858
Email: studije@
eunet.rs

futura
publikacije
Novi Sad
Masarikova 21
0216611165

Sadržaj

1. 1. Svenka Savić, IZGRAĐIVANJE AKADEMSKE ZAJEDNICE: 1960-2010.	5
1.2. Svenka Savić, BUILDING AN ACADEMIC COMMUNITY IN THE PERIOD OF 1960-2010	24
2. Nataša Belić, BIBLIOGRAFIJA RADOVA dr SVENKE SAVIĆ, profesorke emerite 1963-2011	45

Foto: Miodrag Miki Trajković

IZGRAĐIVANJE AKADEMSKE ZAJEDNICE: 1960-2010.

1. Akademska zajednica i jezička istraživanja u XX veku

Termin *akademska zajednica* podrazumeva nekoliko različitih formi života i rada onih koji se bave naučnim disciplinama na univerzitetima, u naučnim institucijama i/ili akademijama nauka i umetnosti. To su pre svega osobe koje u jednoj naučnoj disciplini na mnogo načina doprinose razvoju nauke: istraživanjima u domaćim i međunarodnim projektima; okupljanjima u strukovna udruženja koja organizuju različite skupove na kojima diskutuju o rezultatima rada; izdavanjem časopisa, knjiga i radova koji ih afirmišu među drugim akademskim zajednicama u zemlji i svetu. Razni oblici obrazovanja kadrova (u okviru dodiplomskih, postdiplomskih i doktorskih studija) i pisanje udžbeničke i priručne literature za studentsku populaciju deo su interesa akademske zajednice. Mera prepoznatljive prisutnosti neke akademske zajednice u javnom životu zemlje jesu i ustanovljene nagrade i priznanja za afirmisanje same struke ili mladih koji su budućnost iste te akademske zajednice.

Za naučne discipline koje postoje odavno u našoj sredini, više nije aktuelno pitanje formiranja akademske zajednice jer postoji generacijski kontinuitet. Nove generacije slede i internalizuju neupitno određena pravila ponašanja koja u akademskoj zajednici postoje. Ali za discipline koje su nove, kao što su različita interdisciplinarna područja u domenu proučavanja jezika kod nas tokom poslednjih nekoliko decenija, nužno je objasniti na koji način je interdisciplinarna akademska zajednica formirana, na koje se načine širila i kako su internalizovanju znanja doprinosile pojedinke i pojedinci u datim političkim i društvenim uslovima.

Stvaranje, rad i širenje akademske zajednice upravo je “na plećima” onih koji su uključeni u izgrađivanje neke naučne discipline, ali uvek treba da imamo na umu da je takvo izgrađivanje višestruko uslovljeno. Pored naučnih podataka, važnu ulogu imaju društveni i politički događaji (ratovi, velike migracije stanovništva ili rastakanje postojećih i formiranje novih država).

Važno je uočiti međuzavisnost više dimenzija jednog procesa u kojem su u fokusu individualni doprinosi izgrađivanju akademske zajednice.

Polovinom XX veka došlo je do smene osnovne paradigme u nauci o jeziku: dominantno monodisciplinarna na početku i u drugoj polovini XX veka, povezivanjem sa različitim akademskim disciplinama, pre svega sa psihologijom (psiholingvistika) i sociologijom (sociolingvistika), ali i sa drugim humanističkim disciplinama kakve su etnologija (etnolin-

gvistika), antropologija (antropološka lingvistika) – da pomenem samo neke aktuelne i na našem području – ona postaje interdisciplinarna. Promene u jednoj naučnoj disciplini najčešće pokreću pojedinci i pojedinke u nekoj oblasti, da bi onda pojedinačna akcija prerasla u opštedruštvenu promenu. O tome svedoče podaci iz istorije nauke o jeziku, objavljeni na različitim jezicima. Ovde govorim o ličnom doprinosu promovisanju interdisciplinarnih pristupa jeziku tokom pedeset godina rada: od asistentkinje do profesorke emerite.

2. Od (samo)obrazovanja do obrazovanja drugih u akademskoj interdisciplinarnoj zajednici

Upisala sam se na Grupu za južnoslovenske jezike na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu školske 1959-1960. godine bez jasne ideje o tome šta je to što ću studirati i čemu će mi stečeno znanje poslužiti. Kada sam te godine uspešno završila gimnaziju Jovan Jovanović Zmaj i Srednju baletsku školu u Novom Sadu, moji su planovi zapravo bili vezani za balet.

Na studijama smo činili malu grupu – samo nas petoro (četiri studentkinje i jedan student). Ono što je tu našu malu grupu činilo izuzetnom to je što smo imali prilike da slušamo nastavu o južnoslovenskim jezicima dominantno u teorijskoj interpretaciji strukturalne lingvistike koja je u to vreme predavana sistematski jedino na našoj grupi na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu, a bilo je i prestižno teorijsko usmerenje. Očekivano je bilo da će i moje dalje teorijsko usmerenje biti u istom teorijsko-metodološkom smeru, što potvrđuje i naslov mog diplomskog rada: *Struktura dveju pesama Momčila Nastasijevića* (objavljen pod prezimenom Vasiljev, 1965); u skladu sa tim teorijskim pristupom bio je i moj magistarski rad: *Sintaksičke konstrukcije s pridevom u srpskohrvatskom književnom jeziku* (objavljen pod prezimenom Savić, 1970). Tada još nisam mogla da sagledam razmere drugih savremenih teorijskih pristupa jeziku (delimično i zbog toga što je još uvek moje interesovanje bilo pretežno na strani igre i pozorišta u kojem sam bila zaposlena sve vreme studiranja).

Krajem 1968. prema odluci Izvršnog veća Vojvodine osnovan je Institut za lingvistiku u Novom Sadu s ciljem da putem organizovanog naučnog rada razvija fundamentalna istraživanja srpskohrvatskog jezika. Prelazim iz Srpskog narodnog pozorišta u ovu novouformiranu naučnu instituciju i tako menjam osnovno profesionalno usmerenje ka nauci o jeziku. Preći iz umetnosti koja u društvu nema naročit ugled (kao što je balet bio tada), u naučnu instituciju za istraživanja jezika što podrazumeva ugled i moć, za mene je značilo veliku promenu i dalji naporan rad na samoizgrađivanju.

U Institutu smo od početka radili na mnogim projektima: Velimir Mihajlović, Gordana Vuković, Milica Grković, Mirjana Jocić, Mato Pižurica i ja, a nešto kasnije su nam se pridružile Vera Vasić i Ljiljana Nedeljkov. Radili smo na dugoročnim istraživačkim projektima na osnovu kojih je trebalo da budu sačinjena kapitalna dela iz istorije jezika, iz predvukovske epohe (XVIII i XIX vek) i iz savremenog srpskohrvatskog jezika.¹ U savremenoj jezičkoj perspektivi su bili leksikološki projekti (terminološki rečnici) i projekat Gra-

¹ Projekte je finansirala Samoupravna interesna zajednica za nauku AP Vojvodine. Osnovni rezultati saopštavani su u različitim publikacijama.

matika srpskohrvatskog jezika: upotreba padeža (projekat na kojem smo radile: Mirjana Jocić, Gordana Vuković i ja). Rad na projektima je podrazumevao u prvo vreme formiranje adekvatnog korpusa empirijskih podataka za svaku navedenu oblast. Za naš projekat je to značilo ispisivanje na posebne listiće primere iz odabranih tekstova, na osnovu izrađenog Upitnika koji je sadržavao 246 pitanja (metodologija slična radu na rečniku u Institutu za srpskohrvatski jezik SANU). Na ovom projektu smo sakupile bogat empirijski materijal, ali je rad na njemu prekinut bez finalizacije. U to vreme je u drugim jezičkim centrima u svetu već bila odomaćena tehnika kompjuterskog pohranjivanja podataka i analize, što je u ovoj fazi našeg rada na projektu izostalo. Prikupljen empirijski materijal je kasnije samo delimično iskorišćen za individualne radove saradnica na projektu, ali je ostao nedovoljno dostupan široj naučnoj zajednici.

Naš je rad imao sve odlike samostalnog instituta, odvojen od Katedre na Filozofskom fakultetu i fizički i programski. Procenjujem danas da je bila prednost baviti se istraživanjima puno radno vreme i istovremeno se samoobrazovati u nezavisnoj instituciji.

Kada je u 1971. godini prestao rad na izradi gramatike padeža, Mirjana Jocić i ja prešle smo na nov projekat – *Sintaksička ispitivanja u dečjem govoru*, koji je u osnovi imao interdisciplinarni pristup, što je i sam naziv projekta signalizirao jer istraživanje govora dece nužno podrazumeva njegovu povezanost sa razvojem mišljenja. Imale smo ličnu motivaciju za ovo istraživanje jer je u to vreme moja starija ćerka upravo progovarala (pravo vreme za beleženje njenog govornog materijala). Slična situacija je bila i sa sinom Mirjane Jocić, a nešto kasnije i sa sestričinama Vere Vasić. Sve tri smo beležile primere razvoja govora dece u porodičnoj atmosferi. Formirale smo dnevnik o razvoju govora jednojezične dece na ranom uzrastu od prve do treće godine života.

Za mene je u tom periodu presudna osoba bila Melanija Mikeš² koja je rukovodila ovim projektom od 1971. do 1976. u Institutu za lingvistiku u Novom Sadu (nakon toga sam preuzela rukovođenje od nje do 2000. godine). Nije neobično što je projekat o razvoju govora kod dece dobio punu podršku u finansiranju u Pokrajini. Naime, na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu već je bio kontinuitet u istraživanjima razvoja govora dece (Svenka Savić 1989). Profesor na našoj katedri na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu, Milivoje Pavlović, doktorirao je na ovoj temi u Parizu početkom dvadesetih godina XX veka, a Melanija Mikeš je doktorirala u Novom Sadu (1964) pred komisijom u kojoj je i on bio; njena teza bila je posvećena razvoju glasovnog sistema dvojezične dece. Istraživanja je nastavila u okviru ove teme, bavila se, na primer, pitanjima gramatičkog razvoja, sa mnogo elana i dobre volje, ne samo sa nama trima u Institutu, nego i sa drugim saradnicama i saradnicima (pre svega sa Plemenkom Vlahović, a nešto kasnije i sa Lajošem Gencom sa Odseka za psihologiju Filozofskog fakuleta u Novom Sadu). U to vreme je i ona sama dominantno bila usmerena ka strukturalnom opisu dečjih iskaza, uz uvažavanje psiholoških zahteva razvoja.

Šta su tada bili naši zadaci na novom projektu? Kao prvo, da bismo istraživale razvoj govora dece trebalo je da se podučimo „zanatu“, jer o tome nismo učile tokom studija. Uopšte, o govoru je tada bilo sasvim malo predavanja i istraživanja u lingvističkoj literaturi

² Njenu biografiju zabeležila sam u knjizi: Svenka Savić i saradnice (2009: 122-135), a bibliografiju njenih radova daju: Plemenka Vlahović, Ranko Bugarski i Vera Vasić (2009).

kod nas, naročito kad je reč o nekim procesima standardizacije govornog materijala, jer je fokus analize uglavnom bio na pisanim tekstovima iz uverenja da je govor haotičan i da nije moguće ustanoviti pravila, kao što je to bilo moguće učiniti sa zapisanim tekstom. Na magistarskim studijama tada nije postojao predmet iz metodologije istraživanja savremenog standardnog jezika u okviru koga bi studenti i studentkinje uvežbavali istraživačke tehnike (mada su istraživanja u zapisivanju dijalekatskih govora nužno razvijala i ove metode).

Melanija Mikeš je imala dobre organizacione sposobnosti (što sam nastojala da razvijem i kod sebe) i bila je mentorka posvećena našem stasavanju. Osnovna je njena osobina bila da podstiče druge na istraživanja i saradnju u timu, a ostavljala je veliku slobodu saradnicama. Uvek bi rekla svoje mišljenje o datim pojavama u jezičkom razvoju. Bilo joj je stalo do prisustva nas mladih u internacionalnoj akademskoj zajednici. U njenom shvatanju je razmena sa drugima bila prioritetna i zato nas je slala na različite skupove u inostranstvo, organizovala razgovore, bila inicijatorka našeg delanja. Na primer, bila sam u Češkoj na skupu na kojem se razgovaralo o funkcionalnoj rečeničnoj perspektivi (pristup o kojem smo učili na postdiplomskim studijama, ali ga nismo praktikovale). Tamo sam upoznala mnoge afirmisane slaviste koji se bave upravo ovim sintaksičkim pristupom (Jana Firbasa, Josipa Silića, pored ostalih), ali i pojedince iz generacije koja dolazi – zapažen referat je tada imao mladi lingvista iz Štokholma Osten Dal, danas afirmisan u tipologiji jezika (sa kojim sam kasnije saradivala na projektu iz tipologije evropskih jezika polovinom devedesetih godina). Drugo na čemu je Melanija Mikeš insitirala jeste timski rad, to je činila iz uverenja da je timski rad jedan od elemenata održavanja i širenja akademske zajednice. Imala je različite načine da nas usmerava u tom pravcu. Tako su nastajali naši prvi koautorski radovi sa njom i nas asistentkinja zajedno. Tokom timskog rada na projektu sazrevalo je i učvršćivalo se naše prijateljstvo u akademskoj zajednici i, naravno, kadrovska struktura na pojektu. Za mlade istraživačice od presudnog značaja je angažovanje mentorke, naročito kada je u pitanju novo (u ovom slučaju psiholinvističko) usmerenje, za koje je nedostajala domaća relevantna literatura tada, a sve važne knjige su bile objavljene u inostranstvu na stranim jezicima. Čitajući stručnu literaturu iz ove nove oblasti, ulazimo u jezik struke – psiholingvistike. U početku je to išlo sporo i zamorno, ali je uloženi trud bio zalog budućeg bržeg napredovanja u „gutanju“ literature i pisanju samostalnih radova. Melanija je donosila literaturu i insistirala da je čitam tako da podvučem reči čije značenje ne znam i onda bi ih ona objašnjavala u kontekstu rečenice i teksta. Tako je nastao i mali rečnik u knjigama koje smo kasnije štampale i naš doprinos učinile dostupnim svima drugima koji u ovu problematiku tek ulaze (Mirjana Jocić i Svenka Savić 1974).

Išle smo na naučne i stručne skupove u zemlji i inostranstvu ne samo da upoznajemo druge, nego i da njima kažemo šta mi radimo, jer je to pretpostavka naše kompetativnosti u internacionalnoj zajednici, budući da nauka nema regionalne granice. Povezivanje sa drugima danas se čini normalnim, početkom sedamdesetih XX veka to nije bilo jednostavno kad je razvojna psiholingvistika u pitanju jer se i ona tek probijala u svetu.

Međutim, nema mnogo koristi od novostečenog znanja ako se ono ne podeli sa svoji- ma u akademskoj zajednici. Tako sam, htela ja to ili ne, imala dvostruki zadatak da se sama dobro obrazujem i da unutar svoje zemlje agitujem za ideju interdisciplinarnog istraživanja jezika, koje, opet, van zemlje afirmišem istraživanjima na našem korpusu. Moja je uloga po

svemu bila posrednička – od ovamo tamo i od tamo ovamo cirkulišu radovi, publikacije, prikazi...

Organizovale smo mnoga predavanja, skupove, tribine u Novom Sadu, uglavnom posvećene raznim pitanjima interdisciplinarnosti u jeziku. Tako je zaživela zajednica koja je sada vidljiva kroz okupljanja, razmenu mišljenja, debate u javnom prostoru, koliko i kroz objavljene radove i knjige o čemu saopštavaju mediji.

Podstaknuta Melanijinim načinom rada i novim načinom razmišljanja o jeziku, pre svega o govornom materijalu, spremno sakupljam empirijski materijal za razvoj govora kod blizanaca, zajedno sa Mirjanom Jocić, što će kasnije postati osnov za moju doktorsku disertaciju (Svenka Savić 1977; 1980). Naša je pažnja sada na razgovoru kao jedinici analize socijalne interakcije, a ne na gramatičkoj jedinici – rečenici. Počele smo da beležimo razgovore ostvarene između dece i odraslih u spontanim razgovornim situacijama u porodičnoj atmosferi. Razgovore, kao veće celine, segmentiramo u manje jedinice analize (nekada su to iskazi, drugi put razmene). Postajemo svesne da od jedinice analize zavise i naši rezultati i zaključci analize o razvoju govora deteta u odnosu na govor odraslih. Moj je fokus na deci, a Mirjane Jocić na odraslima sa kojima ta deca razgovoraju (Mirjana Jocić 2006). U našem timu su konstruktivni razgovori o parametrima za merenje jezičkog razvoja koje vodimo i sa raznim gostima na projektu iz inostranstva (Dan Slobin, Gordon Vels, Margaret Bulova, Grejs Šugar, Morin Šilds, da pomenem samo neke). Uočavamo poteškoće u primeni kriterija za napredovanje u razvoju govora na osnovu broja morfema (koji je predložio tada Rodžer Braun za usvajanje engleskog jezika). U timskom radu polako ovladavamo *analizom konverzacije*, pristupom koji je i u internacionalnoj akademskoj zajednici tada nov u razvojnoj psiholingvistici.

U to vreme u opisivanju jezika izazovna teorija je bila transformaciono-generativna gramatika Noama Čomskog. O njoj nije kod nas sistematski predavano na materijalu rečenica srpskog jezika na dodiplomskim studijama (kako je to danas normalna stvar), ali smo mi na postdiplomskim studijama o tome dobijale početna znanja (verzije teorije iz 1957. i 1965). Bio je to savim nov pristup i u Evropi, interesantan pre svega za mlade istraživače, ali je 'visio' izvan postojećeg plana i programa dodiplomskih studija kod nas. Sem toga, strukturalni teorijsko-metodološki pristup je predavan tek nekih dvadesetak godina i nije bilo izgleda da će doći do smene te paradigme u osnovnim studijama srbistike. Pre svega zato što su oni koji su ga afirmisali u akademskoj sredini imali teorijski primat i akademsku moć. Zapravo je akademska zajednica strukturalista u srbistici u to vreme bila u fazi ekspanzije druge generacije istraživača i predavača, a generativisti nisu još ni otpočeli formiranje svoje akademske zajednice. Isti je slučaj i sa psiholingvistikom.

Stečeno osnovno znanje iz transformaciono-generativne gramatike bilo je zalag za jedan zajednički rad (Melanija Mikeš i Svenka Savić 1972) u kojem je osnovna ideja bila da potvrdimo kako dete dok usvaja sintaksička pravila rečenice maternjeg jezika (u ovom slučaju srpskohrvatskog), usvaja pravila transformacija (u ovom slučaju formiranje nominalne sintagme u rečenici). U radu nismo posebno kritične prema samoj teoriji, a primeri rečenica su davani izolovano iz konteksta i toka razgovora deteta sa odraslima. Postajalo nam je jasno već nakon ovog rada da teorijski pristup ne obuhvata mnoge aspekte onoga što se dešava u *dijalogu* odrasli – dete. Sve više se fokusiramo na ono što se dešava *između*

osoba u komunikaciji, jer je dijalog zapravo proces koji sagovornici zajedno izgrađuju. Sem toga, inostrane kolege sa kojima smo saradivale nisu bile oduševljene teorijom Čomskog (analizom rečenicama u vakuumu, kako ističe Morin Šilds) i okrenule su se konverzacionoj analizi. Ukratko, i mi smo se usmerile ka teorijama iz razvojne psiholingvistike koje su sve više postajale i deo našeg novog znanja, ali i lično ubedeja u razmišljanju šta jezik jeste.

Teorije Vigotskog, Pijažea, Brunera, Rodžera Brauna, Dana Slobina (da pomenem samo njih nekoliko) već su okvir za sistematsko istraživanje razvoja govora. Rodžer Braun nudi srednju dužinu iskaza (merenu brojem morfema), kao mogući parametar govornog razvoja. Slobin (postdiplomac kod Rodžera Brauna) nekoliko osnovnih principa i pretpostavki (*prerequisites*) za njihovo ostvarivanje, uzimajući u obzir ono što dete čuje u svojoj govornoj sredini (*input*) i ono što je njegov potencijal za jezik (kao ljudskog bića). Drugim rečima, to je vreme kada dolaze podsticajni uticaji iz same psiholingvistike, koja tada upija značajne ideje o odnosu mišljenja i jezika iz psihologije, uz kritičko preispitivanje tvrđenja Čomskog o urođenoj prirodi jezika.

Prelazak sa strukturalističkog, preko transformaciono-generativnog pristupa, na interaktivni psiholingvistički način razmišljanja o jezičkim činjenicama imao je dobrih strana, kada je moje teorijsko formiranje u pitanju. Samoobrazovanje u tom novom smeru sastojalo se u tome da povežem znanja iz lingvistike (koje sam imala), sa znanjem iz psihologije (koje sam tek sticala). Zatim, učim statističke metode – jedan od važnih elemenata obrade empirijskog materijala, koji su u psiholingvistiku uneli psiholozi, a mi lingvisti ih preuzeli.

Najvažnije u tom razvojnom periodu za sve nas bilo je saznanje o važnosti reprezentativnog korpusa empirijskih podataka za analizu. Korpus je trebalo da formiramo mi: pitanje sakupljanja, beleženja, pohranjivanja u jedinicama analize i analiziranja materijala u razvojnoj psiholingvistici postalo je (i ostalo) glavno polje mog interesovanja i staranja do danas.

Tokom tog procesa polako sam se izmeštala iz tek formirane male jezičke akademske zajednice unutar Instituta za lingvistiku u akademsku zajednicu koja je odgovarala onome što me je tada interesovalo u vezi sa usvajanjem i razvojem jezika i govora dece. Taj individualni rad je bio plodotvoran, jer sam u novoj akademskoj sredini upoznala osobe koje se bave razvojem dece na različite druge načine (na primer, u Institutu za eksperimentalnu fonetiku i patologiju govora u Beogradu Smiljka Vasić sa saradnicima radi tada na pitanjima razvoja govora kod dece koja imaju poteškoće u razvoju), iz drugih teorijskih pristupa (na primer, osnovna priholingvistička teorija Čarlsa Ozguda koju je ona razrađivala), ili, na primer teorije Žana Pijažea, Lava Vigotskog i Džeroma Brunera (koje tada afirmiše Ivan Ivić zajedno sa svojim timom na Filozofskom fakultetu u Beogradu, pre svega u Odeljenju za psihologiju). To je bilo presudno za mene da se teorijski decentriram iz samo jednog teorijskog pogleda (strukturalizma) na međuzavinost razvoja mišljenja i govora. Dogodilo se to u pravom trenutku, jer se tada na Odseku za psihologiju u Beogradu psiholozi tek počinju interesovati za teoriju Noama Čomskog, koji je, kako znamo, tvrdio da je lingvistika deo kognitivne nauke, i da je u osnovi njegovog učenja ideja o urođenoj sposobnosti za jezik koju razvojni psiholingvisti treba da aktualizuju svojim istraživanjima. Ivan Ivić tada piše doktorsku disertaciju o razvoju simboličke funkcije kod dece (Ivan Ivić 1978), u koju ubraja i jezičku. Nužno dolazi do pitanja odnosa urođenog i stečenog u razvoju mišljenja, pa onda

i u odnosu na jezički razvoj. On daje argumentovane dokaze da je Čomski samo delimično u pravu kada tvrdi da dete ima urođenu sposobnost za jezik.

Tako se sada moja akademska zajednica širi (odnosno ja postajem deo beogradske zajednice): postajem članica Društva psihologa Srbije, idem na njihove skupove, objavljujem prvi rad u časopisu *Psihologija* (1972), dobijam njihove *Psihološke novine*. Konačno, doktoriram na Filozofskom fakultetu, na Odseku za psihologiju u Beogradu (pred komisijom u sastavu Vera Smiljanjić, mentorka, Ivan Ivić, Nikola Rot i Ranko Bugarski, članovi).

Za doktorski rad mi je bilo potrebno da proučim literaturu o dečjem govoru u svetu. Kao produkt tog proučavanja nastala je publikacija *Razvojna psiholingvistika – anotirana bibliografija* (Svenka Savić 1976), koja je u znatnoj meri pomogla onima koji su tek počinjali rad u ovom polju institucionalnog obrazovanja. Tako je moje samoobrazovanje bilo na korist i onima koji dolaze iza mene i obrazuju se za interdisciplinarni pristup u institucionalnim uslovima (zaposleni na vaspitačkim ili učiteljskim poslovima). To je primer kako jedan pojedinačni napor biva na korist akademske zajednice i kako je postepeno oblikuje i širi.

Drugi segment istog procesa jeste saznanje da novi, u ovom slučaju interdisciplinarni pristup mora postati dostupan široj akademskoj javnosti od jezičke zajednice. Tako sam pisala o našim istraživanjima u medijima, pokrenula godišnje *Psiholingvističke susrete* istraživača iz Ljubljane, Zagreba, Zadra, Sarajeva, Novog Sada, Beograda, Niša, Skoplja, Titograda (Podgorice); do raspada jedinstvene države Jugoslavije održano je ukupno pet susreta što je pomoglo homogenizaciji istraživača na zajedničkom poslu u celoj (tadašnjoj) državi.

Zatim je važan segment iste te aktivnosti i objavljivanje knjiga u kojima se izlažu rezultati istraživanja na projektu. U periodu od 1974. do 1985. objavile smo u Institutu (u seriji Usvajanje jezika) sledeće knjige: *Modeli u sintaksi dečjeg govora* (Mirjana Jocić i Svenka Savić 1974), *Razvojna psiholingvistika* (Svenka Savić 1976), *Razgovor sa sestrom i bratom* (Vera Vasić 1983), *Narativi kod dece* (Svenka Savić 1985). Naravno da nas je veliki broj istraživačkih radova afirmisao polako u svetu (videti, na primer, objedinjene radove Mirjane Jocić (2006)).

Nakon odbranjene doktorske disertacije, za mene je bio presudan moj odlazak u internacionalnu zajednicu, na jednogodišnje postdoktorske studije na Univerzitetu u Kaliforniji u Berkliju, kod psiholingviste Dana Slobina (tokom školske 1979-1980). Bila je to divna godina teorijskih rasprava u njegovom seminaru, sa fokusom na *međujezičkim* razlikama u usvajanju govora dece na ranom uzrastu, u kojima su učestvovali studenti doktorandi sa tog univerziteta i seminaristi iz različitih evropskih zemalja. Pored intenzivnog rada u toj studijskoj grupi, u kojoj su tada bili danas poznati stručnjaci (za pragmatiku Džef Veršueren, za tipologiju Džoun Bajbi, za dečji govor Nensi Badvin i drugi), slušala sam kurseve Džona Serla iz filozofije jezika, Robin Lejkof iz roda i jezika, Džona Gamperca iz sociolingvistike, Čarlsa Filmora iz problematike padeža, kao i mnogobrojna predavanja gostujućih profesora u toj školskoj godini na Berkliju. Te 1980. u Berkliju su Džordž Lejkof i Pol Kej prvi put saopštavali na javnim predavanjima svoje ideje o kognitivnoj lingvistici kao novoj orijentaciji koja bi trebalo da objasni odnos jezika i uma s vođenjem računa o iskustvu, dakle, na drugačiji način od teorijskog objašnjenja Noama Čomskog. Istraživanje veštačke inteligencije dalo je u to vreme na Univerzitetu u Berkliju ohrabrujuće rezultate za kritičko osporavanje teorije Čomskog. Ukratko, činjenica da sam se usavršavala u centru koji je

zapravo bio centar otpora idejama Čomskog, učvrstila me je u pravcu priholingvistike i kognitivne lingvistike drugačije teorijske orijentacije, što zatim prenosim u rad na našem novosadskom projektu.

Od 1977. naš Institut za lingvistiku integriše se sa Katedrom za južnoslovenske jezike i postaje deo Filozofskog fakuleta, tačnije Instituta za južnoslovenske jezike (danas Odseka za srpski jezik i lingvistiku). Asistenti iz Instituta postepeno ulaze u nastavni proces; za mene, međutim, kao interdisciplinarno oformljenu istraživačicu (sa doktoratom iz psiholoških nauka, orijentisanom na istraživanja u domenu dečjeg govora) u tadašnjem planu i programu studija nema nastavnog predmeta u okviru kojeg bih to znanje afirmisala. Ostajem u istraživačkom poslu još čitavu deceniju.

Od 1977. (do 2000) rukovodim projektom *Psiholingvistička istraživanja* i imam mogućnost da sa studentima i raznim saradnicima istražujemo različita jezička pitanja. Organizujem, takođe, mnogobrojne javne tribine i razgovore, proširujemo psiholingvističku akademsku zajednicu koju smo afirmisali na našim godišnjim susretima; objavljujem radove u koautorstvu sa saradnicama, mentorica sam brojnih diplomskih radova studenata sa našeg Odseka; neki od istraživačkih radova studenata kojima sam pružila mentorsku pomoć nagrađivani su na konkursu Univerziteta u Novom Sadu (na primer, radovi Ivane Antonić, 1983, 1985. i Slavice Šokica, 1985, da pomenem samo neke).

Kao što sam u početku pomenula, nova disciplina treba da živi i u planovima i programima akademskih dodiplomskih i postdiplomskih studija. Godine 1984. prihvaćen je moj predlog da predajem Psiholingvistiku na tek obnovljenim magistarskim studijama na našem Odseku. Pravo upisa imali su i studenti i studentkinje sa drugih odseka našeg fakulteta, pa su ovaj predmet odabirali i studenti psihologije, engleskog, nemačkog, slovačkog jezika. Ukratko, studentska akademska zajednica se sada okupljala oko ovog predmeta i tako učinila dobru razmenu između studenata raznih grupa za potrebe postdiplomskih magistarskih studija.

Osetila sam se teorijski osnaženom i u periodu od sledećih deset godina afirmišem stav da je važno ustanoviti pravila za *upotrebu* razgovornog jezika, vodeći pritom računa o kontekstu, sagovornicima i zajedničkom iskustvu, a na primerima zabeleženim u spontanim razgovornim situacijama u srpskom i u drugim jezicima. U okviru projekta, zahvaljujući saradnji sa studentima i saradnicama različitih stepena akademskog obrazovanja, gradili smo Novosadski korpus razgovornog jezika (up. Prilog 1: Novosadski korpus razgovornog srpskog jezika: 1975-2000), na kojem su značajan doprinos u finalnom delu dale psihološkinja Veronika Mitro i Ivana Antonić, usmerena na opštelingvistička pitanja srpskog jezika. Tako počinje kadrovska obnova same discipline, širi se akademska zajednica sada interdisciplinarno obrazovanih istraživača i istraživača. U projektu je tokom tri decenije – duže ili kraće – saradivalo preko 50 različitih osoba. Gotovo svi smo se okupili oko projekata o razvoju sposobnosti naracije kod dece. Valas Čejf je u Berkliju imao zanimljiv kurs iz osnova kognicije i jezika, sa fokusom na međukulturne i međujezičke osobine naracije. Taj kurs mi je bio podsticaj da nakon povratka u zemlju napravim istraživanje *Razvoj naracije kod dece* (Svenka Savić 1986) i tako pretočim naučeno u našu sredinu. Osnovni cilj projekta Valasa Čejfa bio je da ukaže na kulturne razlike u narativnoj sposobnosti kod odraslih (koristeći jedan neverbalni zvučni film za pripovedanje) na jezicima različite tipološke strukture (en-

gleskom, grčkom i japanskom). Tragao je za međuzavisnosti jezičke strukture i kulturnih uticaja na kognitivnu predstavu. Osnovni cilj mog istraživanja bio je da na osnovu Čejfovog filma na materijalu srpskog jezika pokažem kako se osobine narativne sposobnosti razvijaju tokom odrastanja dece od 3 do 18 godina i da su u tom procesu, pored kulturnih važni i rodni i uzrasni aspekti. Zato je zaključak mog istraživanja (koje je sprovedeno u Vojvodini u periodu 1981-1984) da u razvoju naracije kod dece ima udela i rodna dimenzija (na primer, u tinejdžerskom uzrastu to je veoma izrazito) i tip društvenih odnosa u kojima su deca odrastala (što se u našem slučaju pokazuje u poimanju privatnog i društvenog vlasništva).

U vreme kada su objavljeni rezultati našeg istraživanja, ta vrsta istraživanja naracije kod nas su tek začeta. Budući da je knjiga *Narativi kod dece* (Svenka Savić 1985) prva u tom teorijskom pristupu, detaljnije u uvodu dajem pregled različitih teorija o naraciji i kod odraslih.

U mom teorijskom sazrevanju to je značajni pomak od psiholingvistike ka analizi diskursa. Isti teorijski pristup ugrađujem u različite istraživačke projekte uvek usmerene na one grupe govornika koji imaju manju moć u društvu: deca – jedinčad, blizanci, romska deca i deca naših migranata u svetu (Svenka Savić, 1989), s jedne strane, i povećavam interesovanje za jezičko ponašanje žena, koje takođe u društvu imaju manju moć. Pri tom ne gubim osećaj da je ono što istražujemo važno saopštavati u internacionalnoj akademskoj zajednici.

Od 1984. godine do raspada zajedničke države svake godine sam organizovala kurs iz interdisciplinarnog jezičke problematike u Interuniverzitetskom centru za postdiplomske studije u Dubrovniku (tu su, pored ostalih, polaznice i polaznici bile Snježana Kordić, Aida Babić, Bernard Nežmak, Veronika Mitro, Ivana Antonić, da pomenem samo neke koji su danas već afirmisani u akademskoj zajednici). Tako proširujem krug onih koji su potencijalno zainteresovani da šire ideju o neophodnosti interdisciplinarnog istraživanja jezika. Teme su oscilirale od pragmatike i psiholingvistike do kognitivne lingvistike i diskursa, a slušaoci su uglavnom studenti i studentkinje iz celog sveta koji na tom mestu tokom nedelju dana razmenjuju svoje ideje, druže se i proširuju znanja (tada još uvek) u jugoslovenskoj jezičkoj zajednici. Tako potvrđujem uverenje da je izgrađivanje akademske zajednice obaveza svakog člana i članice, ako želimo da se naučna disciplina u javnosti afirmiše. U mom slučaju to je nastojanje da se o jeziku govori s vođenjem računa o različitim teorijskim pristupima, kada je reč o upotrebi jezika.

3. Važnost korpusa empirijskih podataka za održavanje i napredovanje interdisciplinarnog akademske zajednice

Početak osme decenije XX veka u nauci o jeziku i u disciplinama ka njoj usmerenim, aktuelno je i kod nas zalaganje za formiranje valjanih i pouzdanih korpusa različitih empirijskih podataka o srpskohrvatskom jeziku koji se mogu dalje iskoristiti za procese standardizacije jezika. Sve agilnija korpusna lingvistika sada se suprotstavlja transformaciono-generativnom pristupu (koji traga za univerzalnoću), time što naglašava važnost pojedinačnih empirijskih podataka i konkretne jezičke upotrebe. Tada je u Lundu već formiran korpus podataka za razgovorni engleski jezik, koji je poslužio kao model za različite dis-

kusije o poboljšanju parametara za *reprezentativan korpus* razgovornog jezika. U komunikaciji sa njihovim direktorom (Jan Svartvik 1990) polako formiramo naše parametre za razgovorni srpski jezik (u kojem je sada samo jedan deo korpus razgovora dece i odraslih). Za svaki pojedinačan materijal koji je i odštampan, postoji audio zapis (sistemizovan u audioteku), zatim transkribovan materijal u obliku jedinica analize, uz podatke o sagovornicima i kontekstu. Ukupno je oformljeno 35 svezaka sa preko pola miliona reči. Na osnovu tog materijala nastaju brojni radovi studentkinja i studenata na dodiplomskim, postdiplomskim i doktorskim studijama ne samo na našem odseku, nego je materijal dostupan istraživačima u zemlji i svetu.

Teorija o dijalogu i razgovoru može se videti iz sistema za *transkripciju* razgovora u pisanu formi koji smo razradili i prilagodili našim potrebama. Naš metod transkribovanja je doprinos tadašnjoj diskusiji o standardizaciji transkripcije razgovornog jezika uopšte.

Danas je materijal, čije je sakupljanje započeto pre četrdeset godina, dostupan u obliku dnevnčkih zapisa o razvoju govora dece (jedinčadi: Sara, Vladan, Nataša, Tatjana) i blizanačkih parova (Sveta i Mileta, Sanja i Maja, Jasmina i Danko). Ukupno preko 2000 stranica kucanog teksta još uvek nije prebačeno u moderne tehnološke oblike (nije digitalizovano), što otežava eventualnu komparativnu analizu sa drugim korpusima. Ostali su, međutim, radovi koji se na ovom korpusu temelje i koji po pravilu sadrže primere iz empirijskog materijala na osnovu kojih su rađeni. Ipak, ogroman trud koji je uložen u prikupljanje, beleženje i transkribovanje empirijskog materijala razgovornog srpsko(hrvatskog) jezika postao je danas nedovoljno dostupan široj akademskoj zajednici. Slična je situacija i sa materijalom sakupljenim i transkribovanim iz razgovora odraslih, koji je u obliku svezaka, audio-zapisa i u obliku radova saradnica i studenata, nastalih u okviru projekata, ili u obliku studentskih obaveza na predmetu Analiza diskursa (diplomski, magistarski, doktorski radovi). Pouka nam je iz ovog iskustva za prikupljanje, sortiranje i čuvanje empirijskog materijala za analizu da se brz razvoj tehnologije odražava na širu dostupnost empirijskih jezičkih podataka u akademskoj zajednici. Pojedinci u zajednici moraju na vreme pretočiti sakupljene empirijske podatke u nove tehnološke oblike. U protivnom, istraživanja u jeziku ostaju nevidljiva za generacije istraživača koje dolaze. Kontinuitet empirijskih podataka važno je vezivno tkivo akademske zajednice. Za valjano dijahrono proučavanje razvoja govora odraslih i dece ovaj kontinuitet je neophodan, jer je upotreba spontanog govora različitih grupa u jednom društvu jedan od pokazatelja razvojnog smera jezika. Na primer, procese demokratizacije u jeziku možemo pratiti istražujući upotrebu pojedinačnih segmenata (raz)govora, kao što su psovke u javnoj i privatnoj upotrebi (Svenka Savić i Veronika Mitro 1996), zatim različite forme oslovljavanja i pozdravljanja, ili u malim (nelektorisanim) novinskim tekstovima (kaki su oglasi lične vesti u pisanim medijima).

Podaci dobijeni iz istraživanja govora mogu doprineti uklanjanju nekih predrasuda o funkciji i upotrebi jezika. Moja doktorska disertacija upravo je pokazala u kojoj meri je interakcija odrasle osobe važna za razvoj govora blizanačkog para i članova para: blizanca/blizakinje. Na primer, opšti je sud u literaturi o blizancima kao 'drugima', da oni nisu 'dovoljno dobri' u razvoju govora, tj. da zaostaju u razvoju govora jer ne osećaju potrebu za odraslom osobom (budući da uvek imaju 'pri ruci' parnjaka, gotovo istog nivoa govornog razvoja, da traže da razviju takozvani 'autonomni govor' – samo njima znan. Suprotno do-

tadašnjim rezultatima istraživanja razvoj govora blizanaca, zaključila sam da blizanci, kada im se omogući prisustvo odraslih osoba, pokazuju povoljan razvoj kao i jedinčad. Čak su i napredniji u razvoju govora od jedinčadi u onim domenima koji su važni za osamostalji- vanje svakog člana unutar blizanačkog para – a to je bilo usvajanje znaka za obeležavanje sopstvene ličnosti (lično ime, lična zamenica prvog lica jednine: *ja*). Imati svoj identitet jače je od blizanačke situacije u paru, zaključujem u istraživanju.

Zapravo sam već doktorskom tezom prešla na istraživanje osobina jezika i govora, od onih koji u društvu imaju manju moć (*deca*) ka onima koji trpe dvostruku diskriminaciju, kao što su blizanci: zato što su *deca* i zato što su rođeni u blizanačkom paru. Bilo je izazov istraživati poziciju “drugog” jer ti podaci uglavnom nedostaju, budući da su u nauci o je- ziku opisani samo ne-drugi. Tako sam krajem sedamdesetih otpočela istraživanje razvoja govora dece u migrantskoj situaciji. Bila sam u nekoliko država da vidim kako nastava izgle- da, i jednom prilikom (1979) upoznala Tove Skutnab Kangas (Tove Skutnab Kangas 1979) koja će imati veliki uticaj na ono što smo radili na pitanjima maternjeg jezika dece – počev od samog definisanja fenomena *maternji jezik*. Ona insistira na uticaju faktora ideologi- je (politike) na istraživanja jezika migranata, ali i na obrazovanje dece uopšte (na primer, nama nije bilo moguće tada istraživati jezički razvoj naše dece u migrantskoj situaciji bez odobrenja vlasti).

U to vreme su se pitanjima maternjeg jezika dece migranata u Nemačkoj, Švedskoj i Francuskoj bavili istraživači iz nekoliko centara u Jugoslaviji. Zato sam im predložila da istraživanje govora i jezika dece naših radnika na privremenom radu u inostranstvu (to je bio zvanični termin tada) bude objedinjeno u jugoslovenski projekat. Proces ugovaranja, pregovaranja i dogovaranja o takvom projektu trajao je nekoliko godina: putovala sam od jednog centra do drugog (Beograd, Sarajevo, Ljubljana, Zagreb, Podgorica, Skoplje), oku- pljala istraživačku ekipu, držala manje skupove da bi se problematika jasnije sagledala to- kom nekoliko poslednjih godina osme decenije XX veka. Utom je došao raspad Jugoslavije i ovaj projekat nije zaživeo kao jugoslovenski nego kao slovenački. Rad tek stvorene zajedni- ce istraživača koja je započela zajednički rad, prekinule su političke promene u Jugoslaviji. Samo mali trag te moje ogromne aktivnosti ostao je u knjizi koju sam uredila pod nazivom *Interkulturalnost kao oblik obrazovanja dece migranata* (Svenka Savić 1989), koja je štam- pana neposredno pred raspad Jugoslavije.

To je i vreme kada počinjem saradnju na istraživanjima razvoja govora romske dece u Srbiji, najpre u predškolskom, a zatim u školskom periodu, u saradnji sa romologom Tri- funom Dimićem i saradnicama okupljenim oko projekta Psiholingvistička istraživanja. I ona su, kao i *deca* u migrantskoj situaciji ili *deca* blizanci konstantno u situaciji dvostruke diskriminacije: zato što su *deca* i zato što pripadaju grupacijama koje u društvu potpuno marginalizovana.

Ponavljam: za opstanak i širenje akademske zajednice najbitnije je kadrovsko ospo- sobljavanje. Krajem osamdesetih predložila sam Odseku da se na redovne studije uvede jednosemestralni predmet Analiza diskursa. Predlog je prihvaćen, te sam sačinila plan i program kursa i ubrzo, na osnovu predavačkog iskustva napisala udžbenik *Diskurs analiza* (Svenka Savić, 1993). Već sledeće godine je (na moj predlog) predmet postao dvosemestra- lan za studente poslednje godine studija. Analiza diskursa se može predavati na različite

načine, jer je to interdisciplinarno područje u kojem se susreću jezik, kultura i ideologija. U mom pristupu dominantan je bio fokus na razgovoru koji je ostvaren među sagovornicima u kontekstu i u spontanim razgovornim situacijama. Pri tom je razgovor obuhvatio veće jedinice od rečenice. Zato u udžbeniku predstavljam nekoliko teorija: teoriju govornih činova Serla, Grajsov model konverzionih implikatura, Šeglofov metod analize telefonskih razgovora, kognitivni model Čejfa, teoriju govornih žanrova Bahtina i teoriju obeleženosti Suzan Flajšman i prilažem im odgovarajući empirijski materijali iz Novosadskog korpusa razgovornog jezika. Ove teorije i nakon gotovo dve decenije, predstavljaju osnovu za različite radove o diskursu. Danas se ovaj predmet predaje ne samo na Odseku za srpski jezik i lingvistiku, nego i na drugim osecima Filozofskog fakulteta u Novom Sadu, ali i u drugim univerzitetskim gradovima Srbije. Sada se interdisciplinarna zajednica širi kroz visokoškolsko obrazovanje – dobar put da opstane u sistemu nastave.

Napisala sam dosta radova o pojedinim diskusnim tipovima koji do tada nisu bili dobiti prepoznatljivu važnost u srbistici (partikule u telefonskim razgovorima, psovke, vicevi, razni tipovi oglasa, izražavanje saučešća, izvinjavanje...). Naravno da me interesuje i diskurs pisanih tekstova, pre svega razni oblici naučnih tekstova, posebno onih vezanih za moć nad jezikom. Jedno od velikih područja je i jezik medija u kojem radim sa nekoliko saradnica, kao što je Dubravka Valić-Nedeljković.

Ukratko, uključivanje u internacionalnu akademsku zajednicu, poređenje sopstvenih podataka sa podacima istraživača i istraživačica u drugim jezicima, usmeravanje na istraživanje upotrebe jezika onih koji u društvu imaju manju moć, ali i onih koji nad jezikom moćno vladaju, značajno je uticalo na moje usmerenje ka onim teorijskim osnovama jezika koje u fokusu posmatranja imaju kontekst i ideologiju (politiku).

4. Politika i akademska zajednica

Tokom 1988. i 1989. godine, u saradnji sa Džoun Bajbi sa Univerziteta Bafalo u SAD, napravila sam predlog projekta, oformila tim iskusnih istraživačica (pored ostalih, Jasmina Grković, Dubravka Valić, Vesna Polovina, Vera Vasić) i pozvala grupu studentkinja u saradnju. Septembra 1991. odobren je trogodišnji međunarodni jugoslovensko-američki projekat *Kako diskurs i tipologija odražavaju kogniciju: vreme, aspekt i modalnost u srpskohrvatskom jeziku*, kojim sam rukovodila, a finansirala ga je Američko-jugoslovenska komisija pri Ministarstva za nauku i tehnologiju (1990-1993, No JF-024). U ovom projektu susreću se dve interdiscipline: diskurs i tipologija jezika. Dva su cilja projekta bila. Prvi se odnosio na nove istraživačke podatke: trebalo je da ustanovimo kako jezičko obeležavanje vremena i aspekta u našem jeziku odražava procese kognicije govornih predstavnika. Podatke iz srpskog jezika poredili smo sa podacima iz drugih jezika u korpusu Džoun Bajbi. Ona je već tada imala sistematizovanu banku podataka za ove kategorije za više od osamdeset različitih jezika sveta. Drugi cilj je bio formiranje kadrova za naučnu oblast tipologija jezika. Džoun Bajbi je trebalo da dođe i radi sa našim mlađim istraživačima na pitanjima iz tipologije jezika, što je njena uska struka i po čemu je poznata u internacionalnoj akademskoj zajednici (tipologija jezika kao posebna naučna interdisciplina tada kod nas nije postojala). Nažalost, od ukupno tri odobrene godine finansiranja, radile smo dve (i objavile nekoliko

dobrih radova), da bi finansiranje u 1993. prestalo zbog poznatih političkih odnosa Srbije i SAD (kada je SAD prekinula naučnu saradnju sa našom zemljom i kada je naša zemlja bila izolovana od svetske akademske zajednice). Tako je veliki uloženi trud od nekoliko godina ostao nevidljiv. Nužno sam se okrenula drugim interdisciplinarnim temama upotrebe jezika i govora.

Isti politički događaji u našoj (novoj) državi odrazili su se i na druge aktivnosti koje sam u akademskoj zajednici (psiholingvistike) izgrađivala i formirala na jugoslovenskom planu – *nije* više bilo psiholingvističkih susreta istraživača iz Ljubljane, Zagreba, Sarajeva, Beograda Skoplja, Novog Sada, Titograda... Ratni uslovi su onemogućili akademska okupljanja u vreme postepenog raspada zemlje i formiranja novih država. Ponestalo nam je međusobnog poverenja, tako važnog u akademskoj zajednici, i snage da se izdignemo iznad političkih događanja. Moje iskustvo je u nekim slučajevima bilo čak deprimirajuće u tom periodu. Na primer, aktivnost koju sam otpočela u Interuniverzitetskom centru za postdiplomske studije u Dubrovniku u izgrađivanju internacionalne mreže studenata iz interdisciplinarnog područja istraživanja jezika, tada je prekinuto: Dubrovnik su bombardovali, Interuniverzitetski centar je bio veoma oštećen, a biblioteka u njemu praktično uništena. A kad je Centar obnovljen, nakon nekog vremena, politički odnosi Republike Hrvatske i naše zemlje nisu bili podesni za nastavak ove vrste aktivnosti tamo. Nastojanje da budem jedna od agilnih osoba u stvaranju međunarodne akademske zajednice istraživača i studenata u nekoliko navedenih primera nije dalo valjane rezultate u datom političkom kontekstu rata, migracija i stvaranja novih država. Ukratko, nauka umnogome zavisi od politike.

A onda je, zahvaljujući upravo Džoun Bajbi i njenim kolegama iz međunarodne akademske zajednice tipologa sveta, Osten Dal iz Štokholma dobio mogućnost od Evropske unije da zasnuje projekat o tipologiji jezika, pa je pozvao i mene u istraživački tim s obzirom na moje poznavanje analize diskursa. Tim su tada sačinjavali, pored Ostena Dala i Jouko Linstead, i Hano Tomola, slavisti iz Finske, Martin Hasperman iz Hanovera, Ekehard Kenig iz Berlina (da pomenem samo neke danas najpoznatije u ovoj oblasti). Evropska zajednica je takođe trebalo da se pridržava sankcija koje su značile izolaciju naše zemlje, ali je rukovodilac projekta insistirao da se u mom slučaju, napravi izuzetak i da budem uključena u taj projekat. Navodim lični primer da pokažem koliko je važno imati uz sebe internacionalnu akademsku zajednicu koja se založi za pojedine osobe. Tako sam u periodu 1995-1999. odlazila dva puta godišnje na sastanke projekta u različite univerzitetske centre u Evropi i razmenjivala iskustva (iz toga perioda su moji radovi o vremenu u naraciji, problematike koja do danas nije dovoljno istražena u srbistici).

U poslednjoj deceniji XX veka, tačnije od 1990. godine u Srbiji se osnivaju mnoga udruženja građana kao vid građanskih inicijativa za bržu izgradnju građanskog društva. U okviru takvih akcija jasnije artikuliram već ranije začetu inicijativu o rodno osetljivom jeziku kao važnom elementu ukupne akcije za ravnopravnosti 'drugih' – sada već mnogo radim na jezičkim i drugim pitanjima vezanim za žene iz različitih socijalnih i jezičkih grupa.

Rastakanje zajedničkog srpskohrvatskog govornog prostora na pojedinačne jezike zadire u bit poimanja jezičkog identiteta, pre svega onog u javnoj i službenoj upotrebi. Pokazuje se da je politička elita novoformirane države (koja sukcesivno menja nazive od Jugoslavija, preko Srbija i Crna Gora, do Republika Srbija) znala da je jezik sredstvo homogeni-

zacije nacije i da je važno da država brine za to svoje moćno sredstvo. Tako su neki okviri za nacionalni jezički identitet cele države već naznačeni u Zakonu o službenoj upotrebi jezika (1991), u *Pravopisu srpskog jezika* (Mitar Pešikan, Jovan Jerković i Mato Pižurica 1993) i, kasnije u formiranju Odbora za standardizaciju srpskog jezika (1997). Naravno da u tim dokumentima države nema nikakvih naznaka da se vodi računa o ravnopravnosti 'drugih' (samo implicitno), pa ni o rodno osetljivom jeziku, ili bilo šta o jezičkoj diskriminaciji. Zato taj posao preuzimaju pojedina udruženja građana i pojedinci u njima, a u novije vreme i kancelarije zaštitnika građana (ombudsmana), koje je država formirala u Beogradu i Novom Sadu. Vidimo državu kao (ne)dovoljno zainteresovanu za jezička pitanja koja se tiču ravnopravnosti svih u građanskom društvu.

Za odnos roda i jezika zainteresovala sam se ranih sedamdesetih godina, ali mnogo intenzivnije nakon povratka sa usavršavanja u Berkliju (1980), gde je ta tema tada bila veoma aktuelna ne samo na Odseku za lingvistiku, nego i na celom Univerzitetu u Berkliju i u SAD. To je bila politička tema – tačnije deo ukupne pojačane aktivnosti za ravnopravnost polova, ali i etničkih i drugih marginalizovanih grupa.

Nakon teorijskog osnaživanja na časovima raznih kurseva posvećenih ovoj temi, polako pomeram fokus sa samog jezičkog materijala (rečenica, morfema tj. sufiksa za profesije i titule žena) na ono što čine sagovornici u datom kontekstu. Ova tema ponovo stavlja u fokus pitanje *korpusa* na kojem se zaključci zasnivaju, na mom zahtevu o doslednoj upotrebi formi ženskog roda za zanimanja i titule žena. Sada više nije u centru pažnje samo spontani razgovorni jezik, nego pre svega domen službene upotrebe jezika u institucijama sistema. Trebalo je dokazati tezu o postojanju patrijarhalne matrice za vidljivost žene u javnom i službenom jeziku i objasniti mehanizme ideologizacije jezika u cilju očivanja i prenošenja na nove generacije upravo te patrijarhalne matrice. Pitanje standardizacije rodnosti u jeziku pre svega je političko pitanje, a ne pitanje strukture srpskog jezika. Kao finale dugogodišnjeg prikupljanja empirijskog materijala za temu rod i jezik, objavile smo knjigu *Rod i jezik* (Svenka Savić et al. 2009), u kojoj je predstavljen osnovni rečnik profesija i titula žena u srpskom jeziku i konkretna pravila za primenu rodno osetljivog jezika u neposrednoj praksi, pre svega u službenoj i javnoj sferi. Time je posao oko formiranja korpusa istraživačkih podataka još jednom proširen, jer je jedan od ciljeva ove knjige bio da se pokažu empirijski podaci zabeleženi u raznim rečnicima, medijima, u razgovornom jeziku, koji potvrđuju tezu da je upotreba formi ženskog roda za zanimanja i titule žena postojala i u prethodnim periodima razvoja srpskog jezika.

5. Zaključak

Termin *akademska zajednica* podrazumeva nekoliko različitih formi života i rada onih koji su u akademskim disciplinama na univerzitetima, u naučnim institucijama i/ili akademijama nauka i umetnosti. Stvaranje, rad i širenje akademske zajednice "na plećima" je onih koji su uključeni u izgrađivanje naučne discipline, ali uvek treba imati na umu da je takvo izgrađivanje višedimenzionalno. Pored naučnih dimenzija, važnu ulogu imaju i razni politički i društveni potresi (kao što su ratovi, migracije stanovništva, raspad državnih zajednica, stvaranje novih država, promena društvenog sistema...). Zato mi je cilj u ovom

tekstu bio da pokažem međuzavisnost više dimenzija jednog procesa u kojem su u fokusu individualni doprinosi izgrađivanju akademske zajednice.

Uobičajeno je da se pripadnost naučnoj zajednici meri *citiranošću*. Citiranost služi za rangiranje pojedinki i pojedinaca unutar zajednice kad su u pitanju njihov status ili pozicije koje imaju moć u društvu, dakle one su istovremeno i društveni parametri: rukovođenje naučnoistraživačkim projektima, dobijanje mogućnosti za usavršavanje ili prestiž (na primer, stipendije, najviša univerzitetska zvanja, zvanje profesora emeritusa, članstvo u akademijama nauka i umetnosti u zemlji i inostranstvu i sl.). Zato je to jedan važan paramater. Na primer, evidentirano je da je moja knjiga *How Twins Learn to talk*, od 1980. godine do danas citirana više od 80 puta. Nije zanemarljiv parametar čitanosti na osnovu kojeg bi se mogao procenjivati *uticaj u široj sredini* (nažalost, u našim bibliotekama ne postoje podaci za ovaj parametar).

Međutim, doprinosi individua naučnoj zajednici mnogo su bogatiji od ovog kriterija koji ostavlja nevidljivim dugogodišnje procese i okolnosti u kojima je neki citatni doprinos ostvaren. Zato sam u ovom tekstu, na sopstvenom primeru, detaljnije obrazlagala upravo druge dimenzije. Budući da se akademska zajednica izgrađuje i opstaje na mnogo načina, ovde izneti podaci trebalo bi da doprinesu prevrednovanju postojećeg shvatanja i da podsete na mnogo važnih komponenata koje obezbeđuju život zajednice.

Na primer, jedan parametar za postojanje akademske zajednice može biti stepen homogenizacije članova i članica: *međusobno poverenje je temelj izgrađivanja zajednice*, pa i akademske. U početku se naša mala akademska zajednica u Institutu značajno homogenizovala, što potvrđuje i podatak da nakon više od 40 godina traje međusobna saradnja i akademska podrška. Tako smo postigle prvi, važan element na kojem počiva akademska zajednica: *poverenje i međusobnu saradnju članova zajednice u kontinuitetu*.

Drugi parametar može biti *korpus* ili suma empirijskih podataka sistematizovana za istraživanja u datoj akademskoj zajednici i dostupna svima za upotrebu, jer takvi podaci potvrđuju akademsku zajednicu među drugim disciplinama. Otuda je značajan deo naše energije bio usmeren na formiranje nekoliko važnih korpusa (raz)govornog jezika: dece (na ranom uzrastu, iz različitih razgovornih situacija), odraslih (iz različitih razgovornih situacija) i žena (posebno onih situacija koje se odnose na vezu roda i jezika).

Treći važan parametar za dobru akademsku zajednicu je *izgrađivanje naučnog kadra* – nema akademske zajednice bez generacijskog kontinuiteta. Taj ogroman pedagoški i mentorski rad zadatak je svih u zajednici (Prilog 2).

Četvrti parametar može biti *inovativnost* pojedinaca i pojedinki, kao što je kreativno afirmisanje interdisciplinarnih jezičkih istraživanja u različitim poddisciplinama (psiholinguvistika, analiza diskursa, rodne studije...) u našem slučaju. Deo kolektivnog znanja mogu biti faktori koji su sputavali inovativne akcije u nedovoljno fleksibilnoj akademskoj zajednici. Oni su deo istorije zajednice.

Upravo na osnovu svih ovih parametara izabrana sam u zvanje profesor emeritus.

Literatura

- Антонић, Ивана (1983). Експериментална психолингвистика у Југославији. *Прилози проучавању језика*. књ. 19. Нови Сад : Филозофски факултет: 199-203.
- Антонић, Ивана (1985). Говорни језик у радио преносу фудбалске утакмице. *Прилози проучавању језика*. књ. 21. Нови Сад : Филозофски факултет: 131-141.
- Bursać, Gordana (2007). *Osobine naučnog diskursa*. Novi Sad : Bistrica, Filozofski fakultet.
- Chafe, L. Wallace (ed.) (1980). *The Pear Stories: Cognitive, Cultural, and Linguistic Aspects of Narrative Production*. Norwood, NJ : Ablex.
- Ivić, Ivan (1978). *Čovek kao animal symbolicum*. Beograd : Nolit.
- Jocić, Mirjana – Svenka Savić (ed.) (1974). *Modeli u sintaksi dečjeg govora*. Novi Sad : Institut za lingvistiku.
- Jocić, Mirjana (2006). *Jezik, komunikacija, razvoj*. Novi Sad : Dnevnik.
- Mikeš, Melanija – Svenka Savić (1972). Razvoj nominalne sintagme sa odredbom u dečjem govoru. *Južnoslovenski filolog*. 29/1-2. Beograd: 305-325.
- Osgud, E. Charles E. – Thomas A. Sebeok (eds.) (1954). *Psycholinguistics - a survey of theory and research problems*. Bloomington : Indiana University.
- Пешикан, Митар, Јован Јерковић, Маго Пижурица (1993). Правопис српског језика. Нови Сад : Матица српска.
- Savić, Svenka (1978). *Kako blizanci uče da govore*. Novi Sad : Filozofski fakultet.
- Savić, Svenka (1980). *How Twins Learn to Talk*. London : Academic Press.
- Savić, Svenka (1989). Psycholinguistics: Recent Studies. In *Yugoslav General Linguistics*. (ed. M. Radovanović). Amsterdam : John Benjamins: 321-344.
- Savić, Svenka et al. (2009). *Životne priče žena: 'A štoću ti ja jedna pričat'* Novi Sad : Futura publikacije i Ženske studije i istraživanja: 122-135.
- Skutnab Kangas, Tove (1991). *Bilingvizam da ili ne*. Beograd : Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.
- Slobin, I. Dan (2010). Od diskursa ka gramatici: razvoj prezent perfekta u engleskom (u ovom zborniku).
- Svartvik, Jan (1990). *The London-Lund Corpus of Spoken English : Description and Research*. Lund : University Press.
- Шокица, Славица (1985). Неке особине разговора оствареног преко телефона. *Прилози проучавању језика*. 21. Нови Сад : Филозофски факултет: 143-151.
- Vasić, Smiljka i Svenka Savić (1972). Principi jezičkih univerzalija i jedan vid govornog razvika na ranom uzrastu. *Psihologija*. 1-2, Beograd, str. 68-72.
- Vasić, Vera (1983). *Govor sa sestrom i bratom*. Novi Sad. : Filozofski fakultet.
- Vlahović, Plemenka – Ranko Bugarski – Vera Vasić (ed.) (2009). *Višejezični svet Melanije Mikeš*. Novi Sad : Filozofski fakultet, Društvo za primenjenu lingvistiku Srbije.
- Zakon o službenoj upotrebi jezika* (1991). Beograd : Službeni glasnik.

Prilog 1:

NOVOSADSKI KORPUS RAZGOVORNOG SRPSKOG JEZIKA: 1975-2000.

Filozofski fakultet, Odsek za srpski jezik i lingvistiku

Projekat: Psiholingvistička istraživanja, rukovodi: prof. dr Svenka Savić

1. Govor reportera u prenosu fudbalske utakmice, S. Savić, 1997; V. Mitro, 1994.
2. Narativni diskurs kod odraslih: Film o kruškama, I. Antić, 1983.
3. Narativni diskurs kod dece: film o kruškama, V. Mitro, 1994.
4. Narativni diskurs kod odraslih: Knjiga o žabi, V. Mitro, 1995.
5. Narativni diskurs kod dece: Knjiga o žabi, V. Mitro, 1995.
6. Narativni diskurs kod adolescenata: Knjiga o žabi, V. Mitro, 1995.
7. Razgovor vaspitača i dece, M. Agić, 1983.
8. Razgovor učitelj - dete u I razredu osnovne škole, M. Agić, 1983.
9. Telefonski razgovori, S. Šokica, 1986, V. Mitro, 1993, V. Vukša, 1994, V. Mitro, 1998.
10. Razgovor doktor - pacijent, V. Mitro, 1993.
11. Uslužni razgovori, V. Mitro, 1991.
12. Razgovor u sudu, I. Antić i V. Mitro, 1991.
13. Naučna predavanja, I. Antić, 1991.
14. Rasprava na naučnom skupu, I. Antić, 1991.
15. Konsultacije mentora sa postdiplomcima, I. Antić i V. Mitro, 1991.
16. Intervjui, V. Mitro i D. Valić Nedeljković, 1991.
17. Razgovor reditelj - glumac u pozorištu, Ž. Tomić, 1994.
18. Svakodnevni razgovori odraslih, V. Mitro, 1995.
19. Svakodnevni razgovori dete - odrasli, V. Kukolj, V. Mitro i V. Vasić, 1995.
20. Svakodnevni razgovori dece, V. Mitro i V. Vasić, 1995.
21. Svakodnevni razgovori adolescenata, V. Mitro, 1995.
22. Psovke i pogrdni izrazi, V. Mitro i S. Savić, 1993.
23. Diskurs u predškolskoj ustanovi, M. Jocić i V. Vasić, 1980.
24. Religijski diskurs: homilije, S. Savić, 1992.
25. Religijski diskurs: predavanja, V. Mitro, 1995.
26. Religijski diskurs: intervjui, D. Valić Nedeljković, 1992.
27. Diskurs pisanih poruka namenjen govorenju, V. Mitro, D. Valić Nedeljković i S. Savić, 1993.
28. Komunikacija sa kućnim ljubimcima, V. Mitro, 1993.
29. Vicevi, V. Mitro, 1994.
30. Dnevnicu o usvajanju govora dece uzrasta 1,0 - 5,0, M. Jocić, S. Savić, V. Vasić, 1983. V. Gurjanov, 1992.
31. Pisani diskursi, V. Mitro, 1994, 1995; S. Savić, 1994, I. Čurić, 1998.
32. Pisani diskursi: fax i e-mail poruke, V. Mitro, 1994.
33. Proricanje sudbine, V. Mitro, 1995, R. Mirilov, 1998.
34. Službeni razgovori, V. Mitro, 1995.
35. Politički diskurs, S. Savić i V. Mitro, 1995.

Prilog 2: MENTORSKI RAD

MAGISTARSKI RADOVI

Filozofski fakultet Univerziteta u Novom Sadu

Dragica Marković (Bećar) – Lingvistička analiza kovanica Laze Kostića (1986)

Mara Agić – Jezik dece na prelasku iz predškolskog u školski uzrast: sintaksička, semantička i pragmatička analiza (1986)

Ivana Antonić – Jezik kao sredstvo ubeđivanja (1993)³

Vesna Kukolj – Adaptacija govora odraslih prema deci u porodičnoj situaciji (1993)

Gordana Štasni – Odnos jezika i pola u narativima adolescenata (1999)⁴

Danijela Vladić-David – Diskursne osobine pričanja adolescenata (2000)

Dejan Pralica – Diskursne osobine poslanica (2005)⁵

Miloš Pankov – Ideološki diskurs: primer političkog govora u Srbiji (2005)

Gordana Bursać – Osobine naučnog diskursa: magistarske teze (2006)⁶

Milica Bracić – Diskurs analiza gestovnog govora – diskursne osobine oslovljavanja i pozdravljanja u srpskom jeziku (2007)

Juliana Jovičić – Interkulturni i rodni pristup nemačkoj i srpskoj književnosti 19. veka: doprinosi književnica Talf i Mine Karadžić (2011)

Univerzitet u Novom Sadu: ACIMSI Centar za rodne studije

Milana Grbić – Analiza diskursa rodnih stereotipa u udžbenicima za osnovnu školu (2007)

Gordana Nikolić – Rodni stereotipi u džbenicima za mlade razrede osnovnih školaa za decu sa lakom mentalnom nedovoljnom razvijenošću (2008)

DOKTORSKE DISERTACIJE

Filozofski fakultet Univerziteta u Novom Sadu

Larisa Razdobutko – Imenice koje označavaju delove tela čoveka: pragmatička analiza značenja u srpskom i ruskom jeziku (1994)⁷

Klara Sentđerdi – Uloga maternjeg jezika u učenju stranog jezika kao jezika struke (1994)

³ Objavljeno u izvodu pod naslovom „Komunikacija i ubeđivanje“. *Zbornik Matice srpske za filologiju i lingvistiku*. (1994). 37: 41-50.

⁴ Objavljeno pod naslovom „Naracija adolescenta“. *Školski čas srpskog jezika i književnosti*. Časopis za metodiku nastave srpskog jezika i književnosti. Broj 1. Beograd (2000).

⁵ Objavljeno pod naslovom „Religijski i ideološki diskurs u poslanicama Srpske pravoslavne crkve“. *Religija i tolerancija* br. 5, Centar za empirijsko istraživanje religije, Novi Sad (2006).

⁶ Objavljeno pod naslovom *Osobine naučnog diskursa*. Novi Sad : Bistrica, Filozofski fakultet (2007).

⁷ Objavljeno pod naslovom: *Semantika i pragmatika somatizama u srpskom i ruskom jeziku*. Beograd : Vedes (2003),

Dubravka Valić Nedeljković – Pragmatičke osobine intervjua ostvarenih na radiju (1997)⁸;
Nadežda Silaški – Diskurs reklamnih oglasa u časopisima za žene na srpskom i engleskom jeziku: analiza žanra (2005).

Filozofski fakultet Univerziteta u Nišu

Svetozar Popović – Početni koraci u učenju stranog jezika metodom deca kao nastavnici, Filozofski fakultet, Niš. 1995.

⁸ Objavljeno pod naslovom: *Radijski intervjui: pragmatične osobine intervjua sa crkvenim velikodostojnicima emitovanim na radiju*. Beograd : Zadužbina Andrejević (1999).

BUILDING AN ACADEMIC COMMUNITY IN THE PERIOD OF 1960-2010

1. Academic community and linguistic research in the 20th century

Academic community as a term implies several diverse forms of existence and work of individuals who pursue scientific disciplines at universities, scientific institutions and/or academies of sciences and arts. Primarily, that term refers to individuals who contribute in various ways to a specific scientific field and to the development of science at large. Their contribution is in doing research in domestic and international research projects, gathering into expert associations that organize different conferences that discuss the results of their work, publishing of reviews, books and works that affirm their authors among other academic communities at local and international levels. Various forms of educating new cadres (pre-graduate, postgraduate and doctorate studies), as well as writing student textbooks and handbooks are also part of the academic community's interests. The standard for recognizability of an academic community in the public life of a country can also be measured as reflected through established awards and acknowledgements that affirm the very vocation or youth that is the very future of the given academic community.

For the scientific disciplines that have been traditionally present in this area the issue of forming an academic community is no longer actual since there is a generational continuity. New generations follow and internalize unquestioned certain rules of behavior that are present in the academic community. However, as for new scientific disciplines in the last several decades, such as diverse interdisciplinary fields in domain of linguistic research, it is necessary to explain the pathway of interdisciplinary academic community formation, the ways it has expanded and individuals who have contributed to internalization of the knowledge in given political and societal circumstances.

Creation, work and expansion of an academic community lies right in the hands of those who are involved in building a certain scientific discipline. However, it has to be kept in mind that such a process is always based on several conditions. Besides the scientific data, an important role is also played by social and political events (wars, extensive population migrations, or disintegration of existing states and formation of new ones).

It is important to notice interdependency of several dimensions in one particular process whose focus is on individual contributions in building of an academic community.

In the first half of the 20th century a change of the basic paradigm in the science of language occurred. Namely, that science was at first predominantly monodisciplinary,

but in the second half of the 20th century it had become multidisciplinary by getting connected to various academic disciplines, primarily to psychology (psycholinguistics), sociology (sociolinguistics) and other humane disciplines such as ethnology (ethnolinguistics), anthropology (anthropological linguistics) – to mention just a few that had been actualized in this area. Changes in a particular scientific discipline are usually initiated by individuals dedicated to certain aspects of scientific research. After a while, a personal initiative usually grows into a general societal change. Data published in different languages about the history of the science of language testify to that.

I write here about personal contributions to promulgation of interdisciplinary approaches to language in the course of 50 years of work in which I had gone a long way from being an assistant to becoming a professor emerita.

2. From (self)education to educating others in academic interdisciplinary community

I enrolled at the Faculty of Philosophy in Novi Sad, Group for South-Slavic languages, in the academic year 1959-1960. At that time, I had no clear idea about my major and the future use of acquired knowledge. Actually, when I graduated from „Jovan Jovanovich Zmaj“ gymnasium and from secondary ballet school in Novi Sad, my plans were related to ballet.

Our student group was small, only five of us (four females and one male). What made that group of ours exceptional was that we had opportunities to listen to instructions about South-Slavic languages primarily in theoretical interpretation of structural linguistics that was at that time taught systematically only in our group at the Faculty of Philosophy in Novi Sad. At that time, it was a prestigious theoretical orientation. It was expected that my future theoretical orientation would be directed to the same theoretical and methodological field, further confirmed by the title of my graduation work, *The Structure of Two Songs Written by Momchilo Nastasiyevich* (published in 1965 under my former last name Vasilyev). In accordance with that theoretical approach was also my master thesis entitled *Syntax constructions with adjective in Serbo-Croatian literary language* (published in 1970 under the last name Savich). At that time I was unable to get to see the scope of other contemporary theoretical approaches to language (partly because my interest was still prevalently focused to plays and theatre; in my student years I was employed at a theatre).

At the end of 1968, according to decision by Vojvodina Executive Council, the Institute for Linguistics was founded in Novi Sad with the goal to develop organized scientific research on Serbo-Croatian language. I transferred from the Serbian National Theatre to that newly formed scientific institution, thus changing the primary professional orientation toward the science of language. Abandonment of an art that did not enjoy a particular reputation in this society (as was the case with ballet) and moving into scientific institution for language research that implied reputation and capability, was a huge shift in my life and further heavy work in self-building.

From the very start, those who worked at the Institute on numerous projects were Velimir Mihaylovich, Gordana Vukovich, Militza Grkovich, Miryana Jotzich, Mato Pizhuritza

and I. Vera Vasich and Lyilyana Nedelykov joined our team later. We worked on long-term research projects on the basis of which the capital works on the history of language were supposed to emerge. Those future works were related to the era prior to Vuk Karadzich (18th and 19th centuries) and to contemporary Serbo-Croatian language.⁹ In contemporary linguistic there were prospective lexicology projects (terminology dictionaries) and the project of Serbo-Croatian grammar: usage of cases (Miryana Jotzich, Gordana Vukovich and I worked on that project). Working on projects at first implied forming adequate corpus of empirical data for each cited field. In case of our project, that meant writing out examples from selected texts based on a Questionnaire that contained 246 questions (which resembled a methodology employed in the work on dictionary at the Serbian Academy of Sciences and Arts` Institute for Serbo-Croatian language). We gathered abundant empirical material while working on that project. However, the project was abruptly terminated and was never realized. Making computer database and analysis was at that time a well-known technique in other language centres around the world. That technique was not there in that initial stage of our work on the project. In the years to come, the collected empirical material was used in part for individual works of those who collaborated on the project, but it was insufficiently accessible to a wider scientific community.

Our work had all the characteristics of an independent institute because it was separated from the Faculty of Philosophy's Department of Linguistic both physically and in terms of its program. Today, I deem that it was an advantage to be involved with research full work time and concurrently be self-educated in an independent institution.

In 1971, when work on the grammar of cases ceased, both Miryana Jotzich and I went on to a new project, *Syntax research on children talk*. The essence of that project was its interdisciplinary approach. The very title of the project indicated such an approach because researching children talk entails by necessity its relation to thought development. We had personal motivation in the research because at that time my older daughter was making her first steps toward speaking (the right time to notify her speaking material). A similar situation was with Miryana's son and later with Vera Vasich's nieces. All three of us had been writing down examples from development of children talk in their family surroundings. We kept journals about talk development of monolingual children in the early stage from first to third year.

Melaniya Mikesh¹⁰ was a crucial person in that project which she led from 1971 to 1976 at the Institute for linguistic in Novi Sad. I inherited the leadership position from her and held it until the year 2000. No wonder the project on children talk development gained a full financial support from the regional administration. There had been a continuity of that research at the Faculty of Philosophy in Novi Sad (Svenka Savich, 1989). The professor at our Department at the Faculty of Philosophy was Milivoje Pavlovich, who wrote a doctoral dissertation on the subject in Paris at the beginning of the 20's. Melaniya Mikesh

⁹ The project was financed by the regional committee for scientific research. Basic research results were published in various publications.

¹⁰ I noted her biography in my book entitled *Svenka Savich and collaborators* (2009: 122-135), while a bibliography of her work appears in the works authored by Plemenko Vlahovich, Ranko Bugarski and Vera Vasich (2009).

acquired her doctorate degree in Novi Sad (1964), before a committee in which Pavlovich was also a member. Her thesis was devoted to vocal system development of bilingual children. She had continued research within that aspect. For example, she dealt with much enthusiasm with the issues of grammatical development, not only with the three of us at the Institute, but also with all the other co-workers (primarily with Plamenko Vlahovich, later on with Layosh Gentz from Psychology Department at the Faculty of Philosophy in Novi Sad). At that time, she was mostly oriented toward structural description of children expressions while keeping in mind the psychological demands for development.

What was our task at the new project? First of all, in order to research talk development we had to learn „the skill“ because we had no instructions on that in the course of our studies. Generally, instructions and talk research were at that time very scarce in national linguistic literature, particularly when it came to certain standardizing process of the spoken material because the focus of analyses was on written texts. Such a focus stemmed from a conviction that talk was chaotic and therefore it was impossible to establish any rules that could be applied to written material. In the course of our master studies we did not have a subject of methodology in research of contemporary standard language that would have allowed students to practice research techniques (even though research on notifying dialects developed those methods by necessity).

Melaniya Mikesh had great organizational skills. I also made efforts to develop the same character skills. Melaniya Mikesh was a mentor dedicated to our growth. Instigating others to do research and work as a team was her basic trait, yet she allowed much freedom for her co-worker. She always expressed her opinion about a given phenomenon in language development. She cared a lot about young people's presence in the international academic community and we were those young people at that time. In her understanding, exchange with others was a priority. Therefore, she sent us to different conferences abroad, organized discussions and initiated our research projects. For example, I attended a conference in the Czech Republic that discussed functional sentence perspective (the approach we learned in the course of postgraduate studies, but never practiced it). There I met many established Slavists whose field of work was precisely the syntax approach (scientists like Jan Firbas and Josip Silich), but also individuals from the next generation. A significant paper presented at that conference was that of a young linguist from Stockholm, Osten Dal. He is now an distinguished scientist in language typology. In the mid 90's, I established a cooperation with him on the project of typology of European languages).

Another thing that Melaniya Mikesh insisted upon was a team work based on her conviction that this was one of the elements that maintained and expanded the academic community. She had different ways to lead us to team work. As the result, the first works by us, the assistants, emerged in co-authorship with her. In the course of team work on the project our friendships in the academic community matured and grew ever stronger, as well as our cadre structure. It is crucial for a young researcher that his or her mentor is involved, particularly when a new thing not covered by relevant national literature comes up (in the given case it was psycholinguistic orientation) and all the relevant material is published in foreign languages. Reading expertise literature from that new field got us engaged into the language of profession, the language of psycholinguistic. At first it was a prolonged and

tiresome process, but the effort put forth guaranteed its future faster progress of „consuming“ literature and writing autonomous works. Melaniya Mikeshe would bring the literature and insisted that I read it and underline those words whose meaning I did not know. Then she would explain them to me in the general context of sentences and text. That was how small dictionaries authored by us were later published in books and in that way our contribution became accessible to all those who were getting familiar with that issue (Miryana Jotzich and Svenka Savich, 1974).

We attended the national and international scientific and specialized meetings, not only in order to meet with other researchers, but also to tell them about our activities which was a prerequisite for our competence in the international community because the science knows not the regional borders. Connecting with others seems nowadays a totally normal thing to do, but in the beginning of the 70`s that was not an easy process when it came to psycholinguistic because it was an emerging discipline at that time.

There is no great use of a newly acquired knowledge unless it is shared with colleagues in the academic community. Therefore, like it or not, I had a double task: to get well educated and to agitate within my country for the idea of interdisciplinary language research, which again I would assert outside the country by the research on our corpus. My role in everything was that of a mediator, which means that I facilitated circulation back and forth of works, publications and reviews.

We organized numerous lectures, conventions and public discussions in Novi Sad, mostly focused on a variety of issues in interdisciplinarity of language. That developed a community whose visibility is now manifested through gatherings, exchanges, public debates, as well as published works and books that media reports on.

Incentivized by Melaniya Mikeš's way of work and this new way of thinking about language, primarily about the spoken material, I readily collected empirical material for talk development of twins along with Mirjana Jocić. That was later the basis of my doctoral dissertation (Svenka Savich 1977; 1980). We now paid attention to conversation as a sole analyses unit of social interaction, not to a grammar unit – sentence. We started to annotate children-adult spontaneous conversations in family settings. Since conversations are larger units, we segmented them into smaller units for analyses (sometimes as expressions, other times as exchanges). We became aware that our conclusions depended upon the analyses unit of talk development of children as related to the talk of adults. I focused on children and Miryana focused on adults with whom those children conversed (Miryana Jotzich 2006). Our team also held constructive consultations about parameters to measure language development. We talked about that with various guests from abroad who helped us on the project (Dan Slobin, Gordon Wales, Margaret Bulova, Grace Sugar, Maurine Schilds, Magdalena Smochinska, to name just a few). We spotted difficulties in applying the criteria for progress in talk development based on the number of morphemes (as then was suggested by Roger Brown as far as adoption of English language was concerned). Through our teamwork we slowly mastered *analyses of conversation*, an approach that was at that time new in developmental psycholinguistic studied by the international academic community.

At that time, a challenging theory in describing language was Noam Chomsky's trans-

formational-generative grammar. In the course of our pre-graduate studies, no professor gave any systematic instructions about that grammar in terms of the clauses in Serbian language. Such an instruction is a common thing today. However, in the course of our post-graduate studies we began to acquire the initial knowledge on the subject (namely, 1957 and 1965 versions of that theory). That entirely new European approach interesting primarily to young researchers, but it hanged outside then existing curriculum and pre-graduate studies program. Besides, structural theoretical-methodological approach had been a part of instructions for some 20 years without a prospect of changing that paradigm in the basic Serbian Studies curriculum primarily because its advocates within the academic setting held a theoretical primacy and academic dominance. Actually, at that time the structuralist academic community in Serbian Studies was in the stage of spawning the second generation of researchers and instructors, while generativists were not even in the initial stage of forming their academic communities. The same case was with psycholinguistics.

Acquired basic knowledge about transformational-generative grammar was a guarantee for a collective work (Melaniya Mikesh and Svenka Savich, 1972) where the main idea was to confirm the following: when child accepts syntax rules of clauses in its mother tongue (Serbo-Croatian in this case), it also accepts the rules of transformations (in this case formation of nominal sintagma in a clause). In that work, we were not particularly critical about the theory itself. The examples of sentence constructions were given isolated from the context and the course of child's talk with adults. Immediately after that work, we had become increasingly aware that theoretical approach did not encompass numerous aspects of that which occurs in dialogues that go on between children and adults. Our focus was now increasingly directed toward that which is happening between persons engaged in a communication because a dialogue actually represents a process that two individuals work out as a joined effort. Besides, our colleagues abroad whom we cooperated with were not thrilled with Chomsky's theory (particularly with analyses of sentences in a vacuum as pointed out by Maurene Schields), so they turned to conversational analyses. Briefly, we were also directed toward the theories in developmental psycholinguistic. Those theories were becoming more and more part of our new knowledge, but also of our personal conviction in thinking about the essence of a language.

Theories of Vigotsky, Piage, Jerome Brunner, Rodger Brown, Dan Slobin (to mention just a few) were already the framework for systematic exploration of child language development. Roger Brown offers medium length of expression (measured by the number of morphemes) as a potential parameter for child language development. Slobin (a post-graduate student at Rodger Brown's class) takes several basic principles and prerequisites for their realization by taking into account what a child hears in his or her first speaking input and what is its potential for language (as a human being). In other words, that is the time when incentivizing influences from the very psycholinguistic come into play. Psycholinguistics then absorb significant ideas from psychology related to relations between thought and language along with critical relation to Chomsky's claim about the innate nature of language.

The shift from structuralist approach through transformational-generative approach to interactive psycholinguistic way of thinking had its positive aspects when it came to

my theoretical formation. Self-education in that new direction consisted of connecting linguistic knowledge that I had with the knowledge from psychology that I was acquiring at that time. Then I learned statistical methods. Those methods are important elements in processing empirical material that was introduced to psycholinguistic by psychologists. Linguists had also taken over that material.

In that developmental period, the most important thing for all of us was awareness of the importance of representative corps of empirical data for analyses. We were supposed to form such a corps that consisted of the issues of gathering, notifying, keeping in analyses units and analyzing material in developmental psycholinguistic. The corps became and has remained the main field of my interest and care to this day.

In that process, I gradually shifted from a small linguistic academic community formed within the Institute of linguistic into an academic community that suited my current interests about acceptance and development of children language and talk. That individual work was productive because in that new academic environment I met persons who dealt with children development in various other ways. For example, at that time Smilyka Vasich and her colleagues from the Institute for experimental phonetic and talk pathology in Belgrade worked on issues of talk development in children with difficulties in development. I also encountered other theoretical approaches, for example Charles Ozgud's basic psycholinguistic theory, as well as theories of Jean Piage, Leo Vigotsky and Jerome Brunner. Brunner's theory was at that time promulgated by Ivan Ivich and his team at the Faculty of Philosophy in Belgrade, mostly at Psychology department. That was crucial in my case in a sense of my move from the centre of a single theoretical angle (structuralism) to interdependence of thought and talk development. That occurred at the right moment because those psychologists at Psychology department in Belgrade had just begun to take interest in Noam Chomsky's theory. Chomsky, as we know, claimed that linguistics is a part of cognitive science. The essence of his teaching is an idea that there is an innate capability for language that developmental psycholinguists should have actualized by their research. Ivan Ivich wrote a doctoral dissertation about how children develop symbolic function (Ivan Ivich 1978). He also classified language function within symbolic function which entailed the question of relations between innate and acquired in both thought and language developments. Ivich gave solid proofs that Chomsky was only correct in part when he claimed that children have innate language abilities.

In that way, my small academic community expanded. Actually, I joined the Belgrade community since I became a member of the Society of psychologists in Serbia, attended their meetings, published my first article in magazine *Psychology* (1972) and received their *Psychological news*. Finally, I obtained my doctorate degree at the aforementioned Psychology department of the Faculty of Philosophy in Belgrade. Members of the committee that evaluated my dissertation were my mentor Vera Smilyanich, Ivan Ivich, Nikola Rot and Ranko Bugarski.

I had to study world literature on children talk in order to write my doctorate dissertation. The outcome of that study was a publication entitled *Developmental psycholinguistic – an annotated bibliography* (Svenka Savich, 1976) which largely helped those who had just started to work in that field of institutional education. Thus, my self-education

was of use to those who followed suit as far as educating themselves for interdisciplinary approach to institutional circumstances teachers. That is an example how individual efforts are useful to the academic community and how they gradually shape and expand that very community.

Another segment of the same process was an awareness that a new, in this case interdisciplinary approach had to become available to academic public wider than linguistic community. For that reason, I wrote articles on the topic of our research. I also founded annual publication *Psycholinguistic meetings* featuring research results obtained in Ljubljana, Zagreb, Zadar, Sarajevo, Novi Sad, Belgrade, Nis, Skopje and Titograd (Podgorica). Five meetings altogether were held prior to crumbling of once united Yugoslavia, which helped to homogenize research over the common work in the entire (former) country.

An important segment of that activity was to publish books that announced research results of the project. From 1974 to 1985, we published the following books at the Institute (in a series *Adoption of language*): *Models in children talk syntax* (Mirjana Jotzich and Svenka Savich, 1974), *Development psycholinguistic* (Svenka Savich, 1976), *Talks between a sister and a brother* (Vera Vasich, 1983), *Children narratives* (Svenka Savich, 1985). There is no doubt that a large number of our research projects have established us on the universal level (see, for example, a compilation of works by Mirjana Jotzich, 2006).

After obtaining my doctorate degree, the next crucial event was my visit to international community, actually my five-year postgraduate studies at the University of California in Berkeley, where I studied under instructions of psycholinguist Dan Slobin (1979/80 academic year). That beautiful year was filled with theoretical discussions during Dan Slobin's seminar. The focus was on interlanguage differences in talk adoption of children in early age. Doctorate students who attended the university participated in discussions as well as seminar participants from various European countries. Besides intensive work in that study group that was made up of today's renowned experts (Jef Vershueren for pragmatism, John Baiby for typology, Nensy Badwin for children talk and others), I also attended John Serl's course on language philosophy, Robin Lakeoff's course on gender and talk, John Gamperc's course on sociolinguistic, Charles Fimore's course on case problems and numerous lectures by guest professors during that academic year. That year, 1980, for the first time George Lakeoff and Paul Kay publically announced at their lectures their ideas about cognitive linguistic as a new orientation that should explain relations between language and mind by taking experience into account. That was a different way to explain theoretically Noam Chomsky's work. The research of artificial intelligence in that time produced encouraging results at Berkeley in terms of critical denial of Chomsky theory. Briefly, the fact that I was specializing at the centre that was actually a centre of resistance movement to Noam Chomsky's ideas had strengthened my resolve in the field psycholinguistic and cognitive linguistic of different theoretical orientation which I later transferred to our project in Novi Sad.

In 1977, our Institute was integrated with Department of South Slavic Languages. I became a part of the Faculty of Philosophy, or better said the Institute for South Slavic Languages (current Department of Serbian Language and Linguistics). The assistants of the Institute were gradually integrated into teaching courses. However, as interdisciplinary

trained researcher with a doctorate degree in psychology science, oriented to research in domain of children talk, there was no curriculum subject I could teach and assert that knowledge in the process. Thus, I remained in research for another decade.

From 1977 to 2000, I led a project named *Psycholinguistic research*. Within that project, I had an opportunity with my students and various collaborators to research different language issues. I also organized numerous public forums and discussions. We expanded psycholinguistic community which we established during our annual meetings. I co-authored my works with collaborators and mentored numerous works of graduate students at our department. Several research projects of students whose mentor I was were awarded at the contest of the University of Novi Sad (for example, the work of Ivana Antonich, 1983 and 1985, and Slavica Shokitza in 1985, to mention just a few).

As I said at the beginning, a new discipline should also exist in the plans and programs of graduate and postgraduate academic studies. In 1984, my suggestion to teach Psycholinguistic within recently restored master studies at our department was accepted. The students from other departments were also eligible for matriculation so that psychology, English, German and Slovak languages students were able to opt for that subject. In short, student academic community was gathered around the subject that facilitated exchange between the students of various groups and served the needs that arouse out of postgraduate master studies.

I felt well-versed theoretically, so in the next 10 years I had been asserting the stance about importance of establishing rules about the use of conversational language, while keeping in mind context, speaking counterparts and common experience from the examples that had been notified in spontaneous speaking situations in Serbian and other languages. Due to collaboration with students and senior scholars of various degrees of academic education in that project, we were in the process of building Novi Sad corpus of spoken Serbian language (Addendum 1: Novi Sad corpus of spoken Serbian language, 1975-2000). Psychologists Veronika Mitro and Ivana Antonich made a significant contribution to the final development. Their work was oriented to global Serbian linguistic issues. That was how the revival of cadres of the very discipline began. An academic community of now interdisciplinary trained researches expanded thus. In the course of three decades for which the project lasted, over 50 different persons cooperated for short or long time. Almost all of us congregated around the project of children narrative capabilities. Wallace Chaiff at Berkley had an interesting course on basic cognition and language with focus on intercultural and interlingua narration characteristics. That course incentivized me to do a research entitled *Development of children narration* upon my return to Novi Sad (Svenka Savich, 1986). Thus, I transformed what I learned at Berkley to our cultural settings. The main objective of Wallace Cheiff's project was to point out cultural differences in narrative abilities of adults (by using a nonverbal sound film for narration) in languages of different typological structures (English, Greek and Japanese). He searched for interdependency of language structures and cultural influence to cognitive images. Based on Cheiff's film, the basic objective of my research was to point out in Serbian language material traits of narrative abilities that develop during growth of children aged 3 to 18, as well as that besides the cultural aspects the gender and age aspects play an important role in such a process For that

reason, conclusion of my research (conducted in Vojvodina in 1981-1984) was that children narration abilities were influenced by gender dimension (which is, for example, very expressed in teenage years) and the type of societal relations that children are raised with (in our particular case that is expressed in how offspring of migrant families understand private and common ownership).

At the time when the results of our research were published, that kind of narration research was at the starting point in our region. Since the book entitled *Children narratives* (Svenka Savich, 1985) came first with that theoretical approach, I gave a more detailed review of different theories about adult narrations. In my theoretical growth, that was a significant leap from psycholinguistic to discourse analyses.

On one hand, the very same theoretical approach I built into different research projects that were always directed to groups of talk counterparts who had lesser positions in society: the only children, twins, Roma children and children of our emigrants worldwide (Savich Svenka, 1989). On the other hand, I caused an increased interest for language behaviour of women who also have less influence to society. With all that, I had not lost the feeling that what we had been researching was important enough to be announced to international academic community.

From 1984 to disintegration of our common state, I organized an annual course of interdisciplinary language issues in the Interuniversity Center for Postgraduate Studies in Dubrovnik. Among attendees there were Sneyzhana Kordich, Aida Bagich, Bernard Nezhmak, Veronika Mitro and Ivana Antonich, to mention just a few of those that are currently established in academic community. In that way, I expanded the circle of those who were potentially interested to promulgate the idea about necessity of interdisciplinary research approach to language. Topics varied from pragmatism and psycholinguistic to cognitive linguistic and discourse. The attendees were mostly students from all over the world who would gather for a week and exchange ideas, create companionships and expand their knowledge within – at that time still existent – Yugoslav language community. That experience confirmed my conviction that building an academic community was an obligation of each member if we wanted to establish a scientific discipline in the public. In my case that was an effort to approach language while taking into consideration various theoretical approaches when it came to the use of language.

3. The importance of empirical data corps to maintain and advance interdisciplinary academic community

At the beginning of the 8th decade of the last century the actual trend in this country, when it came to science of language and disciplines directed to that science situation, just as it was the case in other countries, was to form valid and reliable corps of diverse empirical data about Serbo-Croatian language. The purpose of such a data was to use it in the process of language standardization. Ever more agile corps linguistic was now opposed to transformational-generative approach (that aims for universality) by emphasizing the importance of individual empirical information and its concrete use in language itself. At that

time, a data corps for conversational English was already formed in Lund and it served as a model for various discussions on improving parameters for *representative corps* of conversational language. In communication with their director (Jan Svartvik, 1990), we gradually formed our parameters for conversational Serbian (in which there is only one part of corps conversation of children and adults now). There is printed material for each particular item as well as audio record (systematized in audio library), transcribed material in a form of analyses unit with data about cospeakers and context. There were 35 volumes composed altogether with more than half a million words. Many student works had arisen based on that material. Authors of those works were not only graduate, postgraduate and doctorate students at our department because the material is available in the country and worldwide.

Theory about dialogue and conversation is obvious in the system for conversation *transcription* into a written form that we have developed and adapted to our needs. Our transcription method was a contribution to at that time ongoing discussion about global transcription standardization of spoken language.

Collecting of that material began 40 years ago. Today it is available in a form of journal entries about children's speech development (single children: Sarah, Vladan, Natasha, Tatyana) and twins (Sveta and Mileta, Sanya and Maya, Yasmina and Danko). Over 2000 pages of typed text has not yet been transferred into a contemporary electronic form (not digitalized) which creates difficulties for potential comparative analyses with other corpora. However, the works based on this corpus and those that by default contain examples from empirical materials they are based on have remained. Although huge efforts were put forth into gathering, recording and transcribing empirical material of spoken Serbian (and Croatian) language, it is not sufficiently available to wider academic community today. Similar situation is with material collected and transcribed from conversations among adults. Today, that material is in a form of volumes, audio records and works written by cospeakers and students, created within the projects, or in a form of required student papers for Discourse analyses subject (graduate, master and doctorate works). The lesson we have learned from the experience of collecting, sorting and storing empirical material for analyses is that abrupt technology development affected wider availability of empirical language data in academic community. Certain individuals in the community have to make a timely transformation of collected empirical data into new technological forms. Otherwise, the research projects on language remain invisible for generations of researchers to come. The continuity of empirical data is an important catalyst of academic community. This continuity is necessary for a valid diachronic study of adult and children language development because the use of spontaneous talk of diverse group within a society is one of direction parameters that a language takes in the course of its development. For example, we can follow the process of language democratization by investigating the use of individual talk or conversation segments, such as curses in public and private use (Svenka Savich and Veronika Mitro, 1996), different forms of addressing and greetings, or in short (unedited) newspaper articles (such as announcements or individual news in written media).

The data obtained from research on talk may contribute to removal of certain prejudices about the function and use of language. My doctorate dissertation exactly proved the extent to which interaction with an adult person is important for talk development of both

twins and each particular twin in a twin pair. For example, there is a general assessment in literature that twins are “others”. Literature also says that they are not “good enough” when it comes to talk development. Namely, they lag in talk development because they feel no need for an adult person (since they always have a pair at hand, another twin who is almost on the same level of talk development), thus they seek to develop so-called “autonomous talk” that only they are able to understand. Contrary to all results of research on twins to that point, I concluded that, when exposed to sufficient presence of adults, twins have favourable talk development alike the only children. In fact, compared to only children they even advance more in domains that are important for getting independent from another twin pair. That domain is adoption of symbols that mark personality (personal name, possessive pronoun *I*). I concluded in that research that having one’s identity is stronger than twin situation in a pair.

In fact, while working on my doctorate thesis I switched to researching language and talk characteristics, from those less asserted in society (children) to those who suffer two-folded discrimination, such as twins. They are doubly discriminated as children and also because they are born as twin pairs. It was a challenge to research the position of the latter because such data is usually missing since only “those others” are described in the science of language. Thus, at the end of 70s` I began research on talk development in children of migrating families. I visited several countries for the sake of a hand on experience. At one such visit, I met Tove Skutnab Kangas (Tove Skutnab Kangas, 1979) who would have an extent influence on our work on children mother tongue, from the very definition of phenomenon *the mother tongue*. That definition insists on ideological factor (politics) that affects the research of migrants` language, but also the overall education of their children (for example, at that time we were not able to research linguistic development of our migrated children without having an approval from local authorities).

At that time, several researches from Yugoslavian centres dealt with issues of the mother tongue among the migrant children in Germany, Sweden and France. Therefore, I suggested that children talk and language of our guest workers abroad be unified into a Yugoslavian project. The process of contracting, mediation and negotiations about such project had lasted for several years. During the late 80`s I traveled from one centre to another (the centres were located in Belgrade, Sarajevo, Ljubljana, Zagreb, Podgorica and Skopje), summoned research team, held small meetings in order that the problems would be understood more clearly. However, the break-up of Yugoslavia soon ensued, so the project did not come to realization as a Yugoslav project, but rather as a Slovenian project. The work on that project created research community that began a common project, which remained only in the form of a book that I edited and published as *Intercultural interaction as a form of education of migrant children* (Svenka Savich, 1989). The book was published right before the disintegration of Yugoslavia.

At that time, I collaborated with those who researched child language development of Roma children in Serbia. In the beginning, I was involved with kindergarten children, later with school age children and finally with Trifun Dimich at Romology school and other collaborators that worked on the project termed Psycholinguistic research. Alike children in migrant families and twins, Roma children are constantly exposed to situation of double

discrimination: for being children and because they belong to totally marginalized social groups.

I'll repeat this fact one more time: in order to survive and expand, the most crucial thing for an academic community is to educate new cadres. At the end of the 80s` I suggested to our Department that one semester subject *Analyses of discourse* should be introduced into curriculum. That was accepted, so I created the program of that course. Soon, based on teaching experience, I wrote a textbook entitled *Discourse analyses* (Svenka Savich, 1993). Next year, also on my suggestion, that subject became two-semester course for students in final years of studies. Analyses of discourse can be taught in various ways because it is an interdisciplinary field where language, culture and ideology intertwine. Focus on talk among parties in the context and in spontaneous conversational situations was my dominant approach. Conversation in that approach encompassed units larger than clauses (sentences). For that reason, I presented several theories in the textbook: Serl's speaking acts theory, Grace's model of conversational implicators, Sheglofov's method of analyzing telephone conversations, Chaiff's cognitive model, Bahtin's speaking genres and theory of being marked by Susane Flaishcmann. I also included the empirical material from Novi Sad corps of conversational language. Even after almost two decades, those theories represented basis for different works about discourse. This subject is taught today at Department for Serbian language and linguistic and at other departments at the Faculty of Philosophy in Novi Sad and other universities across Serbia. That means that interdisciplinary community is now being expanded through higher education system, which is a good sign that it would survive in the curriculum.

I wrote numerous papers about particular discourse types that up to that point did not have a recognizable importance in the literature on Serbian language (particles in telephone conversations, curses, jokes, various advertisements, expression of sympathies, apologies, etc.). Logically, I was also interested in discourse of written texts, primarily in various forms of scientific texts, particularly those related to power over language. Media language is also a large field. I have been working in that field together with several collaborators, one of whom was Dubravka Valich-Nedelykovich.

Briefly, I got involved into the international academic community and compared my own data with research results on other languages. I also focused on research of the use of language of individuals with less influence on society, but also of those who mightily rule over language. All that had significantly affected my pursuit of theoretical bases of language whose focus was the context and ideology (politics).

4. Politics and the academic community

In 1988 and 1989, in cooperation with Joana Baiby from Buffalo University, I created a draft project, formed a team of experienced researchers (the members of the team were Yasmina Grkovich, Dubravka Valich, Vesna Polovina and Vera Vasich among others,) and invited a group of female students to cooperate with us. In September 1991, a three year international Yugoslav-American project *Ways that discourse and typology reflect cognition:*

time, aspect and modality in Serbo-Croatian language was approved. I headed that project financed by the American-Yugoslav committee at the Ministry for science and technology (1990-1993, No JF-024). A couple of interdisciplinary fields coincided in the project: discourse and language typology. The project had a couple of objectives. First objective referred to new research data: we were supposed to establish the way that language marking of time and aspect in our language reflects the process of cognition of speaking representatives. The data from Serbian language was compared to that from other languages in Joanne Baiby's corpus. Back then, she had already systematized a database of categories for more than 80 different languages. The other objective was to form cadres for the scientific discipline called typology of language. Joanne Baiby was supposed to visit this country and work with younger researchers on the issues of language typology, which is a specialty that made her renowned in the international academic community. At that time, language typology was non-existent in this region. Unfortunately, out of three approved years of financing, we worked for only two years and published several excellent works. In 1993, the financing of the project was halt due to well-known political relations between Serbia and USA, when USA stopped scientific cooperation and Serbia found itself isolated from the world academic community. Thus, huge efforts that were put forth for several years remained invisible. By necessity, I turned over to other interdisciplinary topics of use of language.

The same political events in this (new) country also affected other activities that I formed and built on the Yugoslav level concerning the academic community (psycholinguistic). Psycholinguist conferences of researches from Ljubljana, Zagreb, Sarajevo, Belgrade, Skopje, Novi Sad and Podgorica were no longer held. Wars made impossible academic gatherings in those times of gradual disintegration and formation of new countries. There was a lack of mutual trust, which is so important in an academic community. There was also a lack of strength to raise ourselves above political events. I even fell into depression because of certain cases in that period. For example, the activity on building an international student network for interdisciplinary field of language research, which I began at the Interuniversity centre for postgraduate studies in Dubrovnik, stopped. Dubrovnik was bombed, the centre was greatly damaged and its library virtually demolished. Even when the Centre was renovated, political relations between the Republic of Croatia and this country were not opportune to continue such sort of activity. My efforts on being an agile person to create an international academic community of researchers and students in several cited examples did not give valid results in a given political context of wars, migrations and creation of new states. Briefly, the science largely depends on politics.

However, when everything seemed lost, due to Joanne Baiby and her colleagues in the international academic community of world typologists, Osten Dal from Stockholm was entrusted by European Union to start a project on language typology. He also invited me to join the research team considering my knowledge on discourse analyses. Besides Dal, the team was made of Jouko Linstead, Hano Tomola (Slavists from Finland), Martin Haspermann of Hannover, Ekhard Kenig of Berlin, to mention just a few of today's most renowned scientists from that field. European community was also supposed to adhere to the sanctions. That implied isolation of this country. However, the project head insisted

on exemption in my case, so that I could be involved in the project. I cite this personal example in order to illustrate how important it is to have a support of the international academic community which can guarantee for certain individuals. Therefore, from 1995 to 1999, I attended project meetings at different European university centres twice a year, where I exchanged experience with my colleagues. In that period, I wrote my works on time in narration, an issue that was not sufficiently investigated in the literature on Serbian language. In the last decade of the 20th century, precisely from 1990, many associations were formed in Serbia. Those were civic initiatives for faster formation of the civic society. Within such actions, I articulated more clearly the initiative that had been conceived earlier about gender sensitive language as an important element of overall action for equality of "others". At that time, I worked extensively on other issues related to women from various social and language groups.

Disintegration of common Serbo-Croatian language domain into individual languages also touches upon understanding of language identity, primarily that in public and official use. It was shown that newly-formed political elite in the newly-formed country (that successively changed its names from Yugoslavia to Serbia and Montenegro to Republic of Serbia) was well aware that language was the means to homogenize the nation and that it was important that state took care of the language as its mighty instrument. Thus, several frameworks for national language identity were already outlined in the Law on the official use of language (1991) and *The Serbian language orthography* (Mitar Peshikan, John Yerkovich and Mato Pizhuritza, 1993) and later on when the Committee for standardization of the Serbian language was formed in 1997. In those state documents there were no indications that a care would be taken about equality of "others" (there were just implicit terms about that), which also excluded gender sensitive talk and anything related to language discrimination. For that reason, certain civic associations and individuals in those associations had taken that task upon themselves. In recent times, that task has also been undertaken by ombudsman offices formed by the authorities in Belgrade and Novi Sad. We see that authorities are not sufficiently interested in language issues when it comes to equality of all citizens.

My interest into gender and language originated in the early 70s', but it became more extensive after my return from specialization in Berkley (1980). That issue was actual not only at the Linguistic departments at Berkley and at the entire University, but everywhere in the USA. At that time it was a political issue. Actually, it was a part of overall intensive activity on gender equality, but also equality of other ethnic and marginalized groups.

Following theoretical enforcement at the courses dedicated to that issue, I slowly shifted my focus from the very language material (clause, morphemes, i.e., suffixes for female professions and titles) to that which is done in conversation in a given context. That topic again placed focus on the issue of corps upon which the conclusions are based, on my demand for a consistent use of female gender form for professions and titles held by women. No longer was spontaneous conversational language the focus of attention, but before all the domain of the official use of language in institutions of the societal system. The objective was to prove the thesis about existence of patriarchal matrix for visibility of women in public and official language and to explain the mechanism of ideologization of language

for the sake of patriarchization and conveying that matrix to new generations. The issue of standardizing gender equality in language is above all a political issue, not the issue of structure of Serbian language. As a finish of many years of collecting empirical material for the issue of gender and language, we published a book *Gender and language* (Svenka Savich et al. 2009). In the book, we presented a basic dictionary of professions and titles held by women in Serbian language and concrete rules on how to apply gender sensitive language in practice, primarily in official and public domain. Thus, the work on formation of a corps of research data was expanded once again because one of the objectives in the book was to show how empirical data notified in various dictionaries, media and conversational language prove the thesis that use of female gender forms for professions and titles held by women existed in earlier periods of Serbian language developments.

5. Conclusion

The term *academic community* implies several different forms of existence and work of those involved into academic disciplines at universities, scientific institutions and/or academies of sciences and arts. Creativity, work and promulgation of academic community is always in the hands of those involved in building an academic discipline, but it must be always kept in mind that such a building process is multidimensional. Besides scientific aspects, an important role in that process is played by different political and social upheavals (such as wars, migrations, disintegration of certain state communities, creation of new states, changes in societal system, etc.). Therefore it was my goal to show in this text the interdependence of several dimensions of a single process with a focus on individual contributions to the building of an academic community.

It is a common practice that a level of belonging to a certain scientific community is measured by popularity of certain works. Popularity of certain volumes ranks individuals within a community by giving them a status or a position of certain power in the society. That in turn means that popularity is also a societal parameter: heading scientific research projects, getting opportunities for specializations and prestige (e.g., scholarships, the highest university vocations, vocation of professor emeritus, membership in national and international academies of sciences and arts, etc.). That is why that is an important parameter. For example, it has been noted that from 1980 to the present my book *How Twins Learn to Talk*, was quoted more than 80 times. The parameter of popularity is not negligible. Based on that parameter one is able to evaluate *influence in wider community* (unfortunately, our libraries do not maintain data about this parameter).

Nevertheless, individual contributions to scientific communities are far richer than this criteria which renders invisible long-term process and circumstances in which quoted contribution has been realized. Thus through my personal example, I gave in this text more detailed explanations of other dimensions. Since there are many ways in which an academic community is being built and maintained, the information presented in this text should contribute to reevaluation of existing understanding and remind of many important components that secure existence of a community.

For example, a parameter for existence of an academic community could also be a degree of homogenization of members: *mutual trust is the foundation on which a community is built*, which also refers to an academic community. At first, our little academic community at the Institute was significantly homogenized, which is confirmed by the fact that after more than 40 years we have maintained our cooperation and academic support. Due to that we have achieved the first and important element which is the basis of an academic community: *trust and continual mutual cooperation among the members*.

Another parameter could be *corps*, or a sum of empirical data which is systematized for the sake of research in a given academic community and available for everyone's use because such data confirm the academic community among other disciplines. That is why a significant part of our efforts focused on formation of several important *corps* of material of conversational language: of children (in early childhood, from various conversational situations), adults (from various conversational situations) and women (particularly those situations which refer to links between gender and language).

The third important parameter for a good academic community is *building scientific cadre* since no academic community can exist without generational continuity. That huge pedagogical and mentor's work is the task of everyone in a community, the task I took with a big responsibility (compare Appendix 2: Mentor's work and Appendix 3: One-year research projects).

The fourth parameter can be individual innovations, such as creative affirmations of interdisciplinary language research projects in diverse subdisciplines (such as psycholinguistics, discourse analyses, gender studies, etc) in our case. A part of collective knowledge could be a factor which obstruct innovative actions in insufficiently flexible academic community. They are part of community's history.

Upon all these parameters, I was elected Professor Emeritus.

Literature

- Антонић, Ивана (1983). Експериментална психолингвистика у Југославији. *Прилози проучавању језика*. књ. 19. Нови Сад : Филозофски факултет: 199-203.
- Антонић, Ивана (1985). Говорни језик у радио преносу фудбалске утакмице. *Прилози проучавању језика*. књ. 21. Нови Сад : Филозофски факултет: 131-141.
- Bursać, Gordana (2007). *Osobine naučnog diskursa*. Novi Sad : Bistrica, Filozofski fakultet.
- Chafe, L. Wallace (ed.) (1980). *The Pear Stories: Cognitive, Cultural, and Linguistic Aspects of Narrative Production*. Norwood, NJ : Ablex.
- Ivić, Ivan (1978). *Čovek kao animal symbolicum*. Beograd : Nolit.
- Jocić, Mirjana – Svenka Savić (ed.) (1974). *Modeli u sintaksi dečjeg govora*. Novi Sad : Institut za lingvistiku.
- Jocić, Mirjana (2006). *Jezik, komunikacija, razvoj*. Novi Sad : Dnevnik.
- Mikeš, Melanija – Svenka Savić (1972). Razvoj nominalne sintagme sa odredbom u dečjem govoru. *Južnoslovenski filolog*. 29/1-2. Beograd: 305-325.
- Osgud, E. Charles E. – Thomas A. Sebeok (eds.) (1954). *Psycholinguistics - a survey of the-*

- ory and research problems*. Bloomington : Indiana University.
- Пешикан, Митар, Јован Јерковић, Мато Пижурица (1993). *Правопис српског језика*. Нови Сад : Матица српска.
- Savić, Svenka (1978). *Kako blizanci uče da govore*. Novi Sad : Filozofski fakultet.
- Savić, Svenka (1980). *How Twins Learn to Talk*. London : Academic Press.
- Savić, Svenka (1989). Psycholinguistics: Recent Studies. In *Yugoslav General Linguistics*. (ed. M. Radovanović). Amsterdam : John Benjamins: 321-344.
- Savić, Svenka et al. (2009). *Životne priče žena: 'A štoću ti ja jedna pričat'* Novi Sad : Futura publikacije i Ženske studije i istraživanja: 122-135.
- Skutnab Kangas, Tove (1991). *Bilingvizam da ili ne*. Beograd : Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.
- Slobin, I. Dan (2010). Od diskursa ka gramatici: razvoj prezent perfekta u engleskom (u ovom zborniku).
- Svartvik, Jan (1990). *The London-Lund Corpus of Spoken English : Description and Research*. Lund : University Press.
- Шокица, Славица (1985). Неке особине разговора оствареног преко телефона. *Прилози проучавању језика*. 21. Нови Сад : Филозофски факултет: 143-151.
- Vasić, Smiljka i Svenka Savić (1972). Principi jezičkih univerzalija i jedan vid govornog razvitka na ranom uzrastu. *Psihologija* 1-2, Beograd, str. 68-72.
- Vasić, Vera (1983). *Govor sa sestrom i bratom*. Novi Sad. : Filozofski fakultet.
- Vlahović, Plemenka – Ranko Bugarski – Vera Vasić (ed.) (2009). *Višejezični svet Melanije Mikeš*. Novi Sad : Filozofski fakultet, Društvo za primenjenu lingvistiku Srbije.
- Zakon o službenoj upotrebi jezika* (1991). Beograd : Službeni glasnik.

Appendix 1: NOVI SAD CORPS OF CONVERSATIONAL SERBIAN LANGUAGE: 1975-2000.

Faculty of Philosophy, Department for Serbian language and linguistics

Project: Psycholinguistic research, led by Prof. Dr Svenka Savić

1. Talk of reporter from football match, S. Savić, 1997; V. Mitro, 1994.
2. Narrative discourse of adults: Film about pears, I. Antičić, 1983.
3. Narrative discourse of children: film about pears, V. Mitro, 1994.
4. Narrative discourse of adults: the book about frog, V. Mitro, 1995.
5. Narrative discourse of children: the book about frog, V. Mitro, 1995.
6. Narrative discourse of adolescents: the book about frog, V. Mitro, 1995.
7. Conversation between kindergarten teacher and children, M. Agić, 1983.
8. Conversation between a teacher and first grade child, M. Agić, 1983.
9. Telephone conversations, S. Šokica, 1986, V. Mitro, 1993, V. Vukša, 1994, V. Mitro, 1998.
10. Conversation between a physician and a patient, V. Mitro, 1993.

11. Service conversations, V. Mitro, 1991.
12. Conversation at the court, I. AntoniĆ i V. Mitro, 1991.
13. Science lectures, I. AntoniĆ, 1991.
14. Pannel discussion, I. AntoniĆ, 1991.
15. Consultations between mentor and postgraduate students, I. AntoniĆ i V. Mitro, 1991.
16. Interviews, V. Mitro i D. ValiĆ-NedeljkoviĆ, 1991.
17. Talk between a producer and actor at a theatre, Ź. TomiĆ, 1994.
18. Everyday adult conversations, V. Mitro, 1995.
19. Everyday conversations between children and adults, V. Kukolj, V. Mitro i V. VasiĆ, 1995.
20. Everyday talks among children, V. Mitro i V. VasiĆ, 1995.
21. Everyday talks between adolescents, V. Mitro, 1995.
22. Curse words, V. Mitro i S. SaviĆ, 1993.
23. A discourse in a kindergarten, M. JociĆ i V. VasiĆ, 1980.
24. Religious discourses: homiletics, S. SaviĆ, 1992.
25. Religious discourses: lectures, V. Mitro, 1995.
26. Religious discourses: interviews, D. ValiĆ NedeljkoviĆ, 1992.
27. Discourses of written messages directed toward talk, V. Mitro, D. ValiĆ NedeljkoviĆ i S. SaviĆ, 1993.
28. Communication with pets, V. Mitro, 1993.
29. Jokes, V. Mitro, 1994.
30. Journals about talk development in children age 1,0 - 5,0, M. JociĆ, S. SaviĆ, V. VasiĆ, 1983. V. Gurjanov, 1992.
31. Written discourses, V. Mitro, 1994, 1995; S. SaviĆ, 1994, I. ĆuriĆ, 1998.
32. Written discourses: fax and e-mail messages, V. Mitro, 1994.
33. Medium session talk, V. Mitro, 1995, R. Mirilov, 1998.
34. Official conversations, V. Mitro, 1995.
35. Political discourse, S. SaviĆ i V. Mitro, 1995.

Appendix 2: MENTOR'S WORKS

MASTER THESIS

Faculty of Philosophy of the University in Novi Sad

Dragica Marković (Bećar) – Linguistic analyses of coined expressions in the works of Laza Kostić (1986)

Mara Agić – Children talk in transition from kindergarten to school age: syntax, semantic and pragmatic analyses (1986)

Ivana Antonić – Language as a means of convicting others (1993)¹¹

Vesna Kukolj – Talk adaptations of adults toward children in a family setting, (1993)

Gordana Štasni – The relations of talk and gender in adolescent narratives, (1999)¹²

Danijela Vladić-David – Discourse characteristics in adolescent talk, (2000)

Dejan Pralica – Discourse characteristics of the epistles, (2005)¹³

Miloš Pankov – Ideological discourse: a sample of a political speech in Serbia, (2005)

Gordana Bursać – Characteristics of a scientific discourse: master thesis, (2006)¹⁴

Milica Bracić – Discourse analyses of gesture talks – discourse characteristics of addressing and greetings in Serbian language, (2007)

Asociation of Centres for Interdisciplinary, Multidisciplinary Studies and Research of the University of Novi Sad – Centre for gender equality

Milana Grbić – Analyses of discourses of gender stereotypes in elementary school textbooks, (2007)

Gordana Nikolić – Gender stereotypes in textbooks for in lower grade textbooks for children with slight mental insufficiencies, (2008)

Juliana Jovičić – Intercultural and gender approaches to German and Serbian literature in XIX century: Contribution of women writers Talfj and Mine Karadžić, (2011)

DOCTORAL DISSERTATIONS

Faculty of Philosophy in Novi Sad

Larisa Razdobutko – Nouns that signify human limbs: pragmatic analyses of meanings in the Serbian and Russian languages, (1994)¹⁵

¹¹ Published in an excerpt entitled *Communication and convincing. Zbornik Matice srpske za filologiju i lingvistiku* (1994). 37: 41-50.

¹² Published under the title *Narration of adolescents. Školski čas srpskog jezika i književnosti. Časopis za metodiku nastave srpskog jezika i književnosti. Broj 1. Beograd* (2000).

¹³ Published under the title *Religious and ideological discourse in epistles written by the Serbian Orthodox church. Religija i tolerancija* br. 5, Center for empirical research of religion, Novi Sad (2006).

¹⁴ Published under the title *Characteristics of a scientific discourse. Novi Sad: Bistrica, Filozofski fakultet* (2007).

¹⁵ Published under the title *Semantics and pragmatic somatism in Serbian and Russian languages.*

Klara Sentđerđi – The role of mother tongue in learning a foreign language as a professional language, (1994).

Dubravka Valic Nedeljković: Pragmatic characteristics of radio interviews (1997)¹⁶; Nadežda Silaški – Discourse of advertisement texts in lady's magazines that are published in Serbian and English languages: genre analyses, (2005)

Faculty of Philosophy, University of Nis

Svetozar Popović – The beginner's steps in learning a foreign language through the method of children as professors, (1995).

Appendix 3: **One-year projects directed by Prof. Dr. Svenka Savić**

- *Use of letters in private communication between teenagers in elementary and high schools in Serbia*, Faculty of Philosophy in Novi Sad, The Society for Serbo-Croatian language and literature in Vojvodina, under the auspices of the Institute for scientific work in Vojvodina, 1985-1986.
- *Psycholinguistic in Yugoslavia*, Faculty of Philosophy in Novi Sad, under the auspices of the Institute for scientific work in Vojvodina, 1987-1988.
- *Research on Roma language*, Faculty of Philosophy in Novi Sad, under the auspices of the Institute for scientific work in Vojvodina, 1988-1989.
- *Future tense in Serbo-Croatian language*, Faculty of Philosophy in Novi Sad, under the auspices of the Institute for scientific work in Vojvodina, 1989-1990.

Prevod Aleksandar Veljić

Beograd: Vedes (2003),

¹⁶ Published under the title *Radio interviews: pragmatic traits of interviews with church personalities that were aired over radio*. Beograd : Zadužbina Andrejević (1999).

Mr Nataša Belić

BIBLIOGRAFIJA RADOVA dr SVENKE SAVIĆ, profesorke emerite (1963-2011)

Uvodne napomene

Kompletna bibliografija obuhvata radove iz lingvistike, psiholingvistike, analize diskursa, rodni studija, feminističke teologije i baleta, objavljene na srpskom jeziku i drugim jezicima. Sakupljena bibliografska građa obuhvata period od 1963. do 2010. godine.

Građa je podeljena u nekoliko celina: 1. Posebna izdanja; 2. Prilozi u serijskim publikacijama, monografijama i zbornicima radova; 3. Intervjui; 4. Prevodi; 5. Recepcija dela Svenke Savić; 6. Odrednice u enciklopedijama i leksikonima; 7. Uloge Svenke Savić u predstavama Srpskog narodnog pozorišta u Novom Sadu.

U izradi bibliografskih jedinica primenjeni su Međunarodni bibliografski standardi za opis monografskih publikacija (ISBD-M) i analitičku obradu priloga iz periodike, zbornika i posebnih izdanja (ISBD-CP) koji se u bibliografskoj praksi primenjuju i u našoj zemlji. Raspored jedinica u navedenim celinama je hronološki, a u okviru iste godine primenjen je abecedni redosled naslova.

Prilikom sastavljanja ove bibliografije korišćeni su sledeći izvori: Elektronska baza COBIB.SR; Lisni katalog i elektronska baza podataka Seminarske biblioteke Odseka za srpski jezik i lingvistiku Biblioteke Filozofskog fakulteta u Novom Sadu; Građa prof. dr Svenke Savić.

Većina jedinica opisana je *de visu*. Za manji broj bibliografskih jedinica podaci su preuzeti iz navedenih baza podataka sa svešću da su u nju uneti i obrađeni *de visu*. Bibliografija nije potpuna i nije konačna, jer prof. dr Svenka Savić živi i stvara.

I POSEBNA IZDANJA

1974.

1. *Modeli u sintaksi dečjeg govora* : referati, saopštenja i diskusije sa Konferencije održane juna 1973. u Novom Sadu / knjigu priredile Mirjana Jocić i Svenka Savić. – Novi Sad : Institut za lingvistiku, 1974 (Novi Sad : Forum). – 184 str. ; 21 cm. – (Serija Usvajanje jezika)

Sadržaj: 1. Umesto predgovora (3); 2. O nekim modelima sticanja jezika, uvodni referat, Svenka Savić (5); 3. Berklijski projekat o razvoju jezika u raznim jezičkim sredinama, Dan I. Slobin (41); 4. Aktivnost deteta kao kontekst za proučavanje detetovog govornog razvoja, Grejs Šugar (65); 5. O švedskom projektu: Dečji govor, Ragnhild Zoderberg (89); 6. Razvoj sistema nominalne deklinacije u govoru dvogodišnjeg deteta koje usvaja mađarski kao maternji jezik, Žolt Lendel (111); 7. Primena i vrednovanje teorijskih postavki u istraživanjima novosadske grupe, Melanija Mikeš (127); 8. Sintaksička ispitivanja u dečjem govoru, Mirjana Jocić (139); 9. Summary (148); 10. Bibliografija (157); 11. Indeks termina (175).

1976.

2. *Razvojna psiholingvistika* : (odabrana i komentarisana literatura za period od 1970-1975) / Svenka Savić. – Novi Sad : Institut za lingvistiku, 1976 (Novi Sad: Forum). – XV, 179 str. ; 21 cm. – (Serija Usvajanje jezika)

Sadržaj: 1. Predgovor, Ivan Ivić (VII); 2. Uvod (1); 3. Bibliografije o usvajanju jezika (5); 4. Radovi stranih autora u periodu od 1970. do 1975. (13); 5. Radovi domaćih autora od 1920. do 1975. (123); 6. Literatura: 1. Literatura o bibliografijama (140); 2. Literatura stranih autora (143); 3. Literatura domaćih autora (166); 4. Spisak časopisa (171); 7. Indeks termina (173).

1978.

3. *Kako blizanci uče da govore* : doktorska disertacija / Svenka Savić. – Novi Sad: Filozofski fakultet, 1978. – 280 str. ; 24 cm.

Sadržaj: Uvod (V); 1.0. Govorni razvoj blizanaca prema rezultatima ranijih istraživanja (1); 2.0. Problem razvoja govora u blizanačkoj situaciji (20); 3.0. Postupak ispitivanja i obrada podataka (34); 3.1. Metod sakupljanja podataka (34); 3.2. Ispitanici (37); 3.3. Prikupljeni materijal (40); 3.4. Jedinica posmatranja: razgovor, razmena, iskaz (42); 3.5. Metod obrade podataka (45); 4.0. Rezultati i diskusija (46); 4.1. Blizanački par i odrasli u blizanačkoj situaciji (46); 4.1.1. Neupravljen govor (50); 4.1.2. Upravljen govor (57); 4.1.2.2. Dijadni govor (67); 4.1.2.3. Trijadni govor (82); 4.1.3. Posredno upravljani govor (94); 4.1.4. Zaključak (102); 4.2. Neki problemi pragmatike govora u blizanačkoj situaciji (113); 4.2.1. Ponavljanje (115); 4.2.2. Ispravljanje (127); 4.2.3. Dopunjavanje (147); 4.2.4. Objašnjavanje (155); 4.2.6. Zaključak (169); 4.3. Pojedinaac u blizanačkoj sredini (179); 4.4. Blizanački par u blizanačkoj situaciji: autonomni govor (205); 5.0. Opšti zaključak (233); 6.0. Literatura (247).

1980.

4. *How Twins Learn to Talk* (predgovor David Crystal, prevod Vladislava Felbabov). – London : Academic Press, 1980. – 195. str. ; 24 cm.

Contents: Foreword (v); Preface (vii); Acknowledgements (xi); List of Symbols (xv); Note of Examples (xvi); 1. Acquisition of speech by twins: a review of published studies (1); 2. Problems of speech development in twins (13); 3. Data collecting and processing (22); 3.1. Data collecting method (22); 3.2. Subjects (24); 3.3. Amount of material collected (26); 3.4. Unit of observation: discourse, turn, utterance (26); 3.5. Data processing method (31); 4. The twins situation (32); Part One: Adults and the twin pair (32); 4.1.1. Non-directed speech (32); 4.1.2. Directed speech (40); 4.1.3. Semi-directed speech (66); 4.1.4. Conclusion (73); Part Two: Some features of discourse (76); 4.2.1. Repetition (77); 4.2.2. Correction (87); 4.2.3. Completion (102); 4.2.4. Explication (109); 4.2.5. Procedure complexes (121); 4.2.6. Conclusion (123); Part Three: The individual twin child (124); 4.3.1. The functions of "I" (124); 4.3.2. Rules for first-person use (125); 4.3.3. Acquisition of first-person forms (125); 4.3.4. Doublet forms (132); 4.3.5. Factors influencing acquisition (137); 4.3.6. Conclusion (139); Part Four: Autonomous speech (140); 4.4.1. The problem (140); 4.4.2. The lexis and semantics of autonomous speech in twins (141); 4.4.3. The grammar of autonomous speech in twins (157); 4.4.4. The functions

of autonomous speech (158); 4.4.5. Conclusion (159); 5. Conclusion (174); References (182); Subject Index (191).

1985.

5. *Narativi kod dece / Svenka Savić*. – Novi Sad : Filozofski fakultet, Institut za južnoslovenske jezike, 1985 (Novi Sad : Prosveta). – 144 str. ; 21 cm. – (Serija Usvajanje jezika)
Sadržaj: O Seriji Usvajanje jezika (7); 1. Uvod (9); 2. Model za opisivanje pripovedanja (19); 3. Empirijski materijal (30); 4. Prvo uvođenje aktera u priču (41); 5. Ponovno uvođenje aktera u priču (69); 6. Temporalna organizacija priča (81); 7. Izražavanje uzroka u pričama (119); 8. Zaključak (129); 9. Literatura (137); 10. Indeks autora (144).

1989.

6. *Četrdeset godina Baletske škole u Novom Sadu: 1948/49-1988/89 / ured. Svenka Savić*. – Novi Sad : Baletska škola, 1989. – 34 str. + [7] listova s tablama ; 22 cm.
Sadržaj : Četiri decenije borbe za afirmaciju škole (5); Svenka Savić, Baletska škola u Novom Sadu: prošlost – sadašnjost – budućnost (7); Direktori Baletske škole u stalnom radnom odnosu (19); Spisak nastavnika igračkih i stručnih predmeta u školi (1948/49 – 1988/89) (20); Spisak diplomiranih učenika Baletske škole u Novom Sadu (1950/51 – 1988/89) (22); Istaknuti baletski umetnici (24); Forty years of the Ballet school in Novi Sad (31);
7. *Interkulturalizam kao oblik obrazovanja dece migranata van domovine : zbornik radova / priredila Svenka Savić*. – Novi Sad : Filozofski fakultet, Institut za južnoslovenske jezike, 1989 (Beograd : Studio plus). – 115 str. : graf. prikazi ; 21 cm.
Sadržaj: Reč priređivača (5); S. Savić (Novi Sad), Dokle smo došli? (8); Ante Fulgosi, Ljerka Fulgosi, Zvonimir Knežević, Anđelka Metzging i Predrag Zarevski, Usporedba rezultata na testu znanja djece jugoslavenskih građana na području Münchena i njihovih vršnjaka u domovini (43); Pavica Mrazović, Neke karakteristike govornog i pisanog nemačkog i srpskohrvatskog jezika dece migranata u SR Nemačkoj (70); Olga Murdževa-Škarić, Australijski Makedonci (78); Andrina Pavlinić-Wolf, „Obrazovanje i kulturni razvitak migranata” projekat br. 7 Savjeta za kulturnu suradnju Evropskog vijeća – kao sinteza interkulturalističke teorije i prakse (93); Dragutin Rosandić, Neki postupci u empirijskom istraživanju dvojezičnosti djece jugoslovenskih migranata (100).
8. *Razgovorni srpskohrvatski jezik / Svenka Savić i Vesna Polovina*. – Novi Sad : Filozofski fakultet, Institut za južnoslovenske jezike, 1989 (Beograd : Studio plus). – [9], 220 str. ; 20 cm.

1993.

9. *Diskurs analiza / Svenka Savić*. – Novi Sad : Filozofski fakultet : S. Savić, 1993 (Novi Sad: Futura publikacije). – 187 str. ; 24 cm.
Sadržaj: Transkripcija prezimena stranih autora (5); Znaci za transkripciju (7); Predgovor (9); 1. Opšti deo (11); 1.1 Lingvistika i njene discipline (13); 1.2 Interdisciplinarno istraživanje jezika (16); 1.3 Pomeranje lingvistike prema kognitivnim naukama (19); 2. Diskurs analiza (23); 2.1 Diskurs i tekst: slično ili različito (29); Iz istorije istraživanja diskurs analize (33); 3. Metodološka pitanja: nekoliko osnovnih pojmova (39); 3.1. Definicije komunikacije (41); 3.2 Delovi komunikacije (41); 3.3. Delovi neverbalne komunikacije (44); 3.4 Klasifikacija pisanog i govorenog diskursa (47); 3.5. Izvorni govornici (50); 3.6 Osobine transkripcije diskursa (53); 3.6.1 Diskursni postupci u transkripciji (61); 4. Teorije u diskurs analizi (75); 4.1 Austinovo shvatanje

jezika (77); 4.2 Razgovorne implikature Gricea (79); 4.3 Teorija govornih činova Searla (81); 4.3.1 Govorni čin komplimentiranja (84); 4.3.2 Govorni čin izvinjavanja (89); 4.4 Kognitivna teorija Chafea (92); 4.4.1 Fokus (99); 4.4.2 Digresija (104); 4.5 Teorija govornih žanrova Mihajla Bahtina (107); 4.5.1 Analiza diskursa homilija (109); 4.6 Konverzaciona teorija Schegloffa (119); 4.6.1 Konverzacija preko telefona (122); 4.6.2 Konverzacija između kupca i prodavca (127); 4.7 Lingvistička teorija obeleženosti: Fleischman (135); 4.7.1 Diskurs analiza vremena u srpskohrvatskom jeziku (138); 5. Spisak termina (151); 6. Literatura (161); Discourse analysis (Summary) (181); Index (185).

1995.

10. *Balet / Svenka Savić ; pripremile Veronika Mitro i Vesna Krčmar. – Novi Sad : Srpsko narodno pozorište, 1995 (Novi Sad : Prosveta). – 213 str. : fotograf. ; 21 cm.*

Sadržaj: I Igra kao disanje duše (4); II Članci (13); O Džordžu Balanšinu (14); Moderan balet (18); Položaj i funkcija baleta (21); Nova Ohridska legenda (23); Novi pokreti u klasičnom baletu (25); Lenjingradski balet danas (27); U čemu je tajna ruskih igrača baleta? (29); Kako postaviti klasične balette (33); Uspavana lepotica (34); Šeherezada (36); Zašto klasičan balet (38); Parodija klasičnog baleta, igrači u suknjicama (41); Koreografije u Srpskom narodnom pozorištu (43); Slika žene u baletima praižvedbama na sceni Srpskog narodnog pozorišta (46); Baleti praižvedbe u SNP-u u Novom Sadu (47); III Kritike premijera (52); Ponovo Žizela (53); Šarenilo igre i muzike (54); Koreografski koncert (55); Izrazito lepa grupna igra „Šeherezada” i „Licitarsko srce” na sceni novosadskog pozorišta (57); Oživele lutke (58); Otelo (60); Nedorečena koreografija (61); Veliki uspeh Lizet (63); Samo interesantan pokušaj (64); „Rajmonda” – odlična predstava (65); Nijansirana koreografija (66); Dopadljiva predstava (68); Ljubavna priča s tužnim krajem (69); Poletno, sveže, uzbudljivo (70); Više žena nego ratnik (74); Silvija – nimfa boginje Dijane (75); Folklor na vrhovima prstiju (77); Ljubav, strast, zločin (78); Tri lika primabalerine (79); Opet Žizela (81); Dvojstvo ansambla (82); Dve premijere „Kopelije” (84); Povratak Radićeve „Balade” (86); Večiti mladoženja (87); Kosmopolitska družina (88); Po treći put (89); Dopadljiva predstava (90); Prerano pred publikom (92); U znaku sinteze (93); Delimično ostvareno (94); III2 Kritike grupnih i individualnih gostovanja u SNP (97); Svestrana trupa, predstava baletskog ansambla komične opere iz Berlina (98); Šarmantna princeza (99); Realizam jasne igre, gostovanje kineskog baleta (100); Aurora iz Budimpešte (101); Dobra parterna vežba (102); Bljesak tehnike (102); Kairski baletski umetnici u Novom Sadu (103); Profesionalno ista predstava (105); Zaslužno poštovanje (107); Igra s ljubavlju (107); Kako igrati Žizelu (108); Ništa novo (109); III3 Kritike sezona i takmičenja (111); Svemoguć žiri, Prvo međunarodno baletsko takmičenje u Varni (112); Prvo jugoslovensko baletsko takmičenje (113); Veliki datumi baleta (116); Prekretnica za balet, pred novu sezonu baleta SNP-a (118); O umetnosti na vrhovima prstiju (119); Drugi veliki ispit (120); Balet u Novom Sadu (122); Balet u sezoni 1984/85. (124); Jugoslovensko baletsko takmičenje (125); Povodom četrdeset godina postojanja baleta SNP (128); Naši koreografi (131); Gala-koncert baletskih umetnika (133); Kosmopolitski duh grupe i čistota pokreta igre (134); Razgovor o baletskoj sezoni (136); Srpsko narodno pozorište juče, danas, sutra (137); III4 Kritike publikacija (139); Sluh za mnoge proizvoljnosti (140); Jugoslovenska baletska scena (142); III5 Kritike drugih igračkih izraza (145); Studijske i igračke grupe u Novom Sadu (146); Balet bez pozorišta (150); IV Ličnosti (153); Osvajač igračkog prostora (154); Od desete do danas u Baletskoj školi: ljubav i postojanost (156); Tek što dosegnu puninu zrele ličnosti, odlaze sa scene ..., povodom odlaska u penziju balerine Sofije Stojadinović (158); Tereza Čebksi (1946-1988) (159); Margita Debeljak (1905-1989) – In memoriam (160); Ljiljana Mijač (1942-1991) – In memoriam (161); V Intervjui (163); Naša anketa, Jugoslovenski balet danas, intervju sa Milicom Jovanović (164); Jugoslovenski balet danas, intervju sa Dragutinom Gostuškim (167); Jugoslovenski balet danas, intervju sa Žarkom Milenkovićem (168); Jugoslovenski balet danas, intervju sa Henrihom Nojbauerom (170); Jugoslovenski balet danas, intervju sa kompozitorom Rudolfom Bručijem (173); Jugoslovenski balet danas, intervju sa Franjom Horvatom (175); Jugoslovenski balet danas, intervju sa Ikom Otrinom (178); Razgovor sa Dušanom Simićem, Baletski trenutak (181); Prvi put među nama – intervju sa Simitrijem Parlačem (182); Vernost tradiciji, intervju sa Anom Kušnirovom (185); VI Summary (188); VII Literatura o baletu (191);

1996.

11. *Osnovni principi prevođenja religijske terminologije* : (zbornik radova sa Savetovanja održanog 19. juna 1995. godine) / [urednik Mirjana Krajnov]. – Novi Sad : Pokrajinski sekretarijat za ostvarivanje prava nacionalnih manjina, upravu i propise, 1996 (Novi Sad : Štamparija Izvršnog veća AP Vojvodine). – 2, 175 str.; 21 cm.

Sadržaj: Uvodne napomene (1); I Plenarna predavanja: Prof. dr Dimitrije Kalezić: Pravoslavna dogma i njena terminologija (5); Prof. dr Svenka Savić: Religijski diskurs (17); Prof. dr Jasmina Grković-Mejdžor: Najstarija slovenska pismenost i adaptacija biblijskih imena u istočnoj i zapadnoj terminologiji (29); Radomir Rakić: Problemi prevođenja religijske terminologije (37); Diskusije: Prof. dr Mato Pižurica: Novi pravopis i verska terminologija (45); Mr Dubravka Valić-Nedeljković: Prilog diskusiji o pisanju velikog slova (47); Dragoljub Zbiljić: Vaskrs ili Uskrs (51); II Diskutovani empirijski materijali (na srpskom i mađarskom jeziku): Srpska pravoslavna crkva: Atributi svetih (55); Činovi i odlikovanja (56); Oslovljavanje (58); Crkvena terminologija (59); Rimokatoličko-pravoslavni registar termina i imena (71); Biblijska imena (77); (Na srpskom i slovačkom) Srpska pravoslavna crkva: Atributi svetih (85); Činovi i odlikovanja (86); Oslovljavanje (88); Crkvena terminologija (89); Rimokatoličko-pravoslavni registar termina i imena (101); Biblijska imena (107); (Na srpskom i rumunskom) Srpska pravoslavna crkva: Atributi svetih (115); Činovi i odlikovanja (116); Oslovljavanje (118); Crkvena terminologija (119); Rimokatoličko-pravoslavni registar termina i imena (131); Biblijska imena (137); (Na srpskom i rusinskom jeziku) Srpska pravoslavna crkva: Atributi svetih (145); Činovi i odlikovanja (146); Oslovljavanje (148); Crkvena terminologija (149); Rimokatoličko-pravoslavni registar termina i imena (161); Biblijska imena (167); Spisak prisutnih (173).

1998.

12. *Diskurs telefonskih razgovora* / Svenka Savić i Veronika Mitro. – Novi Sad : Futura publikacije, 1998 (Novi Sad : Futura publikacije). – 102 str. ; 24 cm. – (Serija Razgovorni srpski jezik ; knj. 1)

Sadržaj: Diskurs telefonskih razgovora (5); Transkripcija telefonskih razgovora (14); Privatni telefonski razgovori poznatih osoba (15); Privatni telefonski razgovori nepoznatih osoba (21); Institucionalni telefonski razgovori: U knjižari (46); U Hitnoj pomoći (47); U privatnom preduzeću (58); Poruke koje su ostavile poznate osobe na primaču (97); Poruke koje su ostavile nepoznate osobe na primaču (100).

13. *Diskurs viceva* / Svenka Savić i Veronika Mitro. – Novi Sad : Futura publikacije, 1998 (Novi Sad : Futura publikacije). – 128 str. ; 18 cm. – (Serija Razgovorni srpski jezik ; knj. 2)

Sadržaj: Diskursne osobine viceva (5); Korpus viceva (25); Vicevi koje pričaju odrasli (28); Vicevi koje pričaju deca (73); Žarko Trebješanin, Vrste i funkcije vica: danas i ovdje (100); Literatura (126).

14. *Psovke!!!* / Svenka Savić, Veronika Mitro. – Novi Sad : Futura publikacije, 1998 (Novi Sad : Futura publikacije). – 159 str. : ilustr. ; 17 cm. – (Serija Razgovorni srpski jezik ; knj. 3)

Sadržaj: 1. Diskursne osobine psovke u srpskom jeziku (5); 2. Psovke i o psovka u medijima (39); 3. Psovke u vicevima (63); 4. Turbo-folk, psovke i po koji izraz (67); 5. Psovke u grafitima (71); 6. Psovke u kompjuterom posredovanoj komunikaciji (75); 7. Psovke u prevodima filmova na televiziji (77); 8. Psovke u različitim razgovornim situacijama (80); 9. Psovke u kući (88); 10. Psovke u telefonskim razgovorima uznemiravanja (99); 11. Psovke studenata/kinja i profesora/ki (110); 12. Psovke odraslih govornika (120); 13. Psovke učenika srednje škole (122); 14. Psovke iz drugih izvora (124); 15. Rečnik psovki i pogrdnih izraza (135).

1999.

15. *Feministička teologija* : zbornik referata sa Međunarodne konferencije „Feministička teologija: od teorije u praksu”, Novi Sad, 6-7. 11. 1998. / priredila Svenka Savić ; [prevodi na nemački Reinhardt Eckert, sa nemačkog Lidija Dmitrijev, na engleski Ruth Lehotsky, Vladislava Felbabov, sa slovačkog Ana Palik-Kunčak, sa mađarskog Ana Bu, sa francuskog Milica Kozić]. – Novi Sad : Futura publikacije, 1999 (Novi Sad : Futura publikacije). – 245 str. : ilustr.; 23 cm.

Sadržaj: Uvod (3); **I deo** Interdisciplinarni okvir Feminističke teologije: Marina Blagojević, Feminizam na kraju veka: lekcije o različitosti (9); Ana Bu, Ekumenizam i žene u crkvi (18); Ana Maria Grünfelder, Feministička teologija: kritički osvrt na metode i glavna pitanja (22); Zorica Kuburić, Žena i crkve (39); Elisabeta Rajzer, Uvod u feminističku teologiju (54); Svenka Savić, Interpretacija biblijskog teksta iz perspektive feminističke teologije: „Daj mi piti!” Razgovor Isusa sa ženom iz Samarije (62);

II deo Žene u hrišćanskim crkvama:

Branislava Poznanović, Žena u pravoslavnoj veri (91); Ljiljana Tica, Žena u novinama „Pravoslavlje”: analiza sadržaja (98); Ekumenizam (113); Rimokatolička vera (119); Katalin Hegediš-Kovačević, Žene u rimokatoličkoj crkvi: Hildegard von Bingen (1098-1179) (121); Ksenija Magda, Žene u službi u protestantskim i slobodnim protestantskim crkvama (128); Ana Palik-Kunčak, Žena u evangeličko-metodističkoj crkvi (134); Sa Anom Palik-Kunčak: intervju (136); Ana Palik-Kunčak, Žene u prvim hrišćanskim zajednicama: Prisila (139); Svenka Savić, Zajedništvo u Kisaču (142); Ana Palik-Kunčak, propoved (144); Reti Katalin, Uloga žena u reformatskoj crkvi (148); Ana Pečkaj-Kovač, Mesto žene u baptističkoj crkvi: intervju (151);

III deo Žene u nehršćanskim verama:

Edita Janković, Položaj žene kod starih Jevreja i jevrejska verska tradicija danas (159); Mira Poljaković, Ženska jevrejska organizacija u Jugoslaviji (168); Muna Jusufspahić, Žena u islamu: intervju (177);

IV deo Žene u ostalim verama:

Ursula Kine, Hiduizam (185); Haruko Okano, Budizam (188); Sang-Hee, Lee-Sinke, Konfučijanstvo (191); Pogovor: Elementi za jednu feminističku teologiju u Jugoslaviji (194); Spisak termina (204); Literatura (207);

V deo Podaci o učesnicama

Biografije učesnica (215); Biographies of participants (218); Biographien der teilnehmerinnen (222); Sažeci (226); Summaries (232); Zusammenfassungen (238).

2000.

16. *Vera Šosberger / Svenka Savić*. – Novi Sad : Futura publikacije, 2000 (Novi Sad : Futura publikacije). – 28 str., [19] str. s tablama : ilustr. ; 21 cm.

Sadržaj: In Memoriam Vera Schosberger (May 16th, 1927- January 9th, 1972) (2); Veri Šosberger u spomen (3).

2001.

17. *Romkinje : biografije starih Romkinja u Vojvodini / Svenka Savić i Marija Aleksandrović, Stanka Dimitrov, Jelena Jovanović*. – Novi Sad : Futura publikacije, 2001 (Novi Sad : Futura publikacije). – 230 str. : ilustr. ; 24 cm.

Sadržaj: Uvod (5); Biografije na srpskom jeziku: Ljubica (11); Radinka (22); Cica (36); Gina (43); Kristina (55); Vida (63); Verica (74); Marija (82); Ruža (96); Nada (108); Drenka (116); Živka (119); Zlata (128); Divna (132); Vidosava (142); Radmila (150); Jelena (156); Dragica (164); Đurđevka (175); Biografije na engleskom jeziku: Ljubica (188); Cica (199); Zlata (207); Đurđevka (215); Biografije učesnica na projektu „Mlade Romkinje za starije Romkinje” (227).

18. *Vojvodanke : 1917-1931 : životne priče* / priredila Svenka Savić ; [saradnice] Melanija Damjan, Đerđi Erdeš, Snežana Keco, Slavica Mamuzić, Dajana Mandžo, Gabrijela Miškić, Sara Savić-Jevđenić, Zorana Šijački, Gordana Štrbac, Maja Vasić ; [fotografije Branimir Lučić, Stevan Lazukić]. – Novi Sad : Futura publikacije, 2001 (Novi Sad : Futura publikacije). – 418 str. : ilustr. ; 24 cm. – (Edicija Životne priče žena ; knj. 2)

Sadržaj: Vojvodanke (Svenka Savić (7); Biografije: Evica (31); Vesela (42); Julijana (53); Olja (63); Ana (82); Magda (96); Katica (125); Lidija (135); Pavica (151); Greta (187); Živka (200); Milica (215); Elza (229); Margit (253); Anđelka (264); Danka (272); Mirjam (285); Bogdanka (299); Mlra (313); Biografije u prevodu sa srpskog: Anna (333); Pavica (354); Elza (389); Biografije saradnica (415).

2002.

19. *Romani women : oral histories of Romani women in Vojvodina* / Svenka Savić and Marija Aleksandrović, Stanka Dimitrov, Jelena Jovanović ; translation coordinator and editor Aleksandra Izgarjan ; translators Aleksandra Izgarjan, Diana Stankić-Prodanović, Anka Vidačić, Edita Jankov, Tatjana Perić. – Novi Sad : Futura publikacije, 2002 (Novi Sad : Futura publikacije). – 221 str.: ilustr. ; 24 cm. – (Serie Oral histories ; 5)

Sadržaj: Svenka Savić, Oral histories of Romani women (5); Aleksandra Izgarjan, Problems in translating "Romani women" (II); Biographies: Ljubica (17); Radinka (28); Cica (44); Gina (53); Kristina (67); Vida (76); Verica (88); Marija (97); Ruža (111); Nada (129); Drenka (138); Živka (142); Zlata (151); Divna (156); Vidosava (167); Radmila (177); Jelena (183); Dragica (1930); Đurdevka (206); Biographies of the participants in project "Young Romani women for elderly Romani women" (223).

2003.

20. *Vivisect : dokumenti o izložbi „Krv i med” Rona Haviva u Novom Sadu* = documents on Ron Haviv's exhibition "Blood and honey" in Novi Sad / [priredila Marija Gajicki ; autori tekstova Svenka Savić, Vesna Nikolić-Ristanović, Majkl Goldfarb, Marija Gajicki ; autor ratnih fotografija Ron Haviv; autor fotografija sa izložbe u Novom Sadu Smiljka Vukelić; prevod na engleski jezik Nataša Mioković, Jelena Milojković]. – Novi Sad : Vojvodanka, regionalna ženska inicijativa : Yutopag, 2003 (Novi Sad : Yutopag). – 1 omot (2 knj., 1 DVD-ROM): ilustr. ; 20 x 22 cm.

Sadržaj: Marija Gajicki: Dokumenti o izložbi „Krv i med“ Rona Haviva u Novom Sadu (3); Marija Gajicki, Studija slučaja (9); Svenka Savić, Ron Haviv: Krv i med na fotografijama i u rečima (25); Vesna Nikolić-Ristanović, Društveno-istorijski kontekst, viktimizacija i dosadašnji proces istine i pomirenja u Srbiji (49); Majkl Goldfarb, Krv i med se vraća u Srbiju (69); Marija Gajicki, Dokumenti o ratu (71); Hronologija događaja (77); Originalni potpisi fotografija (87); Indeks (95).

2004.

21. *Jezički izazovi Vojvodine Evrope : zbornik* / [priređivači Danica Stefanović, Danica Todorov, Svenka Savić]. – Novi Sad : Pedagoški zavod Vojvodine, 2004 (Veterinik : Grafo impeks). – 94 str., [2] str. s tablama (fotogr.) ; 23 cm.

Sadržaj: Šta je Evropski dan jezika? (7); Plenarna predavanja (9); dr Ranko Bugarski, Evropa i jezici (11); dr Jovan Komšić, Jezik i nacionalni identitet (17); dr Svenka Savić, Standardizacija romskog jezika: (ne)

mogućnost obrazovanja romske dece na maternjem jeziku kod nas (34); Milica Bracić, Gestovni govor (43); Milica-Mima Ružičić, Jezikom protiv diskriminacije osoba sa invaliditetom (48), Danica Todorov, Jezička ljudska prava – uloga ombudsmana (51); Danica Stefanović, Stanje i (ne)mogućnosti učenja maternjeg jezika u osnovnim i srednjim školama u Vojvodini (55); Diskusije (59); dr Dubravka Valić Nedeljković, Jezik mržnje u predizbornim kampanjama u Srbiji prezentovanim u elektronskim medijima (61); Arpad Vicko, Dan evropskih jezika, 2004 (65); dr Melanija Mikeš, Projekat – Razvijanje i negovanje maternjeg i nematernjeg jezika i interkulturalnosti kod dece u Vojvodini (69); Zaključci i preporuke sa konferencije (73); Prilozi (81); Program preformansa „Za jezik više” (83); European day of languages (84); Sažeci na engleskom jeziku (88); Biografije autora (93); Fotografije (95).

22. *55 godina Baletske škole u Novom Sadu* / priredila Svenka Savić ; [fotografije Gavrilo Grujić, Ana Lazukić, Branislav Lučić, Jovan Polzović, Miomir Polzović]. – Novi Sad : Futura publikacije, 2004 (Novi Sad : Futura publikacije). – 295 str. : ilustr. ; 29 cm.

Sadržaj: Direktori; Fotografije nastavničkog kolektiva; Novi Sad pre otvaranja Baletske škole (Ljiljana Mišić) (17); Debeljak, Margareta (1905-1989), Sarajevo (19); Popović Čutuković Milena (1911), Osijek (Ljiljana Mišić) (24); Biografije diplomiranih učenica i učenika (1948-2003): hronološki redosled (29); **Prva dekada: tridesete:** Jerant Petar (31); Jelkić Vlada (32); Petrov, Nikola (33); Matić Milenković Mirjana (35); Trbović Struve Rajka (41); Simendić Fele Vera (43); Nedelko Helmut (53); Titelac Branka (59); Hadžić Mišić Ljiljana (60); Novkov Živojin (70); Tapavica Grujić Miroslava (75); **Druga dekada: četrdesete:** Ilijć Živanac Smilja (83); Vasiljev Savić, Svenka (90); Barankovski Bernšnajder Aleksandra (95); Filipović Seferović Verica (96); Marijaš Brzić Erika (100); Kolak Nada (107); Dinjaški Ksenija (112); Polzović Miranda (118); Uzelac Nikola (119); Dević Ruškuc Mirjana (122); Poljak Čebški Tereza (122); Filipendin Uzelac Radmila (131); Kajtez Magliore Bosiljka (131); Đurašević Novkov Dobrila (123); Stojadinović Sofija (132); Utješanović Imanić Savka (137); Malivuk Olga (125); Ljubojev Grnja Ilinka (140); **Treća dekada: pedesete:** Ilić Subić Snežana (143); Uzelac Amalija (143); Žilić, Miloš (146); Maksić Njegovan Biljana (149); Ilić Olivera (157); Kurunci Bela (160); Preradov Mirjana (181); Antić Nevena (163); Hristidis Apostol (164); Miler Hristidis Leonora (165); Savić Ivković Savka (171); Keča Rosker Ljiljana (173); Rod Pulko Milica (173); Senoš Danailov Jelica (1974); Teglaši Hiršenhauser Rozalia (174); Varga Rastislav (175); Dimovska Marina (181); Dutina Sremec Julijana (185); Jerinkić Dragan (187); **Četvrta dekada: šezdesete:** Đajić Jokanović Vesna (191); Tot Veličković Gizela (193); Đurđević Đimić Gordana (195); Ketig Aleksandra (195); Teglaši Velimirović Gabrijela (199); Panić Zlatko (204); Todorić Vučurević Sanja (207); Vlalukin Dragan (208); Felle Vučurević Sanja (212); Jojkić Kovačić Jasna (217); Marić Petar (221); Marković Pušić Biljana (222); Urošević de Silva Ljiljana (222); Šećerov Vesna (223); Kovačević Crnjanski Olivera (225); Nestorović Radmila (231); Petković Svetlana (231); Randelović Toni (231); Antonijević Aleksandar (233); **Peta dekada: sedamdesete:** Neškov Aleksandar (237); Grnja Maja (242); Lazić Milan (245); Selaković Dragan (245); Jandrić Milenković Sanela (246); Lazić Ranko (246); Drobac Mirjana (246); Gikovski Snežana (249); Rus Milan (249); Simčim Tanja (250); Bugarski Ljiljana (250); Čurčija Marijana (251); Kovačević Milana (251); Kulešević Andreja (252); Lečić Ana (253); Mesaroš Irena (254); Selaković Ljubica (255); Kozarev Verica (256); Kocić Salak Nadežda (256); **Šesta dekada: osamdesete:** Marković Jelena (259); Radojević Jelena (259); Lepuša Dunja (259); Stepanov Ista (261); Dimovska Frosina (261); Pogovor (265); Dodaci (271); Baletska škola Rajčević (292).

23. *Rromnja : trajo purane Rromnjango ande Vojvodina* / Svenka Savić thaj Marija Aleksandrović, Stanka Dimitrov, Jelena Jovanović ; [nakhada pe romani čhib Jelena Jovanović]. – Novi Sad : Futura publikacije, 2004 (Novi Sad : Futura publikacije). – 213 str. : fotogr.; 24 cm.

Sadržaj: Teljaripe (5); Trajo purane Rromnjango pe rromani čhib: Ljubica (1921) (11); Radinka (1923) (23); Cica (1924) (40); Gina (1925) (49); Kristina (1926) (63); Vida (1927) (72); Verica (1929) (85); Marija (1929) (94); Ruža (1930) (109); Nada (1932) (126); Drenka (1935) (135); Živka (1934) (139); Zlata (1935) (150); Divna

(1935) (155); Vidosava (1936) (167); Radmila (1939) (177); Jelena (1940) (184); Dragica (1941) (194); Đurđevka (1946) (200).

24. *Žena sakrivena jezikom medija : kodeks neseksističke upotrebe jezika* / Svenka Savić. – [Novi Sad]: Futura publikacije, [2004] ([Novi Sad] : Futura publikacije). – 48 str. ; 23 cm.

Sadržaj: Uvod: situacija (3); Istraživanje (9); Literatura (39); Beleška o autorki (42); Dodatak - Egon Fekete (45).

2006.

25. *Škola romologije* / priredile Svenka Savić i Veronika Mitro. – Novi Sad : Futura publikacije: Ženske studije i istraživanja, 2006 (Novi Sad : Futura publikacije). – 186 str. : ilustr.; 23 cm.

Sadržaj : **I Intro:** Predgovor (Svenka Savić i Veronika Mitro) (7); Šta prethodi Školi romologije na Univerzitetu u Novom Sadu? (Jadranka Stojanović) (8); Zašto je potrebna standardizacija romskog jezika: put do stvaranja nacionalne elite (Svenka Savić) (10); Azbuka ili abeceda (11); Gurbetski i arlijski dijalekat (12); Budućnost romskog jezika: u susret politici lingvističkog pluralizma (Yaron Matras) (14); Zaključci i preporuke (14); Jezička prava kao ljudska prava (15); Izazov planiranja jezika (16); Teškoće u planiranju romskog jezika (17); Regionalna kodifikacija romskog jezika: Kratak pregled (17); Značenje reči "pluralizam" (23); Uticaj na razvoj resursa (27); Implikacije na izradu programa (29); Uloga eksperata i podrška spolja (32); Perspektive (33); Romski jezik: uvodni pregled (Dieter W. Halwachs) (34); 1. Poreklo i pripadnost (34); 2. Klasifikacija i podvrste (37); 3. Struktura romskog jezika (39); 4. Romska sociolingvistika (54); Bibliografija (66);

II Škola romologije 1. na Univerzitetu u Novom Sadu – Od inicijative do prvih predavanja; Inicijativa za pokretanje *Škole romologije* na Univerzitetu u Novom Sadu (70); Predlog, Škola romologije: jezik, književnost, istorija i kultura Roma (72); Opis projekta (74); Plan i program u zimskom semestru školske 2004-2005. godine (81); Predavači/ce (82); Lista upisanih studenata/kinja (84); Prisustvovanje upisanih studenata/kinja na pojedinim modulima (87); Prisustvovanje osoba koje nisu upisane u Školu romologije na pojedinim modulima (89); Biografije diplomiranih studenata/kinja Škole romologije 1 (90); Ostvaren program rada (96); Izveštaji o radu istraživačkih grupa (98); Jedan primer istraživačkog zadatka iz usmene književnosti (101); Pitanja na završnom testu (111); Evaluacija Škole romologije 1 (113); Programski izveštaj (116);

III Škola romologije 2 na Univerzitetu u Novom Sadu: Provera i iskustva i nova saznanja

Konkurs za upis u Školu romologije 2 (123); Plan i program u zimskom semestru školske 2005-2006. godine (124); Nastavni program (126); Spisak upisanih studenta/kinja na pojedimnim modulima (138); Prisustvovanje osoba koje nisu upisane u Školu romologije na pojedinim modulima (139); Biografije diplomiranih studenata/kinja Škole romologije 2 (142); Lista predavača/čica i organizatora/ki (145); Biografije predavača/čica (146); Lista podeljene literature (148); Završni test (150); Evaluacija Škole romologije 2 (151); Izveštaj Univerziteta (154); Iskustvo jednog obrazovnog programa za Rome u Mađarskoj (160);

IV Deset pitanja o budućnosti Škole romologije na Univerzitetu u Novom Sadu (166);

V Literatura o Romima (172).

26. *Vajdasági magyar nők élettörténetei* / szerkesztők Svenka Savić és Veronika Mitro ; munkatársak Csonka Áron, Csoór Ágnes, Csoór Anna, Dávid Csilla, Ankica Dragin, Ember Vlajić Valéria, Erdős Kovečan Györgyi, Komáromi Mária, Papp Gabriella, Stanyó Tóth Gizella, Szabó Judit. – Újvidék : Futura Publikációk: Női Stúdióok és Kutatások, 2006 (Novi Sad : Futura publikacije). - 268 p. : ill.; 23 cm.

Sadržaj: Bevezető: Gordana Stojaković, Tények, melyek a 19. század közepétől a 20. század közepéig meghatározták az újvidéki, a vajdasági magyar nők emancipációjáért vívott küzdelmét (9); Svenka Savić, Mul-

tikulturalizmus és a nők: magyarok (18); Veronika Mitro, A kisebbségi nők élettörténetei (23); Élettörténetek: Angéla (1920), Ada (31); Erzsébet (1920), Torna (Szlovákia) (43); Júlia (1926), Zombor (53); Margit (1927), Újvidék (62); Mária (1933), Ada (76); Vera (1935), Belgrád (91); Anna (1937), Újvidék (101); Júlia (1939), Újvidék (119); Rózsa (1939), Újvidék (138); Vali (1939), Újvidék (162); Gabriella (1943), Palánka (172); Irma (1944), Topolya (191); Anna (1946), Pancsova (200); Mária (1947), Újvidék (215); Lídia (1960), Zenta (225); Pogovor, Gordana Stojaković, Neke činjenice koje se odnose na Mađarice u borbi za emancipaciju žena u Novom Sadu i Vojvodini od sredine 19. veka do sredine 20. veka (241); Svenka Savić, Multikulturalizam i žene: Mađarice (249); Veronika Mitro, Životne priče žena iz manjinskih grupa (254); A szerkesztők és a munkatársak rövid életrajzai / Biografski podaci urednica i saradnika (259); A Női Stúdiumok és Kutatásokról / O Ženskim studijama i istraživanjima (267); A Női Stúdiumok és Kutatások kiadványai / Izdanja Ženskih studija i istraživanja (269).

27. *Women's identities in Vojvodina : 1920-1930* / ed. [and interviews done by] Svenka Savić ; [photos Ana Lazukić]. – Novi Sad : Futura publikacije, 2006 (Novi Sad : Futura publikacije). – 128 str. : ilustr. ; 24 cm. – (Serie Oral histories; 11)

Contents: Foreword (5); Ana (1921) (7); Magda (1922) (23); Pavica (1923) (51); Elza (1926) (82); Vera (1927) (105); Mirjam (1929) (115).

2007.

28. *Romkinje 2* / priredila Svenka Savić ; saradnice Ivana Ćurčin, Stanka Dimitrov, Danica Jovanović, Danijela Jovanović, Jelena T. Jovanović, Jelena M. Jovanović, Slađana Jovanović, Ranka Knežević, Veronika Mitro, Danica Novaković, Zajda Osmanović, Žarko Savić, Marina Simeunović ; [fotografije Aleksandra Erdeljan]. – Novi Sad : Futura publikacije : Ženske studije i straživanja „Mileva Marić Ajnštajn”, 2007 (Novi Sad : Futura publikacije). – 214 str. : fotogr. ; 24 cm. – (Edicija Životne priče žena)

Sadržaj: Svenka Savić, Predgovor (5); Ljiljana Pešikan Ljuštanović, Prikaz Romkinje (I) (25); Mileva (1920) (29); Z. (1924) (36); Olga (1927) (41); Olga (1929) (49); Marija Kleut, Prikaz Romkinje (I) (53); Nurka (1933) (56); Vera (1935) (62); Ruža (1936) (66); Ljuba (1936) (72); N. (1937) (75); Živka (1938) (82); Marina Arsenović-Pavlović, Prikaz Romkinje (I) (93); Smilja (1940) (97); Vaska (1941) (105); Tatjana Perić, Prikaz Romkinje (I) (115); Zlata (1954) (118); Kajka (1958) (133); Dragica (1958) (140); Gordana Bekčić, Prikaz Romkinje (I) (153); Zalata (1964) (156); Bajramšah (1966) (166); Ružica (1968) (176); Milan Živanović, Prikaz Romkinje (I) (185); Marija (1972) (187); Nataša (1977) (198).

29. *Životne priče žena u Vojvodini: Hrvatice, Bunjevke, Šokice : (1919-1955)* / priredila Svenka Savić sa saradnicama Milica Bracić, Bojana Gušić, Suzana Lukovnjak, Slavica Mamuzić, Bojana Medić Vujanić, Danica Novaković, Alenka Oreščanin, Sara Savić-Jevđenić, Nina Stanimirov-Veriš, Tamara Stojković, Ivana Strugar-Varga, Marija Vojvodić, Ljiljana Živković-Tarka. – Novi Sad : Futura publikacije : Ženske studije i istraživanja, 2007 (Novi Sad : Futura publikacije). – 235 str. : fotogr. ; 24 cm. – (Edicija Životne priče žena)

Sadržaj: Biografije: 1. Marija, 1919, Petrovaradin (7); 2. Vesela, 1919, Radanovci (14); 3. Katica, 1922, Golubinci (25); 4. Mare, 1923, Horgoš (34); 5. Slavica, 1928, Petrovaradin (47); 6. Ana, 1928, Vrdnik (62); 7. Jelisaveta, 1929, Bikovo (80); 8. Anica, 1931, Odrnovac (97); 9. Marija, 1931, Bački Monoštor (107); 10. Ivanića, Blato (na Korčuli) (118); 11. Milka, 1934, Siverić (131); 12. Ana, 1937, Gibarac (142); Cilika, 1937, Subotica (155); 14. Marija, 1939, Subotica (174); 15. Jerka, 1942, Petrovaradin (184); 16. Jozefa, 1952, Tavankut (195); 17. Ana, 1955, Šušnjari (211); O projektu Životne priče žena u Vojvodini (223); Biografije saradnica (232); Spisak izdanja Ženskih studija i istraživanja i Futura publikacija.

30. *“A što ću ti ja jadna pričat---” : životne priče žena / priredile Svenka Savić, Veronika Mitro, Sara Savić, Marijana Čanak. – Novi Sad : Futura publikacije : Ženske studije i istraživanja, 2008 (Novi Sad : Futura publikacije). – 590 str. : ilustr. ; 24 cm. – (Edicija Životne priče žena : (1915-1980))*

Sadržaj: **I Predgovor, Kako smo radile** (Svenka Savić) (5); *Sećanja žena*: elementi literarnosti i pokušaj žanrovskog određenja (Marijana Čanak) (12); **II Životne priče; Dekada 1910-1919**: Mara (1915), Čurug (36); Marica (1919), Kać (51); Anica (1919), Kamenica (63); Stanislava (1919), Ljubljana (70); Slobodanka (1919), Prokuplje (79); **Dekada 1920-1929**: Zaga (1920), Doljani (86); Draga (1920), Gračac (93); Milica (1921), Široka Kula (102); Draga (1922), Štubik (111); Melanija (1924), Novi Sad (122); Maruška (1926), Danilovgrad (136); Milosava (1928), Tupane (156); Novka (1928), Bodožišta (165); Danica (1929), Pernoj (171); **Dekada 1930-1939**: Milena (1930), Dobrača (182); Živka (1930), Ljubovija (189); Milica (1931), Rore (194); Rada (1931), Očestovo (206); Beba (1933), Zaječar (212); Dana (1934), Seča Reka (230); Zorica (1934), Užice (236); Milica (1935 (254); Nejra (1935), Bugojno (261); Milena (1936), Gacko (266); Vera (1938), Zagreb (272); **Dekada 1940-1949**: Leila (1940), Trvanik (284); Ljubica (1941), Odžak (298); Nada (1941), Sarajevo (307); Fuada (1942), Sarajevo (329); Sonja (1942), Žirci (356); Jasenka (1946), Zagreb (377); Mira (1946), Subotica (394); Olga (1946), Novi Sad (407); Ana (1947), Bački Petrovac (424); Slobodanka (1947), Beograd (433); Olga (19489, Štrpci (443); Ana (1949), Sombor (447); **Dekada 1950-1959**: Milica (1951), Novi Sad (458); Stoja (1951), Krepcin na Uni (467); Klara (1953), Subotica (481); Zlata (1953), Kragijevac (494); Marija (1954), Odžaci (507); Zorica (1954), Zemun (516); Olgica (1956), Zrenjanin (538); Aranka (1957), Mali Idoš (545); **Dekada 1970-1979**: Refika (1970), Niš (556); **Dekada 1980-1989**: Marta (1980), Novi Sad (566); **III Biografije**; 1. Biografije priređivačica (572); 2. Biografije saradnica na projektu (574); **IV Izdanja Ženskih studija i Futura publikacije**.

31. *Akademskim obrazovanjem do romske elite / priredile Svenka Savić i Milana Grbić; [saradnici Aleksandrović Marija, Balinović Aleksandar, Beljić Milan, Jovanović Aleksandar, Jovanovanović [tj. Jovanović] Đorđe, Jovanović M. Jelena, Jovanović T. Jelena, Jovanović Tanja, Mihajlović Romeo, Nikolić Jelica, Nikolić Ružica ; fotografije Branislav Lučić i Vitomir Dimić]. – Novi Sad : Univerzitet : Ženske studije i istraživanja : Futura publikacije, 2008 (Novi Sad : Futura publikacije). – 144 str. : ilustr. ; 24 cm.*

Sadržaj: 1. Pregovor (Svenka Savić) (5); Dodaci: Udruženje romskih studenata (8); Unija romskih studenata (10); Ženske studije i istraživanja (12); 2. Iskustva mentorskog rada (Svenka Savić) (16); Dodaci: Biografije članova tima na projektu (32); Uputstvo mentorima za rad sa studentima (37); Uputstvo za vođenje zapsnika na sednicama (38); Uputstvo za pisanje: 1. diplomskog rada (40); 2. sažetka (42); prikaza knjiga (44); 3. Romski studenti i studentkinje upisani na Univerzitetu u Novom Sadu (Milana Grbić) (49); Dodaci: Upitnik za studente (74); Spisak upisanih studenata i studentkinja na univerzitet i više škole u 2007-2008. (79); 4. O prisustvu tima u akademskoj zajednici u medijima (Romeo Mihajlović i Svenka Savić) (85); Dodaci: Obaveštenja o aktivnosti (93); Intervjui sa uspešnim Romima i Romkinjama (99); Pres-kliping (108); O zapošljavanju diplomiranih romskih studenata (Milan Beljić i Svenka Savić) (113); Dodatak: Spisak posećenih institucija i organizacija (116); 6. Akademske studije Romologije: pitanja kurikuluma (Svenka Savić) (121); Dodaci: Plan studija Romoloških studija na Filozofskom fakultetu u Pragu (125); Plan studija Uvod u romologiju na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu (126); 7. Evaluacija rada na projektu (Svenka Savić i Milana Grbić) (129); Dodatak: Odgovori nastavnika na postavljena pitanja (136); 8. Literatura (141).

32. *Jelica Rajačić Čapaković / priredila Svenka Savić. – Novi Sad : Ženske studije i istraživanja: Zavod za ravnopravnost polova : Futura publikacije, 2008 (Novi Sad: Futura publi-*

kacije). – 90 str. : ilustr.; 24 cm. – (Edicija Životne priče žena)

Sadržaj: Svenka Savić, Predgovor (7); Životna priča Jelice Rajačić-Čapaković (11); Drugi o Jelici (43); Podaci o prisutnosti u medijima (59); Važniji datumi u životu Jelice Rajačić-Čapaković (79); Bibliografija radova Jelice Rajačić-Čapaković (83).

2009.

33. *Rod i jezik / priredile Svenka Savić ... [et al.]*. – Novi Sad : Ženske studije i istraživanja : Futura publikacije, 2009 (Novi Sad : Futura publikacije). – 189 str. : ilustr. ; 24 cm.

Sadržaj: Prvi deo: Predgovor (5); Rod i jezik, Svenka Savić (7); Drugi deo: Registar imenovanja žena, Gordana Štasni i Veronika Mitro (35); Treći deo: Interpretacija podataka iz Registra: jedan od mogućih pristupa odrednici *vračara* i srodnim rečima, Marijana Čanak (133); Četvrti deo: Dodaci (165); Univerzalna deklaracija o ljudskim pravima (166); Vodič za upotrebu rodno neutralnog jezika UNESCO 1999. (172); Selektivna bibliografija: jezik i pol (183); Biografije saradnica (188).

34. *Rodna perspektiva u međureligijskom dijalogu u XXI veku / priredile Svenka Savić i Rebeka Jadranka Anić*. – Novi Sad : Futura publikacije : Ženske studije i istraživanja, 2009 (Novi Sad : Futura publikacije). – 294 str. : ilustr. ; 26 cm.

Sadržaj: Deo I – Opšta pitanja rodne perspektive u međureligijskom dijalogu: Zilka Spahić-Šiljak, Merjem/Marija – polazište islamsko-kršćanskog dijaloga (13); Milan Vukomanović, Žene apostoli u ranom hrišćanstvu: pravoverni i gnostički izvori (25); Nebojša Tumara, Evine kćeri, raskalašni Jevreji i njihova požudna tela: mizoginija i antijevrejska retorika u ranoj sirijskoj crkvi (32); Jelena Kalderon, Žene rabini (42); Danijela Grujić, Položaj žene u jevrejskoj zajednici kao susret tradicije i moderniteta (70); Zorica Kuburić, Žena u pravoslavlju (81); Lenka Blehova-Čelebić, Život žena u srednjovekovnom samostanu u Kotoru: ora et labora (96); Anna Maria Gruenfelder, Crkva i katolici Nezavisne Države Hrvatske (NDH) pram SHOI (110); Rebeka Jadranka Anić, Emancipacija i ravnopravnost u hrvatskom kontekstu (135); Jasminka Dulić, Vrednosne orijentacije i dimenzije religioznosti: analiza odnosa na studentskom uzorku (156); Ana Palik-Kunčak, Kratak istorijski pregled sestrijskog rada (172); Deo II – Međureligijski dijalog – mesto upoznavanja žena raznih verskih tradicija: Edita Jankov, Estera – šta nam kaže danas? (179); Svetlana Tomin, Kraljica Jelena Anžuska – vladarka i kitoroka (186).

35. *Životne priče žena s invaliditetom u Vojvodini / priredile Milica Bracić, Milica Mima Ružičić-Novković, Svenka Savić ; [fotografije Aleksandra Erdeljan]*. – Novi Sad : Centar Živeti uspravno : Zavod za ravnopravnost polova : Udruženje građana Ženske studije i istraživanja : Futura publikacije, 2009 (Novi Sad : Futura publikacije). – 220 str. : fotogr. ; 24 cm.

Sadržaj: Milica Bracić, Milica Mima Ružičić-Novković, Svenka Savić: Predgovor (5); Životne priče: Rođene između 1910-1920. Mara (1915), Čurug (37); Rođene između 1930-1940. Ana (1947), Bački Petrovac (55); Neza (1948), Bosanska Kamenica (64); Rođene između 1950-1960. Brigita (1950), Apatin (87); Eva (1952), Subotica (101); Kristina (1954), Novo Miloševo (116); Ružica (1955), Martinci (133); Rođene između 1960-1970. Tanja (1967), Sremska Mitrovica (157); Rođene između 1970-1980. Marija (1972), Novi Sad (183); Milica (1978), Novi Sad (197); Biografije priređivačica (216).

2010.

36. *Kultura, drugi, žene / urednice Jasenka Kodrnja, Svenka Savić, Svetlana Slapšak*. – Zagreb : Institut za društvena istraživanja : Hrvatsko filozofsko društvo : Plejada, 2010.

Sadržaj: Umjesto predgovora (79); Instead of the Preface (9); I. Lino Veljak: Čovjek kao metafizička utvara (Man as a Metaphysical Apparition) (13); II. Jelisaveta Blagojević: Kulture koje dolaze – drugi i kultura

(Incoming Cultures – Others and Culture) (25); III. Svetlana Slapšak: Harem kao prostor roda u balkanskim kulturama : primjeri Jelene Dimitrijević i Elisavet Moutzan Martinengou (Harem as Gender Space in Balkan Cultures: Examples of Jelena Dimitrijević and Elisavet Moutzan-Martinengou) (39); IV. Nikola Skledar: Pojedinač, kultura, identitet (Individual, Culture, Identity) (57); V. Gordana Bosanac: Metafizika drugoga u horizontu rodno/spolne nejednakosti (The Metaphysics of Other in the light of gender/sexual inequality) (73); VI. Jasenka Kodrnja: Kultura kao afirmacija i negacija, Ne-kultura, Ne-kulturi (Culture as Affirmation and Negation, No-Culture, No-to-Culture) (105); VII. Mladen Labus: Filozofske primjedbe multikulturalizmu (Philosophical Remarks to Multiculturalism) (129); VIII. Daša Duhaček: Hannah Arendt, odgovornost i feminizam (Hannah Arendt, Responsibility and Feminism) (161); IX. Obrazovane Romkinje – prijedlog za model interkulturalnog razumijevanja i slušanja (Educated Roma Women: A Recommendation for a Model of Inter-cultural Understanding and Listening) (187); X. Mirjana Adamović: Antifeminizam i kultura (Anifeminism and Culture) (203); XI. Ana Maskalan: Kiberkultura i kiberfeminizam (Cyber-culture and Cyber-feminism) (233); XII. Marjana Harcet: Kada dolaze na red ljudska, posebno ženska prava? (When will Human, Particularly Women's Rights Come First?) (255); XIII. Sanja Kajinić: Queer-kultura u Hrvatskoj: Queer Zagreb Festival (Queer Culture in Croatia: Queer Zagreb Festival) (273); Bilješke o autoricama i autorima (About the Authors) (291).

37. *Životne priče Rumunki u Vojvodini: 1921-1880.* – Novi Sad : Futura publikacije : Ženske studije i istraživanja, 2010, 160 str. (u koautorstvu sa Laurom Spariosu) (u štampi).

2011.

38. *Životne priče žena u Vojvodini: Rumunke : (1921-1974) / priredile Laura Spariosu, Svenka Savić.* - Novi Sad : Futura publikacije : Женске студије и истраживања , 2011 (Novi Sad : Futura publikacije). - 180 str. : fotogr.; 24 cm. - (Edicija Životne priče žena)

Sadržaj: Predgovor (3); 1920-1929: Floarea (1921) (42); Lija (1930) (47); Livija (1933) (61); Silvija (1933) (76); Marioara (1938) (82); 1940-1949: Ileana (1942) (89); Ana (1944) (101); Felicija (1945) (106); 1950-1959: Sofija (1950) (114); Teodora (1953) (119); Jonjaua (1953) (133); Lia (1955) (146); Fiorela (1957) (152); 1970-1979: Daniela (1971) (162).

II PRILOZI U SERIJSKIM PUBLIKACIJAMA, MONOGRAFIJAMA I ZBORNICIMA RADOVA

1963.

38. Karl Orf: Mudra devojka // *Index* (Novi Sad). – ISSN 0353-717X. – God. 6, br. 69 (22. april 1963), str. 8.
39. Sterijino pozorje // *Index* (Novi Sad). – ISSN 0353-717X. – God. 6, br. 69 (22. april 1963), str. 9.
40. Škola u senci // *Index* (Novi Sad). – ISSN 0353-717X. – God. 6, br. 65 (2. mart 1963), str. 10.

1965.

41. Struktura dweju pesama Momčila Nastasijevića // *Prilozi proučavanju jezika* (Novi Sad). – ISSN 0555-1137. – Br. 1, str. 101-112 (objavljeno pod Svenka Vasiljev – diplomski rad).

1966.

42. Moderan balet // *Polja* (Novi Sad). – ISSN 0032-3578. – God. 12, br. 99 (novembar 1966), str. 9.
Skraćena verzija istog teksta objavljena je u programu za predstave Demon zlata i Krčag, sezona 1965/1966.
43. O Džordžu Balanšinu // *Polja* (Novi Sad). – ISSN 0032-3578. – God. 12, br. 94/95 (jun – jul 1966), str. 10.

1967.

44. Lingvistika i poetika Romana Jakobsona // *Polja* (Novi Sad). – ISSN 0032-3578. – God. 13, br. 105/106 (maj-jun 1967), str. 13 (prikaz).
45. Nova *Ohridska legenda* // *Polja* (Novi Sad). – ISSN 0032-3578. – God. 13, br. 104 (april), str. 11.
46. Položaj i funkcija baleta // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 11. januar 1967, str. 11.

1968.

47. Lenjingradski balet danas // *Polja* (Novi Sad). – ISSN 0032-3578. – God. 14, br. 113/114 (januar – februar 1968), str. 35.
48. O potrebi reforme Srednje baletske škole u Novom Sadu // *Pozorište* (Novi Sad). – ISSN 0352-907X. – God. 36, br. 2 (15. novembar 1968), str. 9.
49. Susret s mladima // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 18. maj 1968.
50. Svemogućí žiri // *Ekspres*. – ISSN 0032-3381. – 4. avgust 1968.
51. Vesti iz Lenjingrada // *Dance Magazine* (New York). – ISSN 0011-6009. – June 1968.

1969.

52. Novi pokreti u klasičnom baletu // *Pozorište* (Novi Sad). – ISSN 0352-907X. – God. 36, br. 6/7 (15. april 1969), str. 10.*
53. Svestrana trupa // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 20. maj 1969.

1970.

54. Pet baleta za pet godina // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 17. jun 1970.
55. Sintaksičke konstrukcije s pridevima u srpskohrvatskom književnom jeziku // *Prilozi proučavanju jezika* (Novi Sad). – ISSN 0555-1137. – Br. 5, str. [81]-110 (magistarski rad).

1971.

56. Aurora iz Budimpešte // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 25. februar 1971.
57. Kako postaviti klasične balete // *Pozorište* (Novi Sad). – ISSN 0352-907X. – God. 38, br. 6 (27. februar 1971), str. 6.

58. Koreografski koncert // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 26. decembar 1971.
59. Ponovo Žizela // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 10. januar 1971.
60. Realizam jasne igre // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 21. novembar 1971.
61. Šarenilo igre i muzike // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 11. april 1971.
62. Šarmanтна princeza. Nemačka igračica Anita Kristina u „Uspavanoj lepotici“ P. I. Čajkovskog // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – Novembar 1971.
63. Uspavana lepotica // *Pozorište* (Novi Sad). – ISSN 0352-907X. – God. 38 , br. 8 (30. april 1971) , str. 7.
64. Vera Lukić, Dečji govor (Institut za pedagogiju, Beograd) // *Pedagoška stvarnost* (Novi Sad). – ISSN 0553-4569. – God. 17, br. 8, str. 469-472 (prikaz).

1972.

65. Dobra parterna vežba // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 12. mart 1972.
66. Izrazito lepa grupna igra // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 3. jun 1972.
67. Oživele lutke // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 3. decembar 1972.
68. Principi jezičkih univerzalija i jedan vid govornog razvitka na ranom uzrastu // *Psihologija* (Beograd). – ISSN 0048-5705. – God. 5, br. 1/2, str. [68]-72 (u koautorstvu sa Smiljkom Vasić).
69. Razvoj nominalne sintagme sa odredbom u dečjem govoru // *Južnoslovenski filolog* (Beograd). – ISSN 0350-185X. – God. 29, br. 1/2, str. 305-325 (u koautorstvu sa Melanijom Mikeš).
70. Savremena problematika opšte i primenjene lingvistike // *Savremeno obrazovanje: bilten za unapređenje opšteg obrazovanja AP Vojvodine* (Beograd). – God. 8, br. 3/4, str. 137-147.
71. Smiljka Vasić – Razvitak artikulacije kod dece od 3 do 9 godina (Naučna knjiga, Beograd) // *Pedagoška stvarnost* (Novi Sad). – ISSN 0553-4569. – God. 18, br. 1, str. 62-65 (prikaz).
72. Šeherezada // *Pozorište* (Novi Sad). – ISSN 0352-907X. – God. 39, br. 7 (16. mart 1972), str. 8.
73. Šeherezada i Licitarsko srce na sceni novosadskog pozorišta // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 3. jun 1972.
74. Usvajanje prvog lica jednine u dečjem govoru // *Psihologija* (Beograd). – ISSN 0048-5705. – God. 5, br. 1/2, str. [59]-67.

1973.

75. Jedan vid imitacije i kreacije u dečjem govoru na ranom uzrastu // *Predškolsko dete* (Zagreb). – ISSN 0350-1957. – God. 3 (13), br. 1-2, str. [47]-59.
76. Nedorečena koreografija // *Odjek* (Sarajevo). – ISSN 0029-8387. – God. 26, br. 14, str. 11.
77. Neka teorijska i praktična pitanja učenja čitanja na ranom uzrastu // *Predškolsko dete* (Zagreb). – ISSN 0350-1957. – God. 3 (13), br. 4, str. 318-328 (u koautorstvu sa Mirjanom Jocić).

78. Neke karakteristike dijaloga blizanaca // *Zbornik Instituta za pedagoška istraživanja* (Beograd). – ISSN 0579-6431. – Br. 6, str. 113-123 (u koautorstvu sa Mirjanom Jocić).
79. Otelo // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 21. januar 1973.
80. Praktična primena istraživanja u oblasti dečjeg govora // *Savetovanje o društvenim i stručnim aspektima zaštite dece do 3 godine u dečjim ustanovama*: zbornik radova. – Beograd, 1973. – Str. 158-161.
81. Ranko Bugarski, Jezik i lingvistika (Beograd, Nolit) // *Polja* (Novi Sad). – ISSN 0032-3578. – God. 19, br. 169 (mart 1973), str. 23 (prikaz).
82. Samo interesantan pokušaj // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 1. novembar 1973.
83. Uz predstavu dva baleta – Gospođice sa krovova i Karmen // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 1. novembar 1973.
84. Veliki uspeh Lize // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 24. april 1973.
85. Zašto klasičan balet? // *Odjek* (Sarajevo). – ISSN 0029-8387. – God. 26, br. 11, str. 23.

1974.

86. Bljesak tehnike // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 23. januar 1974.
87. Dopadljiva predstava Petar Pan // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 24. decembar 1974.
88. Institut za lingvistiku, Novi Sad, Jugoslavia: a) Child language syntax from one to three. b) The acquisition of reading in early childhood // *Journal of Child Language* (Cambridge). – ISSN 0305-0009. – Vol. 2, no. 2, str. 195-198 (u koautorstvu sa Mirjanom Jocić).
89. Jedan vid imitacije i kreacije u dečjem govoru na ranom uzrastu // *Pedagogija* (Beograd). – ISSN 0031-3807. – God. 12, br. 3.
90. Naša anketa, Jugoslovenski balet danas, intervju sa Dragutinom Gostuškim // *Pozorište* (Novi Sad). – ISSN 0352-907X. – Februar 1974, str. 10.
91. Naša anketa, Jugoslovenski balet danas, intervju sa dr Henrihom Nojbauerom // *Pozorište* (Novi Sad). – ISSN 0352-907X. – Mart 1974, str. 5.
92. Naša anketa, Jugoslovenski balet danas, intervju sa Ikom Otrinom // *Pozorište* (Novi Sad). – ISSN 0352-907X. – God. 42, br. 2, 30. oktobar 1974, str. 14.
93. Naša anketa, Jugoslovenski balet danas, intervju sa kompozitorom Rudolfom Bručijem // *Pozorište* (Novi Sad). – ISSN 0352-907X. – Br. 8, 17. april 1974, str. 12.
94. Naša anketa, Jugoslovenski balet danas, intervju sa Milicom Jovanović // *Pozorište* (Novi Sad). – ISSN 0352-907X. – Januar 1974, str. 4.
95. Naša anketa, Jugoslovenski balet danas, intervju sa Žarkom Milenkovićem // *Pozorište* (Novi Sad). – ISSN 0352-907X. – Br. 6, 28. mart 1974, str. 6.
96. Nijansirana koreografija // *Odjek* (Sarajevo). – ISSN 0029-8387. – God. 27, br. 1 (januar 1974).
97. Noun phrase expansion in child language // *Journal of Child language* (Cambridge). – ISSN 0305-0009. – Vol. 1, no. 1, str. 107-110 (u koautorstvu sa Melanijom Mikeš).
98. O nekim modelima sticanja jezika // *Modeli u sintaksi dečjeg govora* / knjigu priredile

- M. Jocić i S. Savić. – Novi Sad : Institut za lingvistiku, 1974. – Str. 9-39.
99. Odin iz vidov podržanija i tvorčestva v jazyke detej rannego vozrasta // *Pedagogika* (Beograd). – T. 3, str. 163-176.
100. One Form of Imitation and Creation in Child Speech among Young Children // *Pedagogy* (Beograd). – Br. 3, str. 148-160.
101. „Rajmonda“ – odlična predstava // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 14. mart 1974.
102. Sintaksička istraživanja u dečjem govoru // *Modeli u sintaksi dečjeg govora* / knjigu priredile Mirjana Jocić i Svenka Savić. – Novi Sad : Institut za lingvistiku, 1974. – Str. 139-147.

1975.

103. Aspect of Adult Child Communication: The problem of Question Acquisition // *Journal of Child Language* (Cambridge). – ISSN 0305-0009. – Vol. 2, no. 2, str. 555-564.
104. Jan Baudoin de Courtenay (1974). Spostrzezenia nad jezykiem dziecka (wybor i opracowanie Maria Chmura-Klektowa) // *Journal of Child language* (Cambridge). – ISSN 0305-0009. – Vol. 2, no. 2, str. 326-329.
105. Jezik dece prema jeziku literature za decu // *Detinjstvo* (Novi Sad). – ISSN 0350-5286. – God. 1, br. 3 (zima 1975), str. 239-243.
106. Kairski baletski umetnici u Novom Sadu // *Pozorište* (Novi Sad). – ISSN 0352-907X. – God. 42, br. 8 (15. april 1975), str. 9.
107. Profesionalno ista predstava // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – April 1975.
108. Psiholingvistika i razvoj govora: usvajanje enklitičkog sistema u srpskohrvatskom jeziku // *Književnost i jezik* (Beograd). – ISSN 0454-0689. – God. 22, br. 2, str. 245-266.
109. Razgovor sa Dušanom Simićem: baletski trenutak // *Pozorište* (Novi Sad). – ISSN 0352-907X. – God. 43, br. 8 (15. april 1975) str. 7.
110. Some features of dialogue between twins // *Linguistics* (New York). – ISSN 0024-3949. – Vol. 12, no. 153, str. 33-54 (u koautorstvu sa Mirjanom Jocić).
111. Zaslužno poštovanje // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – April 1975.

1976.

112. Da li se varaju mala deca? // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 29. decembar 1976.
113. Development of Relative Clauses in Child Language // *Proceedings of the Fourth International Congress of Applied Linguistics* / edited by Gerhard Nickel. – Stuttgart: Hochschulverlag, 1976. – Str. 204. (Abstract)
114. Funkcija pitanja koja odrasli upućuju deci // *Jezik u društvenoj sredini : zbornik radova sa konferencije „Jezik i društvo“* / uredili Ranko Bugarski, Vladimir Ivir, Melanija Mikeš. – Novi Sad : Društvo za primenjenu lingvistiku Jugoslavije, 1976. – Str. 113-120.
115. Ljubavna priča s tužnim krajem // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 26. januar 1976.

116. Poletno, sveže, uzbuđljivo // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 11. maj 1976, str. 8.
117. The Functioning of Twin Language in Adult-Child Communication: Preliminary Observations on Serbo-Croatian Material // *Akten des 1. Salzburger Kolloquiums über Kindersprache* (Salzburg vom 6. bis 8. Dezember 1974). – Tübingen : Verlag Gunter Narr, 1976. – Str. 303-314.

1977.

118. Prvi put među nama [intervju sa Dimitrijem Parlačem] // *Pozorište* (Novi Sad). – ISSN 0352-907X. – 21. mart 1977.
119. Quelques fonctions des questions posés par les adultes aux jeunes enfants // *La genèse de la parole : symposium de l'Association de psychologie scientifique de langue française* (16e session, 1975) / par J. P. Bronckart ... [et al.], avec la participation de J. Beaudichon ... [et al.]. – Str. [231]-240.
120. The First Yugoslav Conference on Psycholinguistics (Zagreb, 19-20 November 1976) // *International Journal of Psycholinguistics* (The Hague). – Vol. 4-2 [8], str. 93-95.
121. Više žena nego ratnik // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 13. mart 1977.

1978.

122. A. B. Zaporozhetz and M. I. Lisina (eds.), Razvitie obscenija u doskoljnikov: karakteristika osnovnyh form obscenija so vzroslymi u detej ot rozdenija dp 7 let // *Journal of Child Language* (Cambridge). – ISSN 0305-0009. – Vol. 6, no. 1, str. 28-30 (prikaz).
123. Aquisition of Speech by Twins: Critical Review of Published Opinions // *International Journal of Slavic Linguistics* (Los Angeles). – ISSN 0538-8228. – Vol. 3, no. 3, str. 333-354.
124. Četiri baleta: Romeo i Julija, Bolero, Rapsodija u plavom i Amerikanac u Parizu // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 27. novembar 1978, str. 7.
125. Do Grammatical and Communicative Competence Develop in Parallel Fashion during the Process of Language Acquisition by Children // *Proceedings of the 12th International Congress of Linguistics* / editors Wolfgang U. Dressler, Wolfgang Meid. – Vienna : Innsbrucker Beiträge zur Sprachwissenschaft, Innstitut für Sprachwissenschaft der Universität Innsbruck. – Str. 716-720.
126. Dopadljiva predstava Pipi Duga Čarapa // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 23. oktobar 1978, str. 12.
127. Govor u prenosu fudbalske utakmice preko radija i televizije: uporedna analiza // *Godišnjak Saveza društava za primenjenu lingvistiku Jugoslavije* (Beograd). – ISSN 0350-8757. – Br. 2, str. 143-154.
128. Mother-Child Verbal Interaction: The Functioning of Completions in the Twin Situation // *Journal of Child Language* (Cambridge). – ISSN 0305-0009. – Vol. 6, no. 1, str. 153-158.
129. Psycholinguistics meetings in Europe (Summer – Winter 1977) // *International Journal of Psycholinguistics* (The Hague). – Vol. 5-1 [9], str. 83-85.
130. Silvija – nimfa boginje Dijane // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 14. maj

1978.

131. Strategies Children Use to Answer Questions Posed by Adults (Serbocroatian – speaking Children from 1 to 3) // *The Development of Communication* / edited by Natalie Waterson and Chaterine Snow. – Chichester : John Wiley & Sons, 1978. – Str. 217-225.

1980.

132. Weeks, T. E. (1979), Born to Talk // *Applied Linguistics*. – ISSN 0142-6001. – Vol. 1, no. 2 (prikaz).

1981.

133. Folklor na vrhovima prstiju // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 1. april 1981.
134. Ljubav, strast i zločin // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 25. april 1981.
135. Osvajač igračkog prostora // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 18. april 1981.
136. Parodija klasičnog baleta - igrači u suknjicama // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 21. decembar 1980.
Članak je nastao za vreme studijskog boravka u Berkliju (SAD).
137. Sluh za mnoge proizvoljnosti (uz Rečnik baleta Ferdinanda Rejna) // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 12. april 1981.
138. Tri lika primabalerine (povodom izvođenja Labudovog jezera Petra Iljiča Čajkovskog) // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 12. decembar 1981.
139. Usvajanje drugog jezika u prirodnoj sredini: neke osobine indirektnog input govora // *Godišnjak Saveza društava za primenjenu lingvistiku Jugoslavije* (Beograd). – ISSN 0350-8757. – Br. 4/5, str. 151-154.

1982.

140. Igra s ljubavlju (Gostovanje sovjetskih umetnika M. Leonove i N. Fjodorova u Baletu SNP) // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 15. novembar 1982.
141. Jugoslovenska baletska scena (1950 – 1980), Branke Rakić (prikaz) // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 15. jul 1982.
142. Kako igrati Žizelu? // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 24. novembar 1982.
143. Matić, R. (1982), Metode i oblici rada na razvoju govora dece od rođenja do polaska u školu // *Predškolsko dete* (Zagreb). – ISSN 0350-1957. – Br. 3.
144. Neki aspekti oslovljavanja u govoru dece predškolskog uzrasta // *Prilozi proučavanju jezika* (Novi Sad). – ISSN 0555-1137. – Br. 18, str. [5]-26 (zajedno sa Ivonom Žibreg).
145. Opet Žizela // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 26. mart 1982.
146. Universal and particular in lexical innovation by preschool children // *Abstract of papers to be read at the meeting ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΩΝ* (Societas Linguistica Europaea (SLE) 15th annual meeting in Athens, 8-11 september 1982). – Athens : The local organizing committee, 1982.
147. Usvajanje i razumevanje termina za označavanje rodbinskih odnosa // *Prilozi proučavanju jezika* (Novi Sad). – ISSN 0555-1137. – Br. 18, str. 27-32 (zajedno sa Anom

Marjanović).

148. Veliki datumi baleta (Šta su poruke Prvog jugoslovenskog baletskog takmičenja igrača i koreografa) // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 26. decembar 1982.

1983.

149. Dvojestvo ansambla (Silfide i Bal kadeta na početku nove sezone) // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 8. novembar 1983.
150. Godišnji koncert // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 3. april 1983.
151. Jezik pozorišnih kritika Elija Fincija // *Pozorišna predstava i jezik kritike* / 5. međunarodni simpozijum pozorišnih kritičara i teatrologa, 29. i 30. maj 1982. ; [organizatori] Sterijino pozorje i Međunarodna asocijacija pozorišnih kritičara ; ur. Jovan Hristić. – Novi Sad : Sterijino pozorje, 1983. – Str. 90-95.
152. Mogućnost i nemogućnost interdisciplinarnog rada // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – God. 42, 2. jun 1983.
153. Prekretnica za balet // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 18. avgust 1983.
154. Problemi pragmatičke sinonimije u diskursu // *Naučni sastanak slavista u Vukove dane* (Beograd). – ISSN 0351-9066. – Br. 12, 1, str. 31-35.
155. Prvo jugoslovensko baletsko takmičenje // *Polja* (Novi Sad). – ISSN 0032-3578. – God. 29, br. 287 (januar 1983), str. 48.
156. Terminološki problemi u jugoslovenskoj psiholingvistici // *Zbornik radova* / II simpozijum Kontrastivna jezička istraživanja Novi Sad, 10. i 11. decembar 1982. – Novi Sad : Filozofski fakultet, 1982. – Str. 139-144.

1984.

157. Balet u Novom Sadu // *Pozorište* (Novi Sad). – ISSN 0352-907X. – 13. decembar 1984, str. 7.
158. Don Kihot drugi put // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 25. novembar 1984.
159. Drugi veliki ispit // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 12. jul 1984.
160. Dve premijere „Kopelije“ // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 18. januar 1984.
161. Dve premijere „Kopelije“ // *Pozorište* (Novi Sad). – ISSN 0352-907X. – God. 51, br. 3/4 (februar 1984), str. 2.
162. Leksičke novotvorine kod predškolske dece // *Suvremena lingvistika* (Zagreb). – ISSN 0586-0296. – Br. 26/27, str. 53-60.
163. Mogućnosti i nemogućnost interdisciplinarnog rada na našem Univerzitetu // *Mesto i uloga nauke u našem društvu : zbornik radova*. – Novi Sad : Udruženje univerzitetskih nastavnika i drugih naučnih radnika SAP Vojvodine, 1984. – Str. 61-63.
164. Narativna sposobnost kod jednojezične i dvojezične dece // *Dvojezičnost: individualne in družebne razsežnosti* / ur. A. Nećak-Luk i I. Štrukelj. – Ljubljana : Društvo za primenjenu lingvistiku SR Slovenije, 1984. – Str. 281-287 (u koautorstvu sa Milanom Cvetkovićem).
165. O umetnosti na vrhovima prstiju, Baletski repertoar u sezoni 1983/84 // *Pozorište* (Novi Sad). – ISSN 0352-907X. – God. 51, br. 9/10 (26. jun 1984), str. 5.

166. Pragmatički aspekti *nomina agentis* // *Naučni sastanak slavista u Vukove dane* (Beograd). – ISSN 0351-9066. – Br. 13, 1, str. 247-258.
167. Principi razumevanja značenja novih reči u srpskohrvatskom jeziku kod odraslih i dece starijeg osnovnoškolskog uzrasta // *Književnost i jezik* (Beograd). – ISSN 0454-0689. – God. 31, br. 1, str. 39-51.
168. Principi stvaranja neologizama u srpskohrvatskom jeziku // *Leksikologija i leksikografija: zbornik radova*. – Novi Sad : Matica srpska, 1984. – Str. [161]-170.

1985.

169. Bajka svakog detinjstva (Pepeljuga Ž. Vukadinovića u režiji M. Ujevića) // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 24. decembar 1985, str. 13.
170. Balet u sezoni 1984/85 // *Pozorište* (Novi Sad). – ISSN 0352-907X. – Br. 10 (jun 1985), str. 7.
171. Dvojezičnost i razvoj // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – God. 44, br. 290, 18. jul 1985, str. 13. (Kultura – umetnost – nauka)
172. Iz pragmatike glagolskih oblika u srpskohrvatskom jeziku: upotreba prezenta i perfekta u pripovedanju // *Naučni sastanak slavista u Vukove dane* (Beograd). – ISSN 0351-9066. – Br. 14, 2, str. 87-95.
173. Po klasičnom uzoru: Godišnji koncert baletske škole u Novom Sadu // *Pogled u nazad: Svenka Savić o igri i baletu* / priredile Veronika Mitro, Vesna Krčmar, Marijana Čanak. – Novi Sad : Futura publikacije : Ženske studije i istraživanja, 2006. – Str. 469.
174. Povratak Radićeve *Balade* // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 22. decembar 1985, str. 13.
175. Pragmatic aspects of the genre of occupational terms in Serbo-Croatian // *Arbejdsrapirer* (Aarhus) (Aarhus Universitet, Slavisk institut). – Vol. 1, str. 1-13.
176. Psycholinguistics in Yugoslavia // *AILA Commission on Psycholinguistics Newsletter* (Kassel). – Vol. 5. no. 2, str. 13-16.
177. Summer School in Psycholinguistics (Brussels, July 14 – August 3, 1985) // *AILA Commission on Psycholinguistics Newsletter* (Kassel). – Vol. 5, no. 3, str. 2-3.

1986.

178. Kako blizanci govore // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – God. 45, 8. oktobar 1986, str. 4 (Dečji dnevnik).
179. Koreografije u Srpskom narodnom pozorištu: skica za studiju // *Pozorište* (Novi Sad). – ISSN 0352-907X. – God. 54, br. 4 (15. decembar 1986), str. 6.
180. Predgovor // *Od druge do pete* / Kornej Čukovski. – Beograd : Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, 1986. – Str. 5-23.
181. Psiholingvistika kod nas // *Filologija* (Zagreb). – ISSN 0449-363X. – Br. 14, str. 295-304.
182. Terminološki problemi u jugoslovenskoj psiholingvistici // *Zbornik radova / III simpozijum Kontrastivna jezička istraživanja* Novi Sad, 6. i 7. decembar 1985. – Novi Sad : Filozofski fakultet, 1986. – Str. 139-144.
183. [Treće] III jugoslovensko baletsko takmičenje // *Pozorište* (Novi Sad). – ISSN 0352-

907X. – Br. 6/7 (sezona 1986/87), str. 25-26.

184. Večiti mladoženja // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 16. decembar 1986.
185. Vreme traži više: godišnji koncert učenika Baltske škole u Novom Sadu // *Pogled u nazad: Svenka Savić o igri i baletu* / priredile Veronika Mitro, Vesna Krčmar, Marijana Čanak. – Novi Sad : Futura publikacije : Ženske studije i istraživanja, 2006. – Str. 470-472.

1987.

186. [Četrnaesti] XIV međunarodni kongres lingvista u Berlinu // *Živi jezici* (Beograd). – ISSN 0514-7743. – God. 29, sv. 1/4, str. 117-119.
187. Gala koncert za rastanak // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – Februar 1987.
188. Intercultural Linguistic Activities with Yugoslav Children Living Abroad: Inadequacy of the Domestic Research // *Intercultural Education = Education interculturelle* / [editor, editrice Olga Murdževa-Škarić ; translator Patricia Marsh-Stefanovska ; traductrice Jeanne Angelovska. - [S.l.] : OMER, Yugoslav National = Comite National Yugoslave ; Skopje : Faculty of Philosophy = Faculte de Philosophie, 1987. – Str. 169-171.
189. Kada učiti strani jezik? // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – God. 46, 15. april 1987, str. 2 (Dečji dnevnik).
190. Kako blizanci dobijaju imena // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – God. 46, 1. april 1987, str. 3 (Dečji dnevnik).
191. Pisma u upotrebi // *Književnost i jezik* (Beograd). – ISSN 0454-0689. – God. 34, br. 3/4, str. [183]-201 (u koautorstvu sa Ivanom Antonić).

1989.

192. Baletska škola u Novom Sadu: prošlost – sadašnjost – budućnost // *Četrdeset godina Baletske škole u Novom Sadu: 1948/49-1988/89* / ured. Svenka Savić. – Novi Sad : Baletska škola, 1989. – Str. 7-30.
193. Četrdeset godina Baletske škole u Novom Sadu // *Pozorište* (Novi Sad). – ISSN 0352-907X. – God. 56, br. 10 (jun 1989), str. 48–52.
194. Dokle smo došli? // *Interkulturalizam kao oblik obrazovanja dece migranata* / ur. Svenka Savić. – Novi Sad : Filozofski fakultet, Institut za južnoslovenske jezike, 1989. – Str. 8-42.
195. Elementi romske kulture u obrazovanju dece Roma // *Jezik i kultura Roma* / ur. Milan Šipka. – Sarajevo : Institut za proučavanje nacionalnih odnosa, 1989. – Str. 315-321 (u koautorstvu sa Oliverom Todorović).
196. Language and Sex: Evidence from Serbo-Croatian // *European Journal for Semiotic Studies* (Wien). – ISSN 1015-0102. – Vol. 1 (3), str. [535]-555.
197. Margita Debeljak (1905-1989): in memoriam // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 29. april 1989.
198. Psiholingvistička pitanja jezika dece migranata // *Interkulturalizam u teoriji i praksi* / ur. Inka Štrukelj. – Ljubljana : Institut za sociologiju, 1989. – Str. 35-60.
199. Psycholinguistics: Recent Studies // *Yugoslav General Linguistics* / ur. Milorad Radova-

- nović. – Amsterdam : John Benjamins Publ. Co., 1989. – Str. 321-344.
200. Tereza Čebški (1946-1988): in memoriam // *Almanah pozorišta Vojvodine* (Novi Sad). – ISSN 0572-4872. – Br. 23 (1988/89).
201. Vaspitno-obrazovni rad sa decom II i III generacije migranata // *Interkulturalizam u teoriji i praksi* / ur. Inka Štrukelj. – Ljubljana : Institut za sociologiju, 1989. – Str. 88-109.
202. Velika porodica umetnika // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 23. april 1989.
203. Zadržati talente, Godišnji koncert učenika baletske škole u Novom Sadu // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 23. april 1989.

1990.

204. Kognitivna lingvistika // *Zbornik radova / IV simpozijum Kontrastivna jezička istraživanja* Novi Sad, 8. i 9. decembar 1989. – Novi Sad : Filozofski fakultet, 1990. – Str. 399-403.
205. Kosmopolitska družina // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 13. novembar 1990.
206. Na kraju puta ponovo učiti // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 7. jun 1990.
207. Naknadni komentar // *Književna kritika* (Beograd). – ISSN 0350-4123. – God. 21, br. 2, str. 99-100.
208. Ništa novo // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 6. decembar 1990.
209. Obrazovanje dece Roma na SHJ u SR Srbiji // *Romologija* (Novi Sad). – ISSN 1452-7693. – Br. 1, str. 31-38.
210. Povodom četrdeset godina postojanja Baleta SNP // // *Pozorište* (Novi Sad). – ISSN 0352-907X. – Br. 123, 18. i 19. mart 1990.
211. Umetnički portret Erike Marjaš Brzić // Četrdeset godina Baleta Srpskog narodnog pozorišta / [pripremili Vesna Krčmar, Dušanka Radmanović, Smiljana Lagator, Dobrila Novkov. – Novi Sad : Srpsko narodno pozorište, 1990. – Str. 23-29.
212. Uvek na početku // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 13. mart 1990.
213. Uvek na početku // *Pozorište* (Novi Sad). – ISSN 0352-907X. – God. 57, br. 18/19 (mart 1990).
214. Veče u belom // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 13. novembar 1990.
215. Vernost tradiciji // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 8. mart 1990.

1991.

216. Dopadljiva predstava // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 25. april 1991.
217. Dopadljiva predstava // *Pozorište* (Novi Sad). – ISSN 0352-907X. – 28. maj 1991.
218. Gala-koncert baletskih umetnika // *Pozorište* (Novi Sad). – ISSN 0352-907X. – God. 58, br. 10 (10. jun 1991), str. 11.
219. Kosmopolitski duh grupe i čistota pokreta igre // *Pozorište* (Novi Sad). – ISSN 0352-907X. – God. 58, br. 10 (10. jun 1991), str. 17-18.
220. Ljiljana Mijač (1942-1991): in memoriam // *Pozorište* (Novi Sad). – ISSN 0352-907X. – God. 58, br. 10 (10. jun 1991), str. 64.

221. Naši koreografi // *Pozorište* (Novi Sad). – ISSN 0352-907X. – 23. mart 1991, str. 6-7.
222. Negovanje kolektivne igre // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 26. april 1991, str. 14.
223. Po treći put // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 5. mart 1991.
224. Po treći put // *Pozorište* (Novi Sad). – ISSN 0352-907X. – God. 58, br. 7 (20. april 1991), str. 29.
225. Uspavana lepotica // *Pozorište* (Novi Sad). – ISSN 0352-907X. – 30. april 1991, str. 7.

1992.

226. Grupa za modernu džez igru // *Glas Univerziteta* (Novi Sad). – ISSN 1451-7108. – God. 3, br. 9, str. 5.
227. „Nek’ božja riječ dođe u naš život”: diskursne osobine propovedi // *Zbornik Matice srpske za filologiju i lingvistiku* (Novi Sad). – ISSN 0352-5724. – God. 35, sv. 2, str. [133]-159 (u koautorstvu sa Tadejom Vojnovićem).
228. Narrative Ability by Bilingual Children: Yugoslav Migrant Children in Germany // *Spesiallærerhøgskolnes Informasjonsblad* (Oslo). – No. 3, str. 55-57.
229. Osobine viceva koje pričaju deca: doprinos istraživanju dečjeg folkloru // *Folklor u Vojvodini* (Novi Sad). – ISSN 0353-4111. – Br. 6, str. 46-55.
230. P. Ilić Čajkovski : Labudovo jezero // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – God. 51, br. 16302 (17. mart 1992), str. 15.
231. Pragmatični aspekti vremena u naraciji u srpskohrvatskom standardnom jeziku // *Godišnjak Filozofskog fakulteta u Novom Sadu* (Novi Sad). – ISSN 0374-0730. – Knj. 20, str. 149-155.
232. Prerano pred publikom // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – God. 51, br. 16302 (17. mart 1992).
233. Prerano pred publikom // *Pozorište* (Novi Sad). – ISSN 0352-907X. – God. 59, 7/8 (mart – april) 1992, str. 4-5.
234. U znaku sinteze // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 11. jun 1992.
235. U znaku sinteze // *Pozorište* (Novi Sad). – ISSN 0352-907X. – God. 59, br. 9/10 (maj-jun 1992).

1993.

236. Delimično ostvareno // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – God. 52, br. 16613 (29. januar 1993).
237. Dr Tadej Vojnović, ofm. „Velika biblijska konkordancija” // *Južnoslovenski filolog* (Beograd). – ISSN 0350-185X. – Br. 49, str. [239]-247.
238. Igra u srcu i telu // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 10. januar 1993.
239. New Trends in Educational Policy in the Republic of Serbia, 1990 to Present // *Language Education for International Communication* / eds. Dennis E. Ager, G. Muskens, S. Wright. – Clevedon ; Philadelphia : Multilingual Matters, 1993. – Str. 193-202 (u koautorstvu sa Zlatom Jukić).
240. Od desete do danas u baletskoj školi: ljubav i postojanost (Povodom odlaska u penziju

- direktorke Srednje baletske škole Vere Felle) // *Pozorište* (Novi Sad). – ISSN 0352-907X. – God. 60, br. 5-6-7 (januar/februar/mart 1993), str. 38.
241. Petar Ilić Čajkovski: Jolanta // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – God. 52, br. 16613 (29. januar 1993), str. 15.
242. Petar Ilić Čajkovski: Serenda // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – God. 52, br. 16613 (29. januar 1993), str. 14.
243. Program tipologije jezika // *Glas Univerziteta* (Novi Sad). – ISSN 1451-7108. – God. 4, br. 12, str. 5.
244. Studijskei igračke grupe u Novom Sadu // *Pogled u nazad: Svenka Savić o igri i baletu* / priredile Veronika Mitro, Vesna Krčmar, Marijana Čanak. – Novi Sad : Futura publikacije : Ženske studije i istraživanja, 2006. – Str. 494-498.
245. Tek što dosegnu puninu zrele ličnosti, odlaze sa scene... // *Pozorište* (Novi Sad). – ISSN 0352-907X. – God. 60, br. 8-9-10 (april/maj/jun 1993).
246. Velika biblijska konkordancija kao izvor za proučavanje predanja // *Folklor u Vojvodini* (Novi Sad). – ISSN 0353-4111. – Br. 7, str. 58-69.

1994.

247. A szeretet és a jóindulat könyve (prikaz knjige Jezici, Ranko Bugarski, 1993, Matica srpska, Novi Sad) // *Híd* (Novi Sad). – ISSN 0350-9079. – Évf. 58, sz. 9, str. 625-626.
248. Balet bez pozorišta // *Pozorište* (Novi Sad). – ISSN 0352-907X. – God. 62, br. 1/2 (oktobar-novembar 1994), str. 33.
249. Dani baleta u Subotici // *Pogled u nazad: Svenka Savić o igri i baletu* / priredile Veronika Mitro, Vesna Krčmar, Marijana Čanak. – Novi Sad : Futura publikacije: Ženske studije i istraživanja, 2006. – Str. 499-501.
250. Pragmatički aspekti vremena u naraciji u srpskohrvatskom standardnom jeziku // *Zbornik Matice srpske za filologiju i lingvistiku* (Novi Sad). – ISSN 0352-5724. – God. 37, str. 543-550.
251. Rezension: Vojnović, Tadej: Große Bibelkonkordanz, Bd. I-II, Zagreb // *Zeitschrift für Balkanologie* (Wiesbaden). – ISSN 0044-2356. – Jg. 30, h. 2, str. 238-244.
252. Standard and nonstandard in institutional dialogues in Serbo-Croatian language // *Sprachlicher Standard und Substandard in Sudosteuroopa und Osteuroopa* (Beitrage zur Symposion von 12.-16. Oktober 1992, in Berlin) / ur. N. Reiter & U. Hinrichs. – Wiesbaden : Harrassowitz Verlag. – Str. [289]-303.
253. Usvajanje i upotreba brojeva: jezičke, kognitivne i kulturne osnove // *Folklor u Vojvodini* (Novi Sad). – ISSN 0353-4111. – Br. 8, str. 103-109.

1995.

254. Another Example of (Non)Visibility of Women in a Textbook // *Linguistics with a human face: Festschrift für Norman Denison zum 70. Geburtstag* / herausgegeben von Karl Sornig ... [et al.]. – Graz : Institut für Sprachwissenschaft der Universität Graz, 1995. – Str. 359-364.
255. Dekada žene (1985-1995) na našem Univerzitetu // *Glas Univerziteta* (Novi Sad). –

- ISSN 1451-7108. – God. 5, br. 30, str. 7.
256. Discourse features of Curses // *Zeitschrift für Balkanologie* (Wiesbaden). – ISSN 0044-2356. – Jg. 31, h. 1, str. 128-149.
257. Diskursne osobine kratkog perfekta // *Zbornik Matice srpske za filologiju i lingvistiku* (Novi Sad). – ISSN 0352-5724. – God. 38, sv. 1, str. 99-112.
258. Diskursne osobine privatnih pisama Mileve Ajnštajn (Marić) i Alberta Ajnštajna // *Flogiston* (Beograd). – ISSN 0354-6640. – God. 1, br. 1, str. [63]-78.
259. Fantazije Čajkovskog // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – God. 54, 29. decembar 1995, str. 12.
260. Fantazije Čajkovskog // *Pozorište* (Novi Sad). – ISSN 0352-907X. – God. 62, septembar – decembar 1995, str. 18.
261. Franja Hajek (1933-1995): in memoriam // *Pozorište* (Novi Sad). – ISSN 0352-907X. – God. 62, maj - jun 1995, str. 88.
262. From Multilingual to Monolingual Vojvodina: The Case of the Gypsies // *Grazer Linguistische Studien* (Graz). – ISSN 1015-0498. – Vol. 43, str. 95-103.
263. Istraživanje savremenog gradskog kompleksa: diskursne osobine psovki // *Naučni sastanak slavista u Vukove dane* (Beograd). – ISSN 0351-9066. – Br. 23, 2, str. 161-176.
264. Jezik i pol: istraživanja u svetu // *Ženske studije* (Beograd). – ISSN 0354-6942. – Br. 1, str. 150-169.
265. Jezik i pol (II): istraživanja kod nas // *Ženske studije* (Beograd). – ISSN 0354-6942. – Br. 2/3, str. 228-244.
266. Još jedan primer (ne)vidljivosti žene u udžbeniku // *Feminističke sveske* (Beograd). – ISSN 0354-3595. – Br. 3/4, str. 223-226.
267. Konferencija žena o bivšoj Jugoslaviji 31. maj – 2. jun Ženeva (Švajcarska) // *Feminističke sveske* (Beograd). – ISSN 0354-3595. – Br. 3/4, str. 9-10.
268. Kontinuitet diskontinuiteta: 45 godina Baleta Srpskog narodnog pozorišta // *Pozorište* (Novi Sad). – ISSN 0352-907X. – God. 62, br. 6/7, str. 3-4.
269. Mogućnost interdisciplinarnog istraživanja jezika: dvadeset dve godine organizovanog istraživanja psiholingvistike na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu (1971/72 – 1993/4) // *Godišnjak Filozofskog fakulteta u Novom Sadu* (Novi Sad). – ISSN 0374-0730. – Knj. 23, str. 31-37.
270. Petar Ilić Čajkovski: Hamlet, Frančeska od Riminija, Romeo i Julija, 1812. godina // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – God. 54, br. 17572 (29. decembar 1995), str. 12.
271. Plan i program kursa *Jezik i pol* // *Feminističke sveske* (Beograd). – ISSN 0354-3595. – Br. 3/4, str. 216-220.
272. Žena na frontu: Alen Polc (1995), Jedno poglavlje iz moga života, Matica srpska, Novi Sad // *Feminističke sveske* (Beograd). – ISSN 0354-3595. – Br. 3/4, str. 233-237.

1996.

273. Adolf Adam : Žizela // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – God. 55, br. 17874 (29. oktobar 1996), str. 11.

274. Another Example of (Non)Visibility of Women in a Textbook // *Zeitschrift fur Balkanologie* (Wiesbaden). – ISSN 0044-2356. – Jg. 32, h. 2, str. 227-232.
275. Balet Srpskog narodnog pozorišta u sezoni 1995-1996. // *Almanah pozorišta Vojvodine* (Novi Sad). – ISSN 0572-4872. – Br. 30 (1995/96), str. 29-30.
276. Baletska škola rasadnik igracke umetnosti // *Pozorište* (Novi Sad). – ISSN 0352-907X. – God. 63, br. 6/7 (februar-mart 1996), str. 38-39.
277. Discourse Features of Radio reports from the Battlefield // *Sprache und Politik* / herausgegeben von Helmut Schaller. – München : Südosteuropa-Gesellschaft, 1996. – Str. [165]-175 (u koautorstvu sa Dubravkom Valić Nedeljković).
278. Fantazije Čajkovskog // *Orchestra* (Beograd). – ISSN 0354-7922. – Br. 3 (zima 1996), str. 39.
279. Ignjat Ignjatović (1939 – 1996): in memoriam // *Almanah pozorišta Vojvodine* (Novi Sad). – ISSN 0572-4872. – Br. 30 (1995/96), str. 138.
280. Ka jeziku mira i tolerancije u religijskom diskursu // *Ka jeziku mira*: [prilozi za Međunarodni naučni skup „Ka jeziku mira”, Beograd 17-18. marta 1995] / priredio Božidar Jakšić. – Beograd : Forum za etničke odnose, 1996. – Str. 221-244.
281. Konjić Grbonjić // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 6. oktobar 1996.
282. Konjić Grbonjić // *Pozorište* (Novi Sad). – ISSN 0352-907X. – God. 64, br. 1-2-3 (28. novembar 1996), str. 6.
283. Lepo i umetnički ozbiljno // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 6. januar 1996.
284. Lepo i umetnički ozbiljno : povodom godišnjeg koncerta učenika Baletske škole // *Pozorište* (Novi Sad). – ISSN 0352-907X. – God. 63, br. 1/5 (septembar – decembar 1995 – januar 1996), str. 41.
285. Margita Maga Bratonožić-Mesarović (1928-1996): in memoriam // *Pozorište* (Novi Sad). – ISSN 0352-907X. – God. 64, br. 1-2-3 (28. novembar 1996), str. 40.
286. Najlepše pevaju zablude // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 30. jul 1996.
287. Obnovljena „Žizela“ u SNP, Trijumf ljubavi // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 29. oktobar 1996, str. 12.
288. Od mene do tebe: nekoliko zapažanja o Rastislavu Vargi // *Rastislav Varga*: dvadeset godina umetničkog rada / [pripremile i uredile Vesna Krčmar i Dušanka Radmanović]. – Novi Sad : Srpsko narodno pozorište, 1996.
289. Papaatanasije Vangelis: Pruži mi ruku Terpsihora // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – God. 55, br. 17680 (16. april 1996), str. 12.
290. Poeme o ljubavi // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 16. april 1996.
291. Poeme o ljubavi // *Pozorište* (Novi Sad). – ISSN 0352-907X. – God. 63, br. 8/9/10 (april - jun 1996), str. 15-16.
292. Predgovor // *Osnovni principi prevođenja religijske terminologije* / ur. S. Savić. – Novi Sad : Pokrajinski sekretarijat za upravu, propise i ostvarivanje prava nacionalnih manjina, 1996. – Str. 1-3.
293. Prva ovogodišnja baletska premijera u Srpskom narodnom pozorištu // *Pozorište* (Novi Sad). – ISSN 0352-907X. – God. 63, br. 1/5 (septembar - decembar 1995 – januar 1996), str. 18.

Prikaz baletske predstave „Fantazije-Čajkovski“.

294. Prvi gosti // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 6. decembar 1996.
295. Put od Mileve Marić-Ajnštajn: privatna pisama // *Ženske studije* (Beograd). – ISSN 0354-6942. – Br. 4, str. 117-138.
296. Religijski diskurs // *Osnovni principi prevođenja religijske terminologije* / ur. S. Savić. – Novi Sad : Pokrajinski sekretarijat za upravu, propise i ostvarivanje prava nacionalnih manjina, 1996. – Str. 10-20.
297. Stevan Divjaković: Predsmrtna ljubavna pesma // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – God. 55, br. 17680 (16. april 1996), str. 12.
298. Upporedna analiza diskursa malih oglasa: srpskohrvatski i engleski // *Zbornik radova / V simpozijum Kontrastivna jezička istraživanja*, Novi Sad, 9. i 10. decembar 1994. – Novi Sad : Filozofski fakultet, 1996. – Str. 207-212 (u koautorstvu sa Vladislavom Felbabov).
299. Višejezičnost kao opšta norma : jezici i nauka o jeziku u XXI veku // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – God. 55, br. 17798 (14. avgust 1996), str. 15.
300. Zvezde velikog teatra u Moskvi // *Pozorište* (Novi Sad). – ISSN 0352-907X. – God. 63, br. 6/7 (februar-mart 1996), str. 51-52.

1997.

301. Balet i opera kao izvorna romska igra i pesma: (intervju sa Zoranom Mulićem) / [razgovor vodila] Svenka Savić // *Pozorište* (Novi Sad). – ISSN 0352-907X. – God. 64, br. 8/9/10 (1997), str. 5-6.
302. Balet se igra glavom, intervju sa Rastislavom Vargom // *Orchestra* (Beograd). – ISSN 0354-7922. – Br. 4, str. 26.
303. Balet Srpskog narodnog pozorišta u sezoni 1996-1997 // *Almanah pozorišta Vojvodine* (Novi Sad). – ISSN 0572-4872. – Br. 31 (1996/97), str. 25-27.
304. Diskursne osobine izjava saučešća // *Zbornik Matice srpske za filologiju i lingvistiku* (Novi Sad). – ISSN 0352-5724. – God. 40, sv. 2, str. 259-266.
305. Evropski ženski koledž u Boldernu (Švajcarska) // *Feminističke sveske* (Beograd). – ISSN 0354-3595. – Br. 9/10, str. 310-312.
306. Franjo Horvat (1920-1997): in memoriam // *Almanah pozorišta Vojvodine* (Novi Sad). – ISSN 0572-4872. – Br. 31 (1996/97), str. 139-140.
307. Intervju sa kompozitorom Zoranom Mulićem: balet i opera kao izvorna romska igra i pesma // *Pozorište* (Novi Sad). – ISSN 0352-907X. – God. 64, br. 8-9-10 (april-jun 1997).
308. Koreografije Lidije Pilipenko // *Pozorište* (Novi Sad). – ISSN 0352-907X. – God. 64, br. 8-9-10 (april-jun 1997), str. 4.
309. Lidija Pilipenko: Koreografski manifest / [razgovor vodila] Svenka Savić // *Orchestra* (Beograd). – ISSN 0354-7922. – (1997), str. 8-11.
310. Libreto se može čitati kao ispovest koreografa: (razgovor sa Lidijom Pilipenko) / razgovor vodila Svenka Savić // *Pozorište* (Novi Sad). – ISSN 0352-907X. – God. 64, br. 8-9-10 (april-jun 1997), str. 2-3.
311. Nove reči u poeziji Momčila Nastasijevića // *Obšnost i mnogoobrazie na slavjanskite*

- ezici* / ur. Lili Laškova. – Sofija : Akademično slavistično društvo, 1997. – Str. 245-258.
312. Ortografija i terminologija u tekstovima u baletu // *Jezik danas* (Novi Sad). – ISSN 0354-9720. – God. 1, br. 4, str. 10-13.
313. Pomirenje: Božja milost i izvor novog života // *Republika* (Beograd). – ISSN 0354-7973. – God. 9, br. 169/170.
314. Predgovor // *Rikošet reči : jezička analiza radijskih izveštaja sa ratišta* / Dubravka Valić Nedeljković. – Beograd : Argument, 1997. – Str. 7-11.
315. Profesija – fotograf baleta, intervju s Branislavom Lučićem // *Pozorište* (Novi Sad). – ISSN 0352-907X. – God. 64, br. 8-9-10 (april-jun 1997), str. 57-58.
316. Slika žene u baletima praizvedbama na sceni SNP-a (1947-1994) // [Sto dvadeset pet godina Narodnog pozorišta u Beogradu] 125 godina Narodnog pozorišta u Beogradu: zbornik radova sa naučnog skupa održanog 16-19. novembra 1994. godine, Beograd : [naučni skup povodom jubileja najstarijeg beogradskog teatra (1868-1993) / urednik Stanojlo Rajičić. – Beograd : SANU, 1997.
317. Šta je za Srpsku pravoslavnu crkvu „Solidarnost sa ženama“? // *Republika* (Beograd). – ISSN 0354-7973. – God. 9, br. 171 (u koautorstvu sa Nadeždom Četković i Jelkom Kljajić Imsirović).
318. Zašto su važne praizvedbe? // *Pozorište* (Novi Sad). – ISSN 0352-907X. – God. 64, br. 8-9-10 (april-jun 1997), str. 3.
319. Zoran Mulić : Izbiračica: Trojstvo stvaralačkih darova // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – God. 56, br. 18039 (17. april 1997), str. 14.
320. Žizela je večna: (intervju sa Mihailom Lavrovskim, poznatim baletskim umetnikom iz Moskve) / razgovor vodila Svenka Savić // *Pozorište* (Novi Sad). – ISSN 0352-907X. – God. 64, br. 8-9-10 (april-jun 1997), str. 49-50.
321. Žizela četvrti put // *Pozorište* (Novi Sad). – ISSN 0352-907X. – God. 64, (decembar 1996 – mart 1997), str. 30.

1998.

322. Apel povodom teksta Zakona o univerzitetu // *Nezavisni* (Novi Sad). – ISSN 0354-3234. – 24. juli 1998, str. 15.
323. Apel povodom teksta Zakona o univerzitetu // *Nezavisni* (Novi Sad). – ISSN 0354-3234. – 6. novembar 1998.
324. Autonomne ženske grupe u Vojvodini – Mapa Ženske mreže za Vojvodinu // *Nezavisni* (Novi Sad). – ISSN 0354-3234. – 21. avgust 1998, str. 27.
325. Balet Srpskog narodnog pozorišta u sezoni 1997-1998 // *Almanah pozorišta Vojvodine* (Novi Sad). – ISSN 0572-4872. – Br. 32 (1997/98), str. 15-17.
326. Diskursne osobine čitulja // *Zbornik Matice srpske za filologiju i lingvistiku* (Novi Sad). – ISSN 0352-5724. – God. 41, sv. 2, str. [141]-152.
327. Duboka tišina i buranjske pesme // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 3. decembar 1998, str. 14.
328. Iгри na slavu // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – God. 57, br. 18416 (7. maj

- 1998), str. 15.
329. Muzika je način mišljenja: (intervju sa kompozitorom Rudolfom Bručijem) / [razgovor vodila Svenka Savić] // *Pedeset godina Opere Srpskog narodnog pozorišta* / pripremili Vesna Krčmar, Miodrag Milaonović i Dušanka Radmanović. – Novi Sad : Srpsko narodno pozorište, 1998. – Str. 64-66.
330. Petar Jerant (1930 – 1998): in memoriam // *Almanah pozorišta Vojvodine* (Novi Sad). – ISSN 0572-4872. – Br. 32 (1997/98), str. 133-134.
331. Isidora (1876-1929): moderna igra // *Košava* (Vršac). – ISSN 0354-396X. – Br. 36, str. 36-38.
332. Izbori u Crnoj Gori u ogledalu grafita // *Feminističke sveske* (Beograd). – ISSN 0354-3595. – Br. 11/12, str. 32-36.
333. Konverzacija preko telefona // *Jezik danas* (Novi Sad). – ISSN 0354-9720. – God. 2, br. 7, str. 7-11.
334. Kultura – pol – jezik // *Feminističke sveske* (Beograd). – ISSN 0354-3595. – Br. 11/12, str. 113-130.
335. Nazivi privatnih radnji u Novom Sadu : psiholingvistički pristup // *Godišnjak Filozofskog fakulteta u Novom Sadu* (Novi Sad). – ISSN 0374-0730. – Knj. 26, str. 13-21.
336. Obeležje za nezaborav // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – God. 57, br. 18629 (9. decembar 1998), str. 18.
337. Pogovor // *Kultura pokreta: korak po korak* / Ljiljana Mišić. – Novi Sad : Univerzitet : Akademija umetnosti, 1998. – Str. 359-361.
338. Pola veka igre // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 26. april 1998, str. 13.
339. Rečnik psovki i pogrdnih izraza u srpskohrvatskom jeziku // *Opscena leksika* : zbornik radova / priredio Nedeljko Bogdanović. – Niš : Prosveta, 1998. – Str. 134-147.
340. Ruski umetnici među nama (Petar Ilić Čajkovski: Krcko Oraščić) // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – God. 57, br. 18350 (28. februar 1998), str. 15.
341. Ruski umetnici među nama // *Pozorište* (Pozorište). – ISSN 0352-907X. – God. 65, br. 4/8 (decembar 1997 – april 1998), str. 21.
342. Više od debate / Svenka Savić. – Novi Sad : Srednješkolski debatni program, 1998 ([s. l. : s. n.]). – 32 str. : tabele ; 22 cm (brošura)
343. Žena sakrivena jezikom medija: Kodeks neseksističke upotrebe jezika // *Ženske studije* (Beograd). – ISSN 0354-6942. – Br. 10, str. 89-132.
344. Ženski rodoslov Ljiljane Habjanović Đurović (prikaz) // <http://www.habjanovic.co.rs/> (Tekst izgovoren na osnivanju SOS telefona u Nikšiću, 28. februar 1998)

1999.

345. Balet Srpskog narodnog pozorišta u sezoni 1998-1999 // *Almanah pozorišta Vojvodine* (Novi Sad). – ISSN 0572-4872. – Br. 33 (1998/99), str. 13-14.
346. Jelena Andrejev (1933 – 1998): in memoriam // *Almanah pozorišta Vojvodine* (Novi Sad). – ISSN 0572-4872. – Br. 33 (1998/99), str. 105-106.
347. Interpretacija biblijskog teksta iz perspektive feminističke teologije: 'Daj mi piti!' Razgovor Isusa sa ženom iz Samarije // *Feministička teologija : zbornik referata sa Među-*

- narodne konferencije „Feministička teologija: od teorije u praksu“, Novi Sad, 6-7. 11. 1998 / priredila Svenka Savić. – Novi Sad : Futura publikacije, 1999. – Str. 62-82.*
348. Ispovest pobunjenika (Nadežda Četković: „Plava čarapa: u otkrivanju identiteta Svetlane Knjazez Adamović“) // *Nezavisni* (Novi Sad). – ISSN 0354-3234. – 19. novembar 1999, str. 47 (prikaz).
349. Obrazovanje Roma na maternjem jeziku // *Kreativno vaspitanje* (Beograd). – ISSN 1450-5134. – Br. 4, str. 31-33.
350. On je bio nezaboravni govornik // *Miloš Hadžić : (1921-1989) : zbornik* // [urednik Vesna Krčmar]. – Novi Sad : Srpsko narodno pozorište, 1999. – Str. 216-219.
351. Osnovni principi deskripcije razgovornog jezika: korpus lingvistika // *Aktuelni problemi gramatike srpskog jezika : zbornik radova sa drugog, međunarodnog, naučnog skupa Aktuelni problemi gramatike srpskog jezika / redakcija Milka Ivić... [i dr.] ; glavni urednik Judita Plankoš. – Subotica: Gradska biblioteka ; Beograd : Narodna biblioteka Srbije : Institut za srpski jezik SANU, 1999. – Str. [85]-94.*
352. Pedagogija moderne igre kod nas: kako je dosegnuti? // *Scena* (Novi Sad). – ISSN 0036-5734. – God. 35, br. 1/2, str. 46-84.
353. Pogovor: Elementi za jednu feminističku teologiju u Jugoslaviji // *Feministička teologija : zbornik referata sa Međunarodne konferencije „Feministička teologija: od teorije u praksu“, Novi Sad, 6-7. 11. 1998 / priredila Svenka Savić. – Novi Sad : Futura publikacije, 1999. – Str. 194-203.*
354. Posle 50 godina // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 17. decembar 1999, str. 15.
355. Predgovor // *Klatno i oslonac / Duško Jokić. – Novi Sad : Futura publikacije, 1999. – Str. 5-9.*
356. Tehnika i duša // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 2. decembar 1999, str. 14.
357. Uvod // *Feministička teologija : zbornik referata sa Međunarodne konferencije „Feministička teologija: od teorije u praksu“, Novi Sad, 6-7. 11. 1998 / priredila Svenka Savić. – Novi Sad : Futura publikacije, 1999. – Str. 3-4.*
358. Ženski pokret u Beogradu (Marina Blagojević, Ka vidljivoj ženskoj istoriji: Ženski pokret u Beogradu 90-tih, Ženske studije, 1998) // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – God. 58, 17. mart 1999, str. 18 (prikaz).

2000.

359. Balet Srpskog narodnog pozorišta u sezoni 1999-2000 // *Almanah pozorišta Vojvodine* (Novi Sad). – ISSN 0572-4872. – Br. 34 (1999/2000), str. 14-15.
360. Diskursne osobine konkurencije jezičkih sredstava: doprinos razgovornoj normi // *Naučni sastanak slavista u Vukove dane* (Beograd). – ISSN 0351-9066. – Br. 29, 1, str. 257-263.
361. Jelena Šantić (1944-2000): in memoriam // *Scena* (Novi Sad). – ISSN 0036-5734. – God. 36, br. 1/2, str. 107.
362. Prilozi za istoriju ekumenizma u Jugoslaviji // *Respect –Equality–Dialogue and Women Interfaith: Druga evropska ženska međuveraska konferencija* (Sarajevo, septem-

bar 2000) / ur. Mira Poljaković. – Subotica : Jevrejska opština, 2000. – Str. 12-16 (dvojezično: srpsko-engleski).

363. Tradicionalno i moderno u srpskoj lingvistici // *Lingvističke aktuelnosti* (Beograd). – ISSN 1450-9083. – God. 1, br. 3, str. 86-93.

2001.

364. Celina umetničkog doživljaja // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – God. 78, br. 19408 (19. februar 2001), str. 8.
O izvođenju baleta „Pahitu“ Ludviga Minkusa i „Telo“ Arijela Ramireza.
365. Telo kao znak... // *Pozorište* (Novi Sad). – ISSN 0352-907X. – God. 68, br. 6/10 (2000/2001), str. 3.
O izvođenju baleta Ludviga Minkusa i Arijela Ramireza.
366. U najboljem izdanju: godišnji koncert Baletske škole // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 15. decembar 2001.
367. Mileva Marić Ajnštajn // *Znamenite žene Novog Sada. [Knj.] I* / urednica Gordana Stojaković. – Novi Sad : Futura publikacije, 2001. – Str. 163-165.
368. Ohridska legenda // *Pozorište* (Novi Sad). – ISSN 0352-907X. – God. 68, br. 6/10 (2000/2001), str. 36.
O izvođenju baleta „Ohridska legenda“ Stevana Hristića.
369. Ukupni hronološki podaci o korpusu životnih priča žena: hronološki redosled // *Vojvođanke : 1917-1931 : životne priče* / priredila Svenka Savić ; [saradnice] Melanija Damjan ... [et al.] ; [fotografije Branimir Lučić, Stevan Lazukić]. – Novi Sad : Futura publikacije, 2001. – Str. [3-6].
370. Uvod // *Romkinje : biografije starih Romkinja u Vojvodini* / Svenka Savić i Marija Aleksandrović, Stanka Dimitrov, Jelena Jovanović. – Novi Sad : Futura publikacije, 2001. – Str. [5]-9.
371. Vojvođanke // *Vojvođanke : 1917-1931 : životne priče* / priredila Svenka Savić ; [saradnice] Melanija Damjan ... [et al.] . – Novi Sad : Futura publikacije, 2001. – Str. 7-28.

2002.

372. Bajkovita slikovnica // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 8. oktobar 2002, str. 15.
373. Bledo preslikana koreografija // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – God. 60, br. 19734 (17. januar 2002), str. 11.
O izvođenju baleta „Labudovo jezero“ Petra Ilića Čajkovskog.
374. Dimitrije Parlić: profesionalna biografija, pogovor // *Koreograf Dimitrije Parlać* / Milica Jovanović. – Beograd : UBUS, 2002. – Str. 221-228.
375. Doktor Džekil i mister Hajd // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 24. maj 2002, str. 15.
376. Doprinis umotvorina standardizaciji romskog jezika // *Prilozi za istraživanje tradicije Roma u Sremu* / Jelena Jovanović, Stanka Dimitrov, Sanja Jovanović, Davor Jovanović. – Novi Sad: Futura publikacije, 2002. – Str. 5-9.

377. Gostovanje zemunskog Madlenianuma: Nižinski kao igra sama // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 16. april 2002, str. 14.
378. Ideologija jezikoslovne elite // *Lipar* (Kragujevac). – ISSN 1450-8338. – God. 3, br. 10, str. 7-9.
379. Isidora (1876-1929): moderna igra // *Mapiranje mizoginije u Srbiji: diskursi i prakse* / priredila Marina Blagojević. – Beograd : Asocijacija za žensku inicijativu, 2002. – Str. 455-460.
380. Jezikoslovci srpskog jezika udruženo podgrejavaju seksizam // *ŽINEC* (Kotor). – ISSN 1800-5632. – Br. 3, str. 18-20.
381. Kulturni obrazac zajednice – pristojna žena // *ŽINEC* (Kotor). – ISSN 1800-5632. – Br. 4, str. 9.
382. Mileva (1875-1948): reč na otvaranju biste Milevi Marić Ajnštajn (27. jun 2002).
383. Neda (Topola, 1917-2001) // *Neda : jedna biografija* / priredila Gordana Stojaković. – Novi Sad : Futura publikacija, 2002. – Str. 7-15.
384. Nižinski kao igra sama // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 16. april 2002, str. 14.
385. Predgovor kuvaru // *Prilozi za istraživanje tradicije Roma u Sremu* / Jelena Jovanović, Stanka Dimitrov, Sanja Jovanović, Davor Jovanović. – Novi Sad : Futura publikacije, 2002. – Str. 30.
386. Putovanje kroz igru // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 7. maj 2002.
387. Seksizam u jeziku – politika omalovažavanja // *Mapiranje mizoginije u Srbiji: diskursi i prakse* / priredila Marina Blagojević. – Beograd : Asocijacija za žensku inicijativu, 2002. – Str. 65-86.
388. Spomenar // *Mapiranje mizoginije u Srbiji: diskursi i prakse* / priredila Marina Blagojević. – Beograd : Asocijacija za žensku inicijativu, 2002. – Str. 505-508.
389. Stjepan Orčić (1930-2000): in memoriam // *Spomen zbornik : Stjepan Orčić* / [urednik Davorin Peterlin ; prevoditelj Ana Hristov, Lidija Orčić i Hazim Yahya]. – Novi Sad : MBM-plas, 2002. – Str. 149-150.
390. Straža // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 11. april 2002.
391. Straža // *Hid* (Novi Sad). – ISSN 0350-9079. – Évf. 66, sz. 5.
392. The Road to Mileva Marić – Einstein: Private Letters // *Selected Papers* : Belgrade Women's Studies Journal : Anniversary Issue 1992/2002 / editor Jelisaveta Blagojević & Dušan Đorđević Mileusnić. – Beograd : Centar za ženske studije, 2002. – Str. 201-210.
393. Tri Žizele // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 6. april 2002.
394. Tri Žizele // *Pozorište* (Novi Sad). – ISSN 0352-907X. – God. 69, br. 8/10 (april – jun 2002), str. 8.
395. Uvod // *Žene sa Kosova : životne priče Albanci* / Elizabet Kestli. – Novi Sad : Futura publikacije, 2002. – Str. 13-14.
396. Zašto treba pisati u ženskom rodu titule i zanimanja žena? // *Žene na delu* (Beograd). – ISSN 1451-6837. – Br. 15, str. 8-9.
397. Žene iz manjinskih grupa u Vojvodini – Pogled iz vizure žena iz većinskog naroda // *CMK informator* (Novi Sad). – ISSN 1451-1126. – Br. 35/36, str. 8-20.

2003.

398. Akreditacija // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – God. 61, br. 20209 (18. maj 2003), str. 11.
399. Bajkovita slikovnica // *Pozorište* (Novi Sad). – ISSN 0352-907X. – God. 70, br. 1/6 (septembar 2002 – februar 2003), str. 4.
400. Codex // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – God. 61, br. 20223 (1. jun 2003), str. 6.
401. Doslov (Predslov v srščine) : Slovačkinje u Vojvodini – životne priče žena // *Slovenky: životné príbehy Sloveniek vo Vojvodine* / priredila Antonia Ferková. – Novi Sad : Futura publikacije, 2003. – Str. 202-217 (u koautorstvu: Ferkova, Antonia, Veronika Mitro).
402. Mak // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – God. 61, br. 20202 (11. maj 2003), str. 12.
403. Nadimci // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – God. 61, br. 20195 (4. maj 2003), str. 10.
404. Nazivi privatnih radnji // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – God. 61, br. 20185 (20. april 2003), str. 7.
405. Neokonzervativizam // *ŽINEC* (Kotor). – ISSN 1800-5632. – Br. 7, str. 18.
406. Park // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – God. 61, br. 20216 (25. maj 2003), str. 12.
407. Patriotizam // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – God. 61, br. 20178 (13. april 2003), str. 11.
408. Pavica Mrazović (Perlez, 1923 – Novi Sad, 2003) // *Glas univerziteta* (Novi Sad). – ISSN 1451-7108. – God. 13, br. 43, str. 14.
409. Pogovor: Ko su Rusini? // *Рускині – животни приповедки* / priredila Marija Tot i Veronika Mitro. – Novi Sad : Futura publikacije, 2003. – Str. 226-237.
410. Priča o nesrećnom princu // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – God. 61, br. 20175 (10. april 2003), str. 15.
Prikaz premijere baleta „Majerling” na muziku Franca Lista.
411. Priča o nesrećnom princu : Majerling na muziku Franca Lista // *Pozorište* (Novi Sad). – ISSN 0352-907X. – God. 70, br. 7/9 (mart-maj 2003), str. 17.
412. Ron Haviv: Krv i med na fotografijama i u rečima // *Vivisect: dokumenti o izložbi „Krv i med” Rona Haviva u Novom Sadu = documents on Ron Haviv's exhibition “Blood and honey” in Novi Sad* / [priredila Marija Gajicki ; autori tekstova Svenka Savić, Vesna Nikolić, Ristanović, Majkl Goldfarb, Marija Gajicki ; autor ratnih fotografija Ron Haviv ; autor fotografija sa izložbe u Novom Sadu Smiljka Vukelić ; prevod na engleski jezik Nataša Mioković, Jelena Milojković]. – Novi Sad : Vojvođanka, regionalna ženska inicijativa : Yutopag, 2003. – Str. 25-48.
413. Uspostavljanje Ženskih studija na Univerzitetu u Novom Sadu (informacija) // *ŽINEC* (Kotor). – ISSN 1800-5632. – Br. 7, str. 10-11.
414. Uvodno slovo // *Рускині – животни приповедки* / priredila Marija Tot i Veronika Mitro. – Novi Sad : Futura publikacije, 2003. – Str. 5-18.

2004.

415. Butarne, zurale, korkore thaj bi dikhle // *Rromnjaki zor = Snaga žene* (Beograd). – ISSN 1820-0125. – Gen. 7, str. 7.
416. Forum za novi ples : predstava u Srpskom narodnom pozorištu // *Pozorište* (Novi Sad). – ISSN 0352-907X. – God. 71, br. 1/5 (sept. 2003 – jan. 2004), str. 22.
Prikaz baletske predstave La Somnabula koreografkinje i plesačice iz Bugarske Galine Borisove.
417. Interkulturalnost u obrazovanju dece osnovnoškolskog uzrasta: neka osnovna terminološka značenja // *CMK informator* (Novi Sad). – ISSN 1451-1126. – Br. 54/56, str. 17-20.
418. Jezik i rod: politički korektan govor s fokusom na seksizam u udžbenicima osnovne škole // *Gender perspektiva u nastavi: mogućnosti i poticaji*. – Sarajevo : Fondacija Heinrich Boll, Regionalni ured, 2004. – Str. 60-68.
419. Knjiga (kolumna) // *Žene na delu* (Beograd). – ISSN 1451-6837. – Br. 11 (4. april 2004), str. 54-55.
420. Koreografije Lidije Pilipenko // *Balet : prvih pedeset godina: (1950-2003) /* pripremila Vesna Krčmar. – Novi Sad : Srpsko narodno pozorište, 2004. – Str. 170-171.
421. Mreža ženskih organizacija u Vojvodini (1997-2002): nekoliko istorijskih podataka // *Adresar ženskih nevladinih organizacija /* priredila Veronika Mitro. – Novi Sad : Futura publikacije, 2004. – Str. 3-12.
422. Običaji Roma u Vojvodini: babinje, svadba, smrt // *Zbornik istraživačkih radova studenata Roma* : [tim studenata i mentora / urednik Milena Mihajlović]. – Beograd : Centar za interaktivnu pedagogiju. – CIP, 2004. – Str. 35-76 (sa Veronikom Mitro i saradnicima).
423. Práva žien – medyi ideológiou a ľudskym právom – Prečo Ženské štúdiá na univerzite? // *Hlas ľudu* (Novi Sad). – ISSN 0018-2869. – Roč. 61, č. 1 (24. januar 2004), str. 2.
424. Psiholingvistički kolokvijumi (tribine) : desetogodišnji jubilej / urednice Svenka Savić, Veronika Mitro, Dubravka Valić Nedeljković. – Novi Sad : Filozofski fakultet, 2004. – [13 str.] ; 30 cm.
425. Recenzija // Baraštiba / Ibrahim Osmani. – Preševo : Multikulturalno centri „Narajan” ; Beograd : Fondi phravde amalipasor, 2004. – Str. 3-4.
426. Ženska solidarnost naspram vojnih političkih prijetnji – Gubitnici u vihoru zla // *Hrvatska riječ* (Subotica). – ISSN 1451-4257. – 30. travanj 2004, str. 5.
427. Ženske studije i istraživanja, Novi Sad // *Žene na delu* (Beograd). – ISSN 1451-6837. – Br. 11 (4. april 2004), str. 16-17.
428. Životne priče mladih Romkinja // *Zbornik istraživačkih radova studenata Roma* : [tim studenata i mentora / urednik Milena Mihajlović]. – Beograd : Centar za interaktivnu pedagogiju. – CIP, 2004. – Str. 77-105 (u koautorstvu sa Veronikom Mitro i saradnicima).

2005.

429. Ideologija jezikoslovne elite // *Mapiranje mizoginije u Srbiji, diskursi i prakse. Tom 2 /*

- priređ. Marina Blagojević. – Beograd : AŽIN – Asocijacija za žensku inicijativu, 2005. – Str. 97-102.
430. Premijera u Baletu SNP (Prikaz premijere baleta Pipi Duga Čarapa) // *Pozorište* (Novi Sad). – ISSN 0352-907X. – God. 72, br. 7/8 (mart-april 2005), str. 12-13.
431. Pristojne žene // *Mapiranje mizoginije u Srbiji, diskursi i prakse. Tom 2* / priređ. Marina Blagojević. – Beograd : AŽIN – Asocijacija za žensku inicijativu, 2005. – Str. 596-597.
432. Stanje uma u nadolazećim vremenima // *ŽINEC* (Kotor). – ISSN 1800-5632. – Br. 10, str. 49-50.
433. Žene i crkve // *Crkva, društvo i država* / [priređila Elizabeta Tenji]. – Beograd : Socijal-demokratski klub Friedrich Ebert Stiftung, 2005. – Str. 31-35.

2006.

434. Bevezető = Pogovor / Gordana Stojaković, Svenka Savić, Veronika Mitro // *Vajdasági magyar nők élettörténetei / szerkesztők Svenka Savić és Veronika Mitro* ; munkatársak Csonka Áron, Csoór Ágnes, Csoór Anna, Dávid Csilla, Ankica Dragin, Ember Vlajić Valéria, Erdős Kovečan Györgyi, Komáromi Mária, Papp Gabriella, Stanyó Tóth Gizella, Szabó Judit. – Újvidék : Futura Publikációk: Női Stúdiumok és Kutatások, 2006. – Str. 241-258.
435. Iko Otrin // *Legenda mariborskega baleta / Iko Otrin*. – Ljubljana : Debora ; Maribor : SNG, 2006. – Str. 132-139.
436. Ima li previše igrača Baletske škole u našem gradu // *Pogled u nazad: Svenka Savić o igri i baletu* / priredile Veronika Mitro, Vesna Krčmar, Marijana Čanak. – Novi Sad : Futura publikacije : Ženske studije i istraživanja, 2006. – Str. 465-468.
437. Jezik zakona – karakteristike i rodna perspektiva // *Pravo i jezik : [zbornik referata sa Naučnog skupa održanog 4. maja 2006. godine, na Pravnom fakultetu u Kragujevcu]* / priredio Miodrag Mićović. – Kragujevac : Pravni fakultet, Institut za pravne i društvene nauke, 2006. – Str. [55]-63.
438. Jezik zidova // *Pozorište* (Novi Sad). – ISSN 0352-907X. – God. 73, maj 2006, str. 43. Prikaz predstave „Jezik zidova” Forum za novi ples Baleta Srpskog narodnog pozorišta.
439. Rodna perspektiva jezika: predlog za standardizaciju // *On je rekla: upotreba rodno-senzitivnog jezika* / urednica Nada Drobñjak. – Podgorica : Kancelarija za ravnopravnost polova Vlade Republike Crne Gore, 2006. – Str. 72-87.
440. Predgovor // *Jezik komunikacija razvoj* / Mirjana Jocić. – Novi Sad : DOO Dnevnik-novine i časopisi, 2006. – Str. 5-12.
441. Sinteza elemenata u stvaralaštvu Dimitrija Parlaća: Dimitrije Parlać na sceni Srpskog narodnog pozorišta u Novom Sadu // *Pogled u nazad: Svenka Savić o igri i baletu* / priredile Veronika Mitro, Vesna Krčmar, Marijana Čanak. – Novi Sad : Futura publikacije : Ženske studije i istraživanja, 2006. – Str. 55-57. Rad je pročitán na stručnom skupu povodom 80 godina rođenja i 10 godina od smrti Dimitrija Parlaća, Narodno pozorište i Udruženje baletskih umetnika Srbije, Beo-

- grad, 29. april 1997)
442. Visokoškolsko obrazovanje Roma: *Škola romologije* na Univerzitetu u Novom Sadu // *Jezik više za Evropu*. – Novi Sad : Pedagoški zavod Vojvodine, 2006. – Str. 35-45.
443. Žena sakrivena jezikom medija: Kodeks neseksističke upotrebe jezika // *Feminoskop medija: žene u medijima, žene o medijima, mediji o ženama, žene o ženama u medijima* / [priređio Centar za žensko i mirovno obrazovanje ANIMA]. – Kotor : Centar za žensko i mirovno obrazovanje ANIMA, 2006. – Str. 43-70.
444. Žene i obrazovanje: razvoj ženskih studija u Vojvodini (2000-2005) // *Pet godina posle* / urednica Zorana Šijački. – Novi Sad : Pokrajinski zavod za ravnopravnost polova, 2006. – Str. 37-50.
445. Žene u jeziku // B92, 26. mart 2006.
Dostupno i na: http://www.b92.net/info/vesti/index.php?yyyy=2006&mm=03&dd=26&nav_category=12&nav_id=192747

2007.

446. Melanija Mikeš (1924-2007) // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 8. februar 2007, str. 35.
447. Sretan Božić // *Blic* (Beograd). – ISSN 0354-9283. – 23. decembar 2007. str. 2. (Iz ugla ženske vlade)
448. Šta nam to poručuju grafiti ispisani po Vojvodini // *Hate : govor mržnje i nacionalizam: uzroci i posledice* / urednica Marija Gajicki. – Novi Sad : Vojvođanka, 2007. – Str. 85-112.

2008.

449. Crnogorski jezik // *Link* (Novi Sad). – ISSN 1451-3420. – God. 7, br. 70 str. 33.
450. „Femail government” in Serbia – one example of lobbying for more women in politics // *Gender studies* (Temišvar). – ISSN 1583-980X. – Vol. 1, no. 7, str. 221-230 (u koautorstvu sa Slobodankom Markov).
451. Frauen aus Minderheitengruppen in der Vojvodina // *Jačanje evropskog identiteta multikulturene Vojvodine* / ur. Snežana Kresoja. – Novi Sad : Centar za politiku i evroatlansko partnerstvo : Graphy style, 2008. – Str. 132-145.
452. Terminologija vezana za trgovinu ženama // *Trgovina ljudima: priručnik za novinare* / urednica Ivana Radović. – Beograd : ASTRA, 2008. – Str. 137-142.
453. U teatru nema varanja : Mojca Horvat // *Pozorište* (Novi Sad). – ISSN 0352-907X. – God. 75, 148. sezona (novembar 2008), str. 49-50.

2009.

454. Analiza diskursa posveta: prilog istraživanju formulaičkih tekstova // *Riječ* (Nikšić). – ISSN 0354-6039. – Br. 2 (nova serija), str. 7-29.
455. Julijana Dutina-Sremac (In memoriam) // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – God. 67, br. 22420 (15. jul 2009), str. 15.
456. Kako izaći na kraj sa poluistinama ili kako izbeći bagatelisanje dostignuća ženskih nevladinih organizacija u Srbiji // *Danas* (Beograd). – ISSN 1450-538X. – 8. mart 2009.

457. Kruta, ispolitizovana jezička politika // *Borba* (Beograd). – ISSN 0350-7440. – 21-22. februar 2009, str. 21.
458. Most // *Słowo yu Polonii Biuletyn* (Beograd). – Nr. 39, str. 6.
459. Neke karakteristike dijaloga blizanaca // *Metodika razvoja govora* / priredio Vuk Milatović. – Beograd : Učiteljski fakultet, 2009. – Str. 319-331 (u koautorstvu sa Mirjanom Jocić).
460. Neosetljiva statistika // *Blic* (Beograd). – ISSN 0354-9283. – 16. avgust 2009, str. 2 (Iz ugla ženske vlade).
461. Some Notes on Islamic Education in Serbia // *Islamic Eryiehung in Europa = Islamic education in Europe* / ed. Ednan Aslan. – Wien : Böhlau, 2009. – Str. 445-456.
462. Uputstva za standardizaciju rodno osetljivog jezika // *Njegoševi dani, međunarodni skup, Cetinje, 27-29. jun 2008.* / [organizator Filozofski fakultet, Nikšić, Institut za jezik i književnost]. – Nikšić : Filozofski fakultet, 2009. – Str. 301-320.
463. Velika dela malih organizacija (Šta prof. dr Anđelka Milić zamera ženskom pokretu u Srbiji) // *Danas* (Beograd). – ISSN 1450-538X. – 12. mart 2009.

2010.

464. Analiza diskursa akademskih preporuka : doprinos procesu normiranja // *Njegoševi dani 2* / [organizator Filozofski fakultet, Nikšić, Institut za jezik i književnost]; urednice Tatjana Bećanović i Rajka Glušica. – Nikšić : Filozofski fakultet, 2010. – Str. 323-339 (u koautorstvu sa Biljanom Ljubisavljević).
465. Analiza rodne perspektive u međureligijskom dijalogu : Razgovor Isusa sa ženom iz Samarije u novozavetnom tekstu // „Iščekujući Evropsku uniju: stabilizacija međuetničkih i međureligijskih odnosa na Zapadnom Balkanu”. – Beograd : Beogradska otvorena škola, 2010 (u štampi).
466. Jezik i politika // *Blic* (Beograd). – ISSN 0354-9283. – 22. avgust 2010, str. 2. (Iz ugla ženske vlade)
467. Nesporazumi o rodno osetljivom jeziku u Srbiji: teorije i praksa // *Okrugli sto na temu rodno osetljivih jezičkih politika* / [autori Jelena Filipović ... i dr.]. – Beograd : Program Ujedinjenih nacija za razvoj, Sektor za inkluzivni razvoj, 2010. – Str. 125-133.
468. Nova godina // *Blic* (Beograd). – ISSN 0354-9283. – 3. januar 2010, str. 2. (Iz ugla ženske vlade)
469. O ženama slavnih bez predrasuda (Klara Šuman) // *Politika* (Beograd). – ISSN 0350-4395. – 29. jul 2010, str. 16 (rubrika Među nama).
470. Obrazovane Romkinje: predlog za model interkulturnog razumevanja i slušanja // *Kultura, drugi, žene* / urednice Jasenka Kodrnja, Svenka Savić, Svetlana Slapšak. – Zagreb : Institut za društvena istraživanja : Hrvatsko filozofsko društvo : Plejada, 2010. – Str. 187-202.
471. Potrošiti sebe: neka razmišljanja o načinu pisanja Jelene Šantić o baletu // *Jeleni, prijatelji* / [urednice Smiljka Blažin, Irina Subotić ; fotografije Goranka Matić]. – Beograd : Fond Jelena Šantić : Grupa 484, 2010. – Str. 99-104.
472. Putovanja Trifuna Dimića // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 4. jun 2010, str. 22.

- (Prikaz zbirke pesama Trifuna Dimića „Sutra ću na put“)
473. Sutra ću na put // *Temе* (Niš). – ISSN 0353-7919. – God. 34, br. 3, str. 1073-1075.
(Prikaz zbirke pesama Trifuna Dimića „Sutra ću na put“)
474. Titlovanje // *Link* (Novi Sad). – ISSN 1451-3420. – God. 9, br. 88 (april 2010), str. 25.
475. Tri rektorke na Univerzitetu u Novom Sadu // *Trajanje* (Prvih pedeset godina Univerziteta u Novom Sadu) / [glavni urednik Marija Kleut]. – Novi Sad : Univerzitet, 2010. – Str. 142-143.
476. Uvod u romološke strudije / Svenka Savić // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 15. oktobar 2010, str. 24.
Prikaz knjige: Na konju s laptopom u bisagama, autor Dragoljub B. Đorđević.

2011.

477. Rodni identitet i obrazovanje Romkinja u Srbiji // *Īntèrkùltùràlnòst* (Novi Sad) . – ISSN 2217-4893. – Br 01 (mart 2011), str. 52-65.

III INTERVJUI

1976.

478. Govor dece pomaže nauci // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 14. mart 1976.

1986.

479. Jezik naš nasušni (razgovor o lingvistici) / [razgovor vodila] Milena Putnik // *Dnevnik* (Novi Sad) . – ISSN 0350-7556. – Br. 323, 16. mart 1986, str. 17.
(Razgovor sa prof. dr Svenkom Savić)

1992.

480. Otkrivanje istraživanja (dr Svenka Savić, redovni profesor psiholingvistike na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Novom Sadu) / [razgovor vodio] Damnjan Moračić // *Prosvetni pregled* (Beograd). – ISSN 0033-1651. – God. 47, 15-22. septembar 1992, str. 17.
481. Razgovor o baletskoj sezoni // *Pozorište* (Novi Sad). – ISSN 0352-907X. – God. 59, br. 9/10 (maj-jun1992), str. 26.

1996.

482. Internacionalni duh baleta (intervju : Svenka Savić) / Nina Popov // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – God. 55, br. 17622 (18. februar 1996), str. 10.

1997.

483. I balerina i lingvista (Moj posao) / [razgovor vodila Suzana Polić-Radovanović] // *Bazar* (Beograd). – ISSN 0350-4409. – Januar 1997, str. 46.

2000.

484. Mi oblikujemo svet, svet oblikuje nas / razgovarala Žaklina Duvnjak // *Nezavisni* (Novi Sad). – ISSN 0354-3234. – 11. maj 2000, str. 48.
485. Női szemmel / Friedrich Anna // *Chaládi kör* (Novi Sad). – 9. november 2000, str. 12-13.

2001.

486. I Bog stvori ženu (Svenka Savić, koordinatorka Ženskih studija i istraživanja „Mileva Marić Ajnštajn“) / razgovarala Žaklina Duvnjak // *Nezavisni* (Novi Sad). – ISSN 0354-3234. – 5. oktobar 2001, str. 52-53.
487. Jezička diskriminacija / [razgovarao] Predrag Nikolić // *Monitor* (Titograd). – ISSN 0353-8354. – 23. mart 2001, str. 44-45.
488. Knjiga poverenja (Razgovor sa prof. dr Svenkom Savić) / [razgovarala] Vanja Vukobratović // *Građanski list* (Novi Sad). – ISSN 1450-9725. – 24. septembar 2001, str. 9.
489. Novi jezički manevri / Z. R. // *Danas* (Beograd). – ISSN 1450-538X. – 26. oktobar 2001.
490. Političko pitanje / [razgovarao] Predrag Nikolić // *Monitor* (Podgorica). – ISSN 0353-8354. – God. 12, 23. mart, 2001, str. 45.
491. Televizija je muškog roda (gost kritičar Svenka Savić, profesorka na novosadskom Filozofskom fakultetu) / razgovarala Jasna Budimirović // *TV magazin – Dnevnikov TV dodatak* (Novi Sad). – 22-28. jula 2001, str. 2.

2002.

492. Celokupna nauka je rodno zavisna (Svenka Savić, koordinatorka Ženskih studija) / [razgovor vodio] Duško Medić // *Bulevar* (Novi Sad). – Br. 099, 29. novembar 2002, str. 18-19.
493. Jezik nikada nije sam (Svenka Savić, profesorica Filozofskog fakulteta u Novom Sadu i feministkinja) / Dragana Popov // *Bulevar* (Novi Sad). – 18. januar 2001, str. 40-42.
494. Pomoću jezika možemo menjati svet (Svenka Savić, profesorka psiholingvistike na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu i koordinatorka Ženskih studija) / Melanija Bulatović // *Onogošt* (Nikšić). – 8. februar 2002, str. 10.
495. Stvaralaštvom protiv podređenosti (neformalno sa dr Svenkom Savić) / Teodora Ž. Janковиć // *Građanski list* (Novi Sad). – ISSN 1450-9725. – 5-6. oktobar 2002, str. 22.

2003.

496. Feminizam i vera se ne isključuju (Svenka Savić, feministička teološkinja) // *Status* (Beograd). – ISSN 1450-717X. – No. 12, maj 2003, str. 55.
497. Újraértékelní a nők szerepét / Pásztor Sándor // *Magyar Szó* (Novi Sad). – ISSN 0350-4182. – 15. 1. 2003, str. 11.

2004.

498. Jezičke manipulacije / Živan Lazić // *Ekonomist* (Beograd). – ISSN 1450-8591. – Br. 225 (13. septembar 2004), str. 40-41.
499. Patriarchális társadalmi burokban (Intervju sa Svenkom Savić) / Molnár Eleonóra // *Magyar Szó* (Novi Sad). – ISSN 0350-4182. – 61. évf., 208. sz. (2004. szept. 4-5.), str. 7.
500. Priča jedne feministkinje (Svenka Savić) / Vitomirka Trebovac // *Index* (Novi Sad). – ISSN 0353-717X. – Novembra 2004, str. 15.
501. Radne, hrabre, usamljene i nedovoljno cenjene (U ženskom razgovoru sa prof. dr Svenkom Savić) // *Rromnjaki zor = Snaga žene* (Beograd). – ISSN 1820-0125. – Gen. 7, str. 6-7.

2005.

502. Maja Gojković nije gradonačelnik... (Zbog čega je jezik naših medija nepravedan prema ženi za GI priča profesorka Svenka Savić) / D. Mitrić // *Građanski list* (Novi Sad). – ISSN 1450-9725. – God. 5, br. 1660/1661 (2-3. juli 2005), str. 58.
503. Standardizacija romskog jezika (sagovornik: dr Svenka Savić, profesorka psiholingvističke i članica Komisije za jezik i kulturu Roma pri Srpskoj akademiji nauka i umetnosti) / [razgovarala] Marija Aleksandrović // *Rromanipe(n): O kulturnom identitetu Roma: promovisanje i zaštita kulturnih prava u Programu javnog zastupništva, 2003-2005* / urednica Barbara Davis. – Beograd : CARE International u Srbiji i Crnoj Gori, 2005. – Str. 133-137 (Emisija 7).
504. „Vjerovjesnica“, a ne grešnica [razgovor sa dr Svenkom Savić] / M. D. P. // *Dan* (Podgorica). – ISSN 1450-7943. – 19. maj 2005, str. 20.

2006.

505. Sve po spisku (Psovke u medijima) // *Građanski list* (Novi Sad). – ISSN 1450-9725. – 4-5. februar 2006, str. 10.
506. Provodadžike više nijesu u modi (Profesor Svenka Savić o fenomenologiji ličnih oglasa u štampi) / S. N. // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 22. maj 2006, str. 11.

2008.

507. Moć jezika [intervju sa Svenkom Savić] / Živan Lazić // *Link* (Novi Sad). – ISSN 1451-3420. – God. 7, br. 67/68 str. 21.

2009.

508. Intervju (dr Svenka Savić) // *Romano Nevipe* (Beograd). – ISSN 1552-0362. – Br. 46-49, str. 78-81.

2010.

509. Nema znanosti bez razmjene (intervju sa dr Svenkom Savić) / razgovor vodila Jasminka Dulić // *Hrvatska riječ* (Subotica). – ISSN 1451-4257. – 5. studeni 2010, str. 12-13.

510. Položaj žene je slika Srbije (Intervju nedelje – prof. dr Svenka Savić, teoretičarka jezika) / [razgovarao] Igor Mihaljević // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 24. oktobar 2010, str. 7.

IV PREVODI

1967.

511. Helmut Ginter, O suštini i istoriji džez baleta // *Polja* (Novi Sad). – ISSN 0032-3578. – God. 13, br. 101/102 (januar – februar 1967), str. 15.

1973.

512. Karl H. Delakato, Novi pokušaj sa decom koja imaju problema sa čitanjem (A New Start for the Child with Reading Problems) // *Predškolsko dete* (Zagreb). – ISSN 0350-1957. – Br. 1/2, str. [149]-154.
513. M. I. Popova, Neke osobine govornih manifestacija u prvoj polovini druge godine života // *Predškolsko dete* (Zagreb). – ISSN 0350-1957. – Br. 1/2, str. 23-30.
514. Ragnhild Söderberg, Čitanje u ranom detinjstvu (Reading in early childhood) // *Predškolsko dete* (Zagreb). – ISSN 0350-1957. – Br. 1/2, str. [141]-147.

V RECEPCIJA DELA SVENKE SAVIĆ

1976.

515. Bibliografija // *TV novosti* (Beograd). – ISSN 0350-7467. – Br. 589 (april 1976), str. 21.

1977.

516. Čija si ti devojčica? / M. S. Pavković // *Nedeljne novosti* (Beograd). – 26. jun 1977, str. 11.

1980.

517. Svenka Savić, How Twins Learn to Talk (London: Academic Press, 1980) / Daniel K. Eds // *International Journal of Psycholinguistics* (The Hague). – Vol. 7-4 [20], p. 101-104.

1981.

518. How Twins Learn to Talk / Hazel Francis // *Bulletin of the British Psychological* (London). – ISSN 0007-1692. – Vol. 34, no. october, p. 393.

1982.

519. How Twins Learn to Talk – A Study of the Speech Development of Twins from 1 to 3,

- by S. Savic / R. A. Berman // *Applied Linguistics* (Oxford). – ISSN 0142-6001. – Vol. 3, no. 3, str. 267-269.
520. How Twins Learn to Talk – A Study of the Speech Development of Twins from 1 to 3, by S. Savic / J. B. Gleason // *Contemporary Psychology* (Arlington). – ISSN 0010-7549. – Vol. 27, no. 5, str. 380-381.
521. How Twins Learn to Talk – A Study of the Speech Development of Twins from 1 to 3, by S. Savic / R. Goodwin // *Linguistics* (New York). – ISSN 0024-3949. – Vol. 20, no. 9/10, str. 660-662.
522. How Twins Learn to Talk – A Study of the Speech Development of Twins from 1 to 3, by S. Savic / R. Grieve // *Journal of Child language* (Cambridge). – ISSN 0305-0009. – Vol. 9, no. 3, str. 683-689.
523. Twins' Speech Isn't Doubletalk (Svenka Savić, How Twins Learn to Talk: A Study of the Speech Development of Twins from 1 to 3) / Jean Berko Gleason // *Contemporary Psychology* (Arlington). – ISSN 0010-7549. – Vol. 27, no. 5, str. 380-381.

1983.

524. How Twins Learn to Talk, by S. Savic / L. H. Waterhouse // *Language in Society* (London). – ISSN 0047-4045. – Vol. 12, no. 3, str. 382-387.
525. How Twins Learn to Talk – A Study of the Speech Development of Twins from 1 to 3, by S. Savic / C. J. Phillips // *Educational Review* (Dorchester-on-Thames, Oxford). – ISSN 0013-1911. – Vol. 35, no. 1, str. 102-103.

1984.

526. How Twins Learn to Talk – A Study of the Speech Development of Twins from 1 to 3, by S. Savic / D. Billman, M. Shatz // *Journal of Psycholinguistics Research* (Berlin). – ISSN 0090-6905. – Vol. 13, no. 6, str. 481-486.

1988.

527. Pojedinci umesto timova / M. Popov // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 20. februar 1988, str. 11.

1992.

528. Dr Svenka Savić // *Glas Univerziteta* (Novi Sad). – ISSN 1451-7108. – God. 3, br. 8, str. 15. (Vesti)
529. Jezik živo biće (psiholingvistička istraživanja) / R. C. Lotina // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 3. maj 1992, str. 12.
530. Psiholingvistički kutatások / L. Zs. // *Magyar Szó* (Novi Sad). – ISSN 0350-4182. – 24. april 1992.
531. Sedmi (VII) naučni skup „Folklor u Vojvodini“ / Vera Vasić // *Glas Univerziteta* (Novi Sad). – ISSN 1451-7108. – God. 3, br. 11, str. 6.

1993.

532. Biblija u središtu / N. Popov // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 12. septembar 1993.
533. Diskurs analiza Svenke Savić / Slobodan Stević // *III program Radio Beograda* (emitovano 27. jula 2004, 23 h)
534. Moć i podsticaji teorijske lingvistike (Svenka Savić, Diskurs analiza, Novi Sad, Filozofski fakultet, 1993) / P. J. // *Novine beogradskog čitališta* (Beograd). – ISSN 0354-2041. – God. 3, br. 11, str. 22.
535. Profesorka Svenka Savić (Filozofická fakulta, Novi Sad) // XI. medzinárodný zjazd slavistov. – Bratislava, 1993. – Str. 3 (Správy a informácie, 7)
536. Rezultat iscrpnog istraživanja (Svenka Savić, „Diskurs analiza“) / dr Jasna Levinger // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 12. juli 1993, str. 10.
537. Svenka Savić, DISKURS ANALIZA. Novi Sad: Univerzitet u Novom Sadu : Filozofski fakultet, 1993 / Marko Popović // *Živi jezici* (Beograd). – ISSN 0514-7743. – God. 34/35, br. 1/4, str. 206-210.

1994.

538. Moć teorijske lingvistike (Svenka Savić, „Diskurs analiza“) / Jovan Pejčić // *Borba* (Beograd). – ISSN 0350-7440. – God. 72, br. 45, 17. februar 1994, str. II-III.
539. Svenka Savić, Diskurs analiza [Diskursanalyse] / Danko Šipka // *Wiener Slawistischer Almanach* (Wien). – ISSN 0258-6819. – Bd. 34, str. [343]-344.
540. Tekst i analiza (Svenka Savić, „Diskurs analiza“) / Miloš Kovačević // *Pobjeda* (Titograd). – ISSN 0350-4379. – God. 51, br. 10184 (14. april 1994), str. 9.

1995.

541. Enciklopedija usamljenih (Zašto mi jedini na svetu krijemo ime i imamo „šifru“) / Lazar Kaurin // *NIN* (Beograd). – ISSN 0027-6685. – God. 45, 14. april 1995, str. 28.
542. Izbavljenje iz samoće (poruke ličnih oglasa pod istraživačkom lupom) / S. Čamber // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 25. april 1995, str. 11.
543. Osobenost pisanja o baletu / Nada Savković // *Zbornik Matice srpske za scensku umetnost i muziku* (Novi Sad). – ISSN 0352-9738. – Br. 16/17, str. 281-283. (Prikaz knjige Svenka Savić, Balet, Novi Sad, 1995)
544. Savić, S.: Diskurs analiza (Novi Sad, Univerzitet u Novom Sadu, Filozofski fakultet 1993) / Mira Nábělková // *Jazykovedný časopis* (Bratislava). – ISSN 0021-5597. – Roč. 46, str. 140-143.
545. Ženske studije, br. 1/1995 / I. S. // *Naša borba* (Novi Sad). – ISSN 0354-6217. – 21. decembar 1995, str. 11.

1996.

546. Balet – Umetnost pokreta / Dubravka Đurić // *Naša borba* (Novi Sad). – ISSN 0354-6217. – 20. jun 1996, str. 15.
547. Balettről kilenc tételben (Svenka Savić, Balet) / Káich Katalin // *Magyar Szó* (Novi Sad). – ISSN 0350-4182. – 24. avgust 1996, str. 11.

548. Disanje duše (Predstavljena najnovija knjiga prof. Svenke Savić „Balet“) / V. Mićunović // *Politika* (Beograd). – ISSN 0350-4395. – 3. februar 1996, str. 16 (Kultura – umetnost - nauka)
549. Istraživačko i aktuelno (Svenka Savić, „Balet“) / Vesna Krčmar // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 28. februar 1996, str. 18.
550. Knjiga o baletu // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 6. februar 1996, str. 13.
551. Ljubav prema baletu („Balet“ Svenke Savić, knjiga jednostavnog naziva, a složene sadržine) / G. Krajačić // *Politika* (Beograd). – ISSN 0350-4395. – 23. mart 1996.
552. Međunarodni karakter (Salon knjiga u Novom Sadu) / Đ. Pisarev, F. Petrinović // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 19. april 1996, str. 13 (napomene o nagradama).
553. Otisci stopala / Mirjana Zdravković // *Pozorište* (Novi Sad). – ISSN 0352-907X. – God. 63, br. 6/7 (1995/96), str. 63.
554. Otisci stopala („Balet“ Svenke Savić) / Mirjana Zdravković // *NIN* (Beograd). – ISSN 0027-6685. – 29. mart 1996.
555. Svenka Savić: Balet // *Glas Univerziteta* (Novi Sad). – ISSN 1451-7108. – God. 6, br. 34 (april 1996), str. 10.
556. Svenka Savić: Balet / Isidora Jarić // *Rukovet* (Subotica). – ISSN 0035-9793. – Br. 10/12 (decembar), str. 60.
557. Svenka Savić / Vesna Polovina: Razgovorni srpskohrvatski jezik (Novi Sad 1989) / Uwe Hinrichs // *Zeitschrift für Balkanologie* (Wiesbaden). – ISSN 0044-2356. – Jg. 32, h. 2, str. 211-213.
558. Svet igre – Disanje duše / Vlada Mićunović // *Politika* (Beograd). – ISSN 0350-4395. – 3. februar 1996, str. 16 (Kultura – umetnost – nauka).
559. Umetnost pokreta (Svenka Savić, Balet) / Dubravka Đurić // *Nаша borba* (Novi Sad). – ISSN 0354-6217. – 20. jun 1996, str. 15.

1997.

560. A nők társadalmi helyzetéről –intézményesen / S. T. G. // *Magyar Szó* (Novi Sad). – ISSN 0350-4182. – 29. avgust 1997, str. 5.
561. Letnja škola srpskog jezika / Liljana Subotić // *Glas Univerziteta* (Novi Sad). – ISSN 1451-7108. – God. 7, br. 39, str. 51 (učesće prof. dr Svenke Savić u Letnjoj školi)
562. Promišljati iz ženskog ugla (Ženske studije u Subotici) / Sl. M. // *Subotičke novine* (Subotica). – ISSN 0351-6466. – Juni 1997.
563. Radio emisija „Život i stvaranje“ (gošća emisije: Svenka Savić) // Radio Novi Sad, februar 1997.
564. Žene su pametnije! / Andrea Uzelac // *Građanski list* (Novi Sad). – ISSN 1450-9725. – 9. avgust 1997, str. 20.

1998.

565. Doping znanjem / J. B. // *Kikindske novine* (Kikinda). – 16. januar 1998, str. 6.
566. Jedan projekat za mnoge živote / R. Grubješa // *Penzionerske novine* (Novi Sad). – 15.

mart 1998, str. 8.

567. O tekstu čitulja / J. B.-d. // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 31. mart 1998, str. 11.
568. Projekt, ktorý fascinoval / Anna Legišnová // *Vzlet* (Novi Sad). – ISSN 0351-0972. – 29. januar 1998, str. 6.

1999.

569. Biztonságos, független életforma / b. b. // *Magyar Szó* (Novi Sad). – ISSN 0350-4182. – 29. július 1999.
570. Protiv diskriminacije / Ranka Ivanovski // *Kibic fenster* (Novi Sad). – ISSN 1450-8303. – 15. oktobar 1999, str. 32.
571. Svet iz ženskog ugla / M. Hajdin // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 5. oktobar 1999, str. 11 (Rubrika Novi Sad).
572. Vreme poštovanja / G. P. F. // *Republika* (Beograd). – ISSN 0354-7973. – God. 11, br. 227.

2000.

573. Svenka Savić, Veronika Mitro: Diskurs telefonskih razgovora (Novi Sad, 1998) / Biljana Sikimić // *Lingvističke aktuelnosti* (Beograd). – ISSN 1450-9083. – Br. 1, str. 47-48.
574. Tartalmasabbá tenni a napot / S. T. G. // *Magyar Szó* (Novi Sad). – ISSN 0350-4182. – 21. június 2000.
575. Zastarijela je predstava o slovenskim jezicima kao sasvim formiranima / S. Čukić // *Vijesti* (Podgorica). – ISSN 1450-6181. – 25. novembar 2000, str. 14.

2001.

576. Čeoni sudar sa životom / Milan Živanović // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 22. oktobar 2001, str. 13.
577. Novi jezički manevri / Z. R. // *Danas* (Beograd). – ISSN 1450-538X. – 26. oktobar 2001.
578. Polovi (Mržnja prema ženama u medijima) // *Nezavisna svetlost* (Kragujevac). – ISSN 0354-7868. – God. [66], februar 2001.
579. Potresne ženske intime (predstavljena knjiga „Vojvođanke“) / A. Lončarski // *Danas* (Beograd). – ISSN 1450-538X. – 26. oktobar 2001.
580. Romkinje – biografija starih Romkinja u Vojvodini (Svenka Savić, Marija Aleksandrović, Stanka Dimitrov i Jelena Jovanović) / Marina Arsenović-Pavlović // *Psihologija* (Beograd). – ISSN 0048-5705. – God. 34, br. 1/2, str. 209-212.
Dostupno i na: <http://scindeks.nb.rs/article.aspx?artid=0048-57050101209A>
581. U svetu muškaraca / R. Lotina // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 30. avgust 2001, str. 8.
582. Uloga žene u crkvi (Knjiga o feminističkoj teologiji) / A. C. // *Politika* (Beograd). – ISSN 0350-4395. – 8. april 2001, str. 15.

2002.

583. Biografijama protiv nacionalizma (Povodom knjige švajcarske novinarkе Elizabet Kestli „Žene sa Kosova“) / Lepa Mladenović // *Danas* (Beograd). – ISSN 1450-538X. – 7-8. septembar 2002, str. 10.
584. Biografije starih Romkinja u Vojvodini / I. Matijević // *Danas* (Beograd). – ISSN 1450-538X. – 17. mart 2002, str. 19.
585. Egy úttörő asszonytudós tragédiájának nyomában / Jódal Rózsa // *Magyar Szó* (Novi Sad). – ISSN 0350-4182. – 28. március 2002, str. 10.
586. „Superžena“ je deo muške zavere / Aleksandar Apostolovski // (Beograd). – ISSN 0350-4395. – 11. maj 2002, str. 11.
587. Ženska snaga na svetlosti dana / B. Hrnčić // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 7. mart 2002.

2003.

588. Ima i muških sponzoruša / M. D. Popović // *Dan* (Podgorica). – ISSN 1450-7943. – 4. februar 2003, str. 11.
589. Nagrada Svenki Savić / Z. M. // *Građanski list* (Novi Sad). – ISSN 1450-9725. – 6. mart 2003, str. 6.
590. Nevyčerpatel'ná aktivita (profesorka Svenka Savićová) / Anna Jašková // *Hlas ľudu* (Novi Sad). – ISSN 0018-2869. – 22. marca 2003, str. 18.
591. Novi Sad – nagrada // *Žene na delu* (Beograd). – ISSN 1451-6837. – Br. 6/7, str. 72.
592. O manjinama (Tribina ŽAR-a) // *Kikindske novine* (Kikinda). – 21. mart 2003, str. 8.
593. Obeležavanje Međunarodnog dana žena u organizaciji Pokrajinskog sekretarijata za rad, zapošljavanje i ravnopravnost polova / Tibor T. Mesman // *Glasnik Pokrajinskog sekretarijata za rad, zapošljavanje i ravnopravnost polova* (Novi Sad). – Br. 2, str. 8-9.
594. Osniva se fond za žensko preduzetništvo u Vojvodini / I. Momčilović // *Građanski list* (Novi Sad). – ISSN 1450-9725. – 9. oktobar 2003, str. 9.
595. Otkrivena bista Milevi Marić-Ajnštajn / G. Umičević // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 28. jun 2003, str. 8.
596. Samo Vojvođanke „umarširale“ u institucije / Zora Mijatović // *Građanski list* (Novi Sad). – ISSN 1450-9725. – 12-13. april 2003.
597. Stereotipi različitosti / E. K. // *Kikindske novine* (Kikinda). – Br. 6, 28. mart 2003.
598. Znamenite Vojvođanke – naše savremenice // *Nova Vojvodina* (Novi Sad). – 11. septembar 2003, str. 12.

2004.

599. Deset godina upornosti (Psiholingvistički kolokvijumi na Filozofskom fakultetu: 1994- 2004) / J. Cvejcin // *Glas Univerziteta* (Novi Sad). – ISSN 1451-7108. – Br. 45 (jun 2004), str. 21.
600. Gindolpe pale standarizacija ppomane čhibjači / Đ. J. // *Them* (Novi Sad). – ISSN 1820-3280. – 8. oktobri 2004, str. 8.

601. „Građani bez granica“ u Novom Sadu / M. Jovanović // *Danas* (Beograd). – ISSN 1450-538X. – 30-31. oktobar 2004, str. 19.
602. Izuzetna monografija (55 godina Baletske škole u Novom Sadu, priredila Svenka Savić) / Kosta Savić // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 19. maj 2004, str. 23.
603. Jedna izuzetna monografija / Kosta Savić // *Žene na delu* (Beograd). – ISSN 1451-6837. – Br. 12, str. 15-16.
(Prikaz knjige 55 godina Baletske škole u Novom Sadu)
604. Jedna izuzetna monografija / Kosta Savić // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 19. maj 2004, str. 23.
605. Pola veka škole na prstima. Polifolična monografija 55 godina Baletske škole, priredila Svenka Savić / Sofija Košničar // *Scena* (Novi Sad) . – ISSN 0036-5734. – God. 40, br. 4, str. 115-117.
606. Prečo Ženské štúdiá na univerzite? // *Hlas ľudu* (Novi Sad). – ISSN 0018-2869. – 24. 1. 2004, str. 2.
607. Prostor za knjigu (gošća prof. dr Svenka Savić; predstavljanje knjige 55 godina Baletske škole u Novom Sadu) / urednica i voditeljka Milana Krunic Belić (Radio Novi Sad, 25. mart 2004. godine)
608. Razgovor o „Rečniku invalidnosti“ / Lj. P. // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 19. maj 2004, str. 7.
609. Saznavanje istine o najbrojnijoj nacionalnoj manjini na svetu / D. D. // *Građanski list* (Novi Sad). – ISSN 1450-9725. – 2-3. oktobar 2004, str. 5.
610. Sećanje na početak igre (Promocija knjige „55 godina Baletske škole u Novom Sadu“) / G. P. // *Kikindske novine* (Kikinda). – 20. februar 2004, str. 42.
611. Sećanje na poznate sugrađanke (Ulična akcija „Ženski ritam grada“) / R. P. S. // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 1. juli 2004, str. 11.
612. Standardizacija romskog jezika: (ne)moćnost obrazovanja romske dece na maternjem jeziku kod nas // *Jezički izazovi Vojvodine Evrope : zbornik* / [priređivači Danica Stefanović, Danica Todorov, Svenka Savić]. – Novi Sad : Pedagoški zavod Vojvodine, 2004 (Veterinik : Grafo impeks). – Str. 34-42.
613. Studije romologije // *Prosvetni pregled* (Beograd). – ISSN 0033-1651. – God. 59, 25. oktobar 2004.
614. Svedočanstvo umetničke igre // *Vojvođanska scena* (Novi Sad). – God. 1, br. 1 (decembar 2004), str. 54.
615. Svenka Savić: Tragični andante – Veri Šosberger u spomen / Branko Polić // *Omanut* (Zagreb). – Br. 62, str. 12.
616. Škola romologije / L. L. // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 28. oktobar 2004, str. 20.
617. Teljarda e škola pale Romologija / R. R. Jovanović // *Them* (Novi Sad). – ISSN 1820-3280. – 24. septembri 2004, str. 7.
618. Udžbenici moraju biti prilagođeni obrazovnim potrebama manjina / E. Marjanov // *Građanski list* (Novi Sad). – ISSN 1450-9725. – 13. april 2004, str. 8.
619. Umjetnost koja traje / Ž. Cvijanov // *Hrvatska riječ* (Subotica). – ISSN 1451-4257. – 28. svibnja 2004, str. 34.

620. Ženski pokret u defanzivi / R. P. // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 19. maj 2004, str. 8.

2005.

621. Druga Škola romologije / V. Čekić // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 5. avgust 2005, str. 6.
622. Jedna od mogućih sinteza: Balet: prvih pedeset godina (1950-2003) / Vesna Krčmar // *Scena* (Novi Sad). – ISSN 0036-5734. – God. 41, br. 2/3, str. 122-124.
623. Završena prva Škola romologije / G. Umičević // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 1. februar 2005, str. 6.
624. Žene i sport na univerzitetu = Women and sport at university // *Godišnjak* (Beograd). – ISSN 1452-5917. – Br. 13, str. 82-83 (u koautorstvu sa Brankom Protić-Gava) Dostupno i na: <http://scindeks.nb.rs/article.aspx?artid=0353-87960513082P>.

2006.

625. Emisija Trećim putem (gost prof. dr Svenka Savić) / autor emisije Saša Janoš (Radio Pančevo, 19.1.2006. godine)
626. Naše lične istine / Andrea Pető // *Misao* (Novi Sad). – ISSN 0350-817X. – Br. 18.
627. (Ne)moguće žensko / Bogdan Terzić // *Politika* (Beograd). – ISSN 0350-4395. – 14. septembar 2006, str. 6
628. Škola romologijači si avutnipe / M. P. // *Them* (Novi Sad). – ISSN 1820-3280. – 13. oktobri 2006, str. 8-9.
629. Uručene diplome studentima romologije / Z. Gajić // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – God. 65, br. 21182 (29. januar 2006), str. 14.
630. Žene su ministarke, premijerke, poslanice... / N. M. // *Dan* (Podgorica). – ISSN 1450-7943. – 22. februar 2006, str. 10.

2007.

631. Diskriminacija u jeziku / G P. F. // *Kikindske novine* (Kikinda). – 5. jul 2007, str. 5.
632. Do kvaliteta pozitivnim sadržajima / Vesna Vukojev // *TV magazin – Dnevnikov TV dodatak* (Novi Sad). – 15-21. jula 2007, str. 5.
633. Gatisajli dujto škola pale romologija / M. P. // *Them* (Novi Sad). – ISSN 1820-3280. – 17. februar 2006, str. 14.
634. Nacionalizam nikada nije pozitivan / M. M. // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 29. jun 2007, str. 31.
635. Pogled u nazad : Svenka Savić o igri i baletu / Marina Arsenović-Pavlović // *Nastava i vaspitanje* (Beograd). – ISSN 0547-3330. – God. 66, br. 2, str. 216-222.
636. Pogled u nazad (priredile Veronika Mitro i Vesna Krčmar, Futura publikacije i Ženske studije i istraživanja, Novi Sad, 2006) / Zoran Jovanović (tekst pročitano na promociji knjige u Gradskoj biblioteci u Beograd, april 2007).
637. Prevazilaženje stereotipa / B. J. // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 2. april 2007, str. 11.

638. Šta je žena bez brkova (jezikoslovci i jezička ravnopravnost) / Zora Mijatović // *Građanski list* (Novi Sad). – ISSN 1450-9725. – 22-23. decembar 2007, str. 16-17.
639. Tri rektorke Univerziteta u Novom Sadu (Tribina Centra za rodne studije) / V. Č. // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 15. januar 2007, str. 11.

2008.

640. Položaj žene u akademiji nauka / Lj. N. // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 10. decembar 2008.
641. Put do romske intelektualne elite u Vojvodini / Z. Mijatović // *Građanski list* (Novi Sad). – ISSN 1450-9725. – 17. avgust 2008, str. 4-5
642. Sva Evina lica (gost prof. dr Svenka Savić) // RTV 1, 28. februar 2008.
643. Tribina "Šta znamo o prostituciji" / V. Č. // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 16. jun 2008.
644. Za Februarsku nagradu deset kandidata / D. Ig. // *Građanski list* (Novi Sad). – ISSN 1450-9725. – 5-7. januar 2008, str. 10.

2009.

645. Lista najmoćnijih žena (Svenka Savić na 184. mestu) // *Blic* (Beograd). – ISSN 0354-9283. – 15. decembar 2009, str. L1-L4.
646. Muke sa ženskim jezikom: Autorke protiv supruža / Vladan Stošić // *Vreme* (Beograd). – ISSN 0353-8028. – Br. 969 (30. jul 2009).
Dostupno i na: <http://www.vreme.com/cms/view.php?id=878870&print=yes>
647. Nema katedre za romski jezik // *Borba* (Beograd). – ISSN 0350-7440. – God. 87, 21-22. februar 2009, str. 10.
648. Od aginice do kosmonautkinje (rodno osetljiva upotreba jezika) / Edvard Jukić // P Pres C (Pančevo). – ISSN 1820-936X. – God. 2, br. 85 (2. oktobar 2009).
Dostupno i na: <http://www.pancevackipres.com/sh/85/70/3376/>
649. Rodno smo (ne)osetljivi / Dejan Pralica // *Link* (Novi Sad). – ISSN 1451-3420. – God. 8, br. 82, oktobar (2009), str. 35.
650. Značajan prilog proučavanju odnosa roda i jezika (Rod i jezik; priredile: Svenka Savić, Marijana Čanak, Veronika Mitro i Gordana Štasni) / Tatjana Radanović-Felberg // *Riječ* (Nikšić). – ISSN 0354-6039. – Br. 2 (nova serija), str. 219-222.

2010.

651. Bez cenzure (gost prof. dr Svenka Savić) // RTV Panonija, 16. avgust 2010.
652. Gost dr Svenka Savić // TV serijal „Sofa” / autor i voditelj Olivera Todorović (Studio B, 16. april 2010, 20h 20 min.)
(Emisija emitovana na sledećim TV stanicama: TV Alfa (Užice); TV VK (Kikinda); RTV Pančevo (Pančevo); RTV Caribrod (Caribrod); TV Apolo (Novi Sad); RTV Zaječar (Zaječar); RTV Kraljevo (Kraljevo); TV 017 (Vranje); RTV Mag (Obrenovac); TV Leskovac (Leskovac); RTV Prima (Bajina Basta); RTV Kruševac (Kruševac); RTV Sokobanja (Sokobanja); TV Niška (Niš); TV Spektar (Sombor); TV Jedinstvo (Novi Pazar); RTV Trstenik (Trstenik); RTV Čuprija (Čuprija); TV Valjevo (Valjevo); TV

- Čačak (Čačak); RTV Santos (Santos); RTV Mlava (Petrovac na Mlavi).
653. Jedinstven akademski program u regionu (Diplome šestoj generaciji Škole romologije) / S. Tanurđić // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 15. mart 2010, str. 25.
654. Milica Stojadinović prva žena ratni izveštač / Milan Laketić // *Blic* (Beograd). – ISSN 0354-9283. – 12. april 2010, str. NS4-NS5.
655. Moć reči (gost dr Svenka Savić) // Emisija Kosmos / autor i voditelj emisije Nina Martinović (TV Vojvodina, avgust 2010, 22h 45 min.)
656. Nepismeni novinari proizvode još nepismenije čitaoce / Igor Mihaljević // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 22. februar 2010, str. 13.
657. Po diviziji i po televiziji (istraživanje: jezik estrade) // Sanja Lončar // *Status* (Beograd). – ISSN 1450-717X. – Br. 89, str. 77-83.
658. Počasna titula za šest profesora / V. Čekić // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 15. mart 2010, str. 12.
659. Počasna zvanja za vrhunske rezultate / V. Č. // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 28. jun 2010, str. 15.
660. Razlike Prvih i Drugih / Silvia Dražić // *Danas* (Beograd). – ISSN 1450-538X. – 17-18. jul 2010, str. XIII.
(Prikaz zbornika *Kultura, drugi, žene* / uredile Jasenka Kodrnja, Svenka Savić, Svetlana Slapšak, Zagreb 2010).
661. Trenerke i farmerke (Rodno osetljiv jezik) / Natalija Lekić // *Status* (Beograd). – ISSN 1450-717X. – Br. 92, str. 99-102.
662. Za repertoar dostojan tradicije / N. Pejčić // *Dnevnik* (Novi Sad). – ISSN 0350-7556. – 29. mart 2010, str. 23.
663. Zlatne medalje Svenki Savić i Milanu Laziću / I. K. // *Blic* (Beograd). – ISSN 0354-9283. – 29. mart 2010, str. 6-7.

VI ODREDNICE U ENCIKLOPEDIJAMA I LEKSIKONIMA

1984.

664. Dr Svenka Savić // *Filozofski fakultet: 1954-1984: bibliografije*. – Novi Sad : Univerzitet u Novom Sadu, 1984. – Str. 647-649.

1995.

665. Savić, Svenka // *Ko je ko u Srbiji '95: biografski leksikon: intelektualna, umetnička, politička, finansijska, vojna, sportska elita Srbije*. – Beograd : Bibliofon, 1995. – Str. 509.

1996.

666. Savić, Svenka // *Odabrana bibliografija radova iz feminističke teorije / ženskih studija : 1974-1996 = Selected bibliography of works in feminist theory / women's studies : 1974-1996* / Biljana Dojčinović-Nešić. – Beograd : Ženske studije i komunikacija, Centar za ženske studije, 1996. – Str. 88-89.

2004.

667. Savić dr Svenka // *Enciklopedija Novog Sada. Knj. 24, Rod-Ser* / urednik Dušan Popov. – Novi Sad : Novosadski klub : Dnevnik, 2004. – Str. 153-155.

2010.

668. Savić, Svenka // *Srpski Who is Who*. – Beograd : Zavod za udžbenike, 2010 (u štampi).

**VII SVENKA SAVIĆ: MENTORKA DIPLOMSKIH RADOVA NA
ODSEKU ZA SRPSKI JEZIK I LINGVISTIKU FILOZOFSKI FAKULTET
UNIVERZITETA U NOVOM SADU (1984-2007)**

1984.

- Mulai, Juliška: Sintaksičko-semantičke karakteristike jedne govorne situacije u dvojezičnoj sredini : razgovor između prodavca i kupca, Psiholingvistika.

1985.

- Šikoparija, Tamara: Povezanost između rečeničnih konstrukcija i aspektnih stanja : psiholingvistički aspekti deminutivnih glagola, Psiholingvistika.

1987.

- Božićković, Dragana: Jezik i pol : govorni stereotip žene u usmenom i pismenom opštenju, Psiholingvistika.
Šokica, Slavica: O značenju konverzacijonih partikula u telefonskoj komunikaciji, Sintaksa standardnog srpskohrvatskog jezika.

1988.

- Berisavljević, Svetlana: Razgovor između lekara i pacijenta : metodološka pitanja transkripcije razgovornog materijala, Psiholingvistika.
Považan, Katarina: Neologizmi : upotreba žargona kod tinejdžera, Psiholingvistika.
Šovljanski, Vladimir: Sintaksička i semantička analiza reklame na radiju, Savremeni srpskohrvatski jezik.

1989.

- Perović, Branka: Pragmatička analiza jezika spomenara, Pragmatika.

1991.

- Popov, Jelica: Osobina razgovora kupca i prodavca, Pragmatika.

1992 .

- Dujović, Aleksandra: Analiza malih oglasa – lične vesti, Opšta lingvistika.

Kosić, Dragana: »Neka mi bude po tvojoj reči« : analiza religijskog diskursa o Mariji, Analiza diskursa.
Sklena, Olivera: Analiza jednog primera pisanog teksta – tekst spomenara (1943-1992), Analiza diskursa.
Šorović, Olivera: Analiza jednog tipa novinskog teksta : oglasi na francuskom i srpskohrvatskom jeziku »Ligne du coeur« i »Lične vesti«, Analiza diskursa.
Teodorović, Mirjana : Pragmatičke osobine intervjuja, Opšta lingvistika.
Vujkov, Ružica: Analiza diskursa o ženi u Novom zavetu, Analiza diskursa.
Zejak, Svetlana: Starozavetna žena u dijalozi biblijskog teksta, Analiza diskursa.

1994.

Dizić, Slavica : Diskursne osobine narodnih poslovice : red reči i glagolska vremena, Analiza diskursa.
Meljnikov, Melita: Upotreba nomina agentis u standardnom srpskohrvatskom jeziku u seoskoj sredini u Vojvodini (selo Lipar).
Petrović, Slavica: Diskursne osobine reda reči u prenosu fudbalske utakmice sa radija, Analiza diskursa.
Simovljević, Merima: Aorist kao narativno vreme u romanu »Tebi, moja Dolores« Saše Božović, Analiza diskursa.
Škorić, Tatjana: Red reči u pripovedanju, Sintaksa standardnog srpskohrvatskog jezika.
Tomić, Žanko: Diskursne osobine razgovora reditelj – glumac, Analiza diskursa.
Uzunović, Jadranka: Diskursne osobine viceva: analiza sadržaja i upotreba glagolskih vremena i načina, Analiza diskursa.
Vukša, Vesna: Neki aspekti diskursa ostvarenog preko telefona : određenje mesta, Analiza diskursa.

1995.

Marić, Tatjana: Religijski diskurs : dijalog među crkvama, Analiza diskursa.
Perić, Jovana: Semiotika i diskurs analiza : razgovor odraslog sa životinjama, Analiza diskursa.
Radić, Dara: Jezik u društvu – mali oglasi, Opšta lingvistika.
Ristić, Alisa: Usvajanje gramatičkih formi za obeležavanje vremena kod deteta na uzrastu 3-5 godina, Analiza diskursa.
Šunjka, Aleksandar : Jedan tip analize novinskog teksta : upotreba titula i zanimanja žena, Analiza diskursa.

1996.

Baretić, Gordana: Strategije ubeđivanja u spontanom telefonskom razgovoru, Analiza diskursa.
Đurđev, Jasmina: Diskursne osobine kod adolescenata, Analiza diskursa.
Klačar, Svetlana: Diskursne karakteristike jednog tipa monološkog teksta : primer propovedi, Analiza diskursa.
Krsmanović, Bojan: Osnovne osobine diskursa proricanja sudbine u srpskom jeziku :

gledanje u šolju, Analiza diskursa.

Vidić, Marijana: Pragmatičke osobine komplimentata u srpskom jeziku, Analiza diskursa.
Zlatković, Biljana : Prototipična značenja vremena u jeziku pozorišne predstave, Analiza diskursa.

1997.

Cvetković, Vesna: Prezimana udatih žena u Novom Sadu (1960-1966), Analiza diskursa.
Idei, Marija Magdalena : Usporedna analiza diskursa malih oglasa : lične vesti na mađarskom i srpskom jeziku, Analiza diskursa.
Slavković, Nataša: Jezik i pol : prezimana i njima implicirana identifikacija udatih žena u Novom Sadu (1990-1996), Analiza diskursa.

1998.

Čurić, Ivana: Diskursne osobine pisanih poruka, Analiza diskursa.
Dragišić, Olivera: Diskursne osobine naziva privatnih radnji u Novom Sadu (na *Spens-u* i *Apolo centru*), Analiza diskursa.
Obradov, Aleksandra: Diskursne osobine naziva privatnih radnji u Indiji u 1997. godini, Analiza diskursa.

1999.

Bandin, Maja: Diskursne osobine pozdravljanja i oslovljavanja u mađarskom i srpskom jeziku u jednoj radnoj organizaciji, Analiza diskursa.
Damjan, Melanija: Diskursne osobine biografija, Analiza diskursa.
Eror, Nataša: Diskurs analiza epitafa, Analiza diskursa.
Jevremović, Darko: Diskurs o operskoj umetnosti, Analiza diskursa.
Gorjanović, Emilija: Diskursne osobine naziva privatnih radnji u Staroj Pazovi na primerima iz 1997. godine, Analiza diskursa.
Kojić, Joka: Diskurs analiza tekstova u časopisu »Svetigora«,
Reljin, Mara: Uloga žene, kao glavnog junaka u stripu »Cat Claw«, Analiza diskursa.
Stanković, Biljana: Fraze uljudnog ophođenja u srpskom jeziku, Analiza diskursa.
Vukčević, Danijela: Diskursne osobine naziva privatnih radnji u centru Podgorice na primerima od 1990. do 1999. godine, Analiza diskursa.

2000.

Bjeljac, Aleksandra: Analiza voditeljskog diskursa u kontakt emisijama radija, Analiza diskursa.
Bojović, Danka: Upotreba skraćenica u novinskom tekstu, Analiza diskursa.
Čolić, Danica: Diskursne osobine prepiske Milice Stojadinović Srpkinja sa Vukom Stefanovićem Karadžićem, Analiza diskursa.
David, Draga: Diskursne osobine prezimana udatih žena – usporedna analiza podataka iz Novog Sada i Mramorka, Analiza diskursa.
Mičić, Suzana: Shvatanje Isidore Sekulić o govoru i jeziku, Analiza diskursa.
Škorić, Katarina: Diskurs analiza stripa u dnevnim novinama »Politika« (3.1.1998-1.3.1998),

Analiza diskursa.

Vasić, Maja: Dijaloške forme u autobiografskom diskursu, Analiza diskursa.

2001.

Mandžo, Dajana: Uporedna analiza diskursa autobiografija dunavskih Nemica u Vojvodini, Analiza diskursa.

Sedlarević, Maja: Diskurs analiza jedne kontakt emisije na radiju, Analiza diskursa.

Trajkovski Milačić, Slađana: Diskurs analiza tekstova o ženi u dnevnim novinama »Politika«, Analiza diskursa.

Vukobratović, Valentina : Dnevnički zapisi o životu monahinja u manastiru, Analiza diskursa.

2002.

Bolehradski, Teodora: Određivanje stepena pismenosti na maternjem jeziku učenika završnog razreda Osnovne škole »Bratstvo-jedinstvo« u Somboru, Analiza diskursa.

Injac, Goran : Engleski jezik u com media, Analiza diskursa.

Ružičić, Milica: Jezik u funkciji nediskriminacije – prilog standardizaciji terminologije u oblasti invalidnosti, Analiza diskursa.

2003.

Bošković, Marina: Diskurs analiza o ženi u časopisu Republika (1996-1998 ; 2000-2002), Analiza diskursa.

Divjaković, Zorica: Diskurs analiza novinskog teksta baletske kritike u Politici (1996-2003), Analiza diskursa.

Jelačić, Zdravka: Analiza diskursa lokalnog dnevnog lista »Glas« (Vrbas), Analiza diskursa.

Jeremić, Tatjana: Diskurs telefonskih poruka ostavljenih na mobilnom i primaču (telefonskoj sekretarici), Analiza diskursa.

Vasić, Marija: Diskurs oslovljavanja i pozdravljanja u gradskoj sredini, Analiza diskursa.

Vujović, Dragana : Analiza naslova i nadnaslova u člancima o ženama u dnevnom listu »Danas« 1.1.2003-30.10.2003, Analiza diskursa.

Đukić, Slavica : Diskurs analiza novinskog teksta : baletske kritike u „Dnevniku“ (1968-2003), Analiza diskursa.

2004.

Broćeta, Aleksandra : Anaforizacija Boga i Isusa u novozavetnimtekstovima, Analiza diskursa.

Ivković, Vladislava : Diskurs analiza lokalnih novina u Vojvodini : predstava o političarkama u listu »Zrenjanin« tokom 2001. godine, Analiza diskursa.

Joksimović, Dragana: Stavovi o jeziku javnih radnika u državnoj službi u 2004. godini u Novom Sadu, Analiza diskursa.

Trifković, Olga : Predstava političarke u dnevnom listu »Politika« 1.1.2003-18.10.2003. godine, Analiza diskursa.

2005.

- Stankov, Marija: Osobine diskursa reklamnih oglasa u ženskom časopisu »Lepota i zdravlje«, Analiza diskursa.
- Radovančev, Ivana: Diskurs analiza propagandnog materijala : letaka, flajera i nalepnica, Analiza diskursa.
- Dugalić, Anica: Odnos analize diskursa i sintakse : primeri iz pisanih medija, Analiza diskursa.
- Stojnić, Senka: Diskurs analiza reklama u muškom magazinu CKM, Analiza diskursa.
- Kolundžija, Jelena: Institucionalna upotreba titula žena : analiza diskursa, Analiza diskursa.
- Novković, Biljana: Analiza diskursa dnevnih novina : titule i zanimanja žena u dnevnom listu »Dnevnik« (januar – februar 2005), Analiza diskursa.
- Knežević, Dragica: Titule i zanimanja žena u dnevnom listu »Politika« (januar – februar 2005), Analiza diskursa.
- Keco, Snežana: Značaj biografskog metoda u analizi diskursa : Životna priča Živke (1924-2004), Analiza diskursa.
- Graovac, Dragana : Međuzavisnost situacije i izraza za uljudno ophođenje u srpskom jeziku, Analiza diskursa.
- Kokotović, Zorana: Diskurs analiza sportske rubrike u dnevnim novinama (januar – maj 2005), Analiza diskursa.

2006.

- Vojvodić, Marica : Identifikacija žene u Kikindskim novinama u 2002. i 2005. godini, Analiza diskursa
- Mirković, Milica: Rodna perspektiva bećaraca: analiza diskursa, Analiza diskursa.
- Igić, Tatjana: Analiza diskursa u udžbenicima (Srpski jezik kao nematernji : I razred srednje škole), Analiza diskursa.

2007.

- Prelić, Natalija: Uporedna analiza jednog tipa radijskog diskursa : oblik posredne komunikacije na Radio Futogu u dve vremenska segmenta (2001. i 2007. godine), Analiza diskursa.
- Subotički, Dijana : Diskurs analiza tekstova o starim osobama u dnevnom listu „ Danas“ u maju i junu 2007. godine, Analiza diskursa.
- Deman, Marija : Diskurs analiza medija : pisanje o ženi na rukovodećem mestu u instituciji: rektorka na UNS (2004-2007), Analiza diskursa.

VIII ULOGE SVENKE SAVIĆ U PREDSTAVAMA SRPSKOG NARODNOG POZORIŠTA U NOVOM SADU

BALETI (1960-1968)

Sezona 1960/61.

AMERIKANAC U PARIZU (AN AMERICAN IN PARIS)

Baletska revija u četiri čina

Autor: Džordž Geršvin

Koreograf: Georgi Makedonski

Uloga: Učenica, Gerla

Premijera: 26. mart 1961.

10 predstava

gledalaca: 3.646

NA LEPOM PLAVOM DUNAVU (AN DER SCHÖNEN BLAUEN DOUNAU)

Balet u jednom činu

Autor: Johan Štraus ml. i Jozef Laner

Koreograf i reditelj: Georgi Makedonski

Uloga: Dama sa suncobranom, Čistatica

Prvo izvođenje u našoj zemlji: 28. mart 1924. SNG, Ljubljana

Prvo izvođenje u Srpskom narodnom pozorištu: 26. mart 1961.

Premijera 26. mart 1961.

10 predstava

gledalaca: 3.646

Sezona 1961/62.

OHRIDSKA LEGENDA

Balet u četiri čina

Autor: Stevan Hristić

Koreograf i reditelj: Pia i pino Mlakar, k.g.

Uloga: Rusalka

Prvo izvođenje u našoj zemlji: 5. april 1933.

Prvo izvođenje u Srpskom narodnom pozorištu: 20. april 1951.

Premijera: 5. novembar 1961.

18 predstava

gledalaca: 6.230

ŽIZELA (GISELLE OU LES WILLIS)

Fantastičan balet u dva čina

Autor: Stevan Hristić
Koreograf i reditelj: Georgi Makedonski
Uloga: Žizelina drugarica
Prvo izvođenje u našoj zemlji: 26. april 1926, NP, Beograd
Prvo izvođenje u Srpskom narodnom pozorištu: 11. mart 1962.
Premijera: 11. mart 1962.
3 predstave
gledalaca: 14.071

Sezona 1962/63.

TRI MODERNA BALETA (E=mc²; Paukova gozba, Demon zlata)
Koreograf, reditelj i scenarista: Iko Otrin, k.g.

B) DEMON ZLATA
Balet u jednom činu
Autor: Rudolf Bruči
Uloga: Žena
Premijera: 16. jun 1963.
4 predstave
gledalaca: 1.972

C) PAUKOVA GOZBA (LE FESTIN DE L'ARAIGNEE)
Balet u jednom činu
Autor: Žilber d'Vuazen
Uloga: Muva
Prvo izvođenje u našoj zemlji: 30. april 1963, SNG, Maribor
Prvo izvođenje u Srpskom narodnom pozorištu: 16. jun 1963. (u okviru Tri moderna baleta)
Premijera: 16. jun 1963.
4 predstave
gledalaca: 1.972

Sezona 1963/64.

TRI BALETA (TRI BALETA / ČOVEK U OGLEDALU)
Koreograf: Georgi Makedonski

A) SIMFONIJA Ce-dur (LE PALAIS DE CRISTAL)
Balet bez sadržaja u četiri stava
Autor: Žorž Bize
Uloga: Allegro vivace-ansambl
Prvo izvođenje u našoj zemlji: 30. mart 1953, NP, Beograd

Prvo izvođenje u Srpskom narodnom pozorištu: 3. mart 1964. (u okviru Tri moderna baleta)

Premijera: 3. mart 1964.

6 predstava

gledalaca: 2.898

B) *TRIPTIHON*

Koreografska poema u tri dela

Autor: Petar Konjović

Uloga: u ansamblu

Prvo izvođenje u našoj zemlji: 21. jun 1958, HNK, Zagreb

Premijera: 3. mart 1964.

11 predstava

gledalaca: 6.182

C) *ČOVEK U OGLEDALU*

Psihološki balet u jednom činu (sedam slika)

Autor: Milko Keleman

Uloga: Nepoželjni gost

Premijera: 3. mart 1964.

11 predstava,

gledalaca: 6.182

KARMINA BURANA (CARMINA BURANA)

Srednjovekovne presme za balet, soliste i hor u tri dela s prologom i epilogom

Koreograf i reditelj: Iko Otrin kao gost

Uloga: Prva igra

Prvo izvođenje u našoj zemlji: 13. oktobar 1964, SNP, Novi Sad

Premijera: 14. jun 1964, Subotica

10 predstava

gledalaca: 4.837

Sezona 1964/65.

ĐAVO U SELU

Balet Pie i Pina Mlakara u osam slika

Koreograf i reditelj: Iko Otrin

Uloga: Susetka

Prvo izvođenje u našoj zemlji: 3. april 1937, HNK, Zagreb

Prvo izvođenje u Srpskom narodnom pozorištu: 30. april 1952.

Obnovljeno kao premijera: 15. decembar 1964.

15 predstava

gledalaca: 7.137

PEPELJUGA (ZOLUŠKA)

Balet u tri čina

Koreograf i reditelj: Iko Otrin

Uloga: Pratinja Vile proleća

Prvo izvođenje u našoj zemlji: 11. mart 1959, SNG, Ljubljana

Prvo izvođenje u Srpskom narodnom pozorištu: 25. maj 1965.

Pretpremijera: 21. i 23. maj 1965.

Premijera: 25. maj 1965.

15 predstava

gledalaca: 7.121

Sezona 1965/66.

BALETSKE CIPELICE PRIČAJU

Revija baleta u dva dela

Koreografija: Marijus Petita, Mihailo Mihailovič Fokin, Iko Otrin, Georgi Makedonski

Uloga: Čardaš

Premijera: 26. decembar 1965.

10 predstava

gledalaca: 2.342

KOPELIJA (Copéllia ou la Fille aux Yeux d'émail)

Balet u tri čina

Koreograf i reditelj: Vera Kostić, k.g.

Uloga: Mazurka i Čardaš

Prvo izvođenje u našoj zemlji: 1. maj 1895, HNK, Zagreb

Prvo izvođenje u Srpskom narodnom pozorištu: 13. mart 1954.

Premijera: 18. januar 1966.

15 predstava

gledalaca: 6.277

A) KRČAG (La giara)

Baletska komedija u jednom činu

Koreograf i reditelj: Iko Otrin

Uloga: dona Tana

Premijera: 14. jun 1966.

7 predstava

gledalaca: 1.700

B) DEMON ZLATA

Balet u jednom činu

Autor: Rudolf Bruči

Koreograf i reditelj: Iko Otrin
Uloga: Žena
Premijera: 14. jun 1966.
6 predstava
gledalaca: 1.400

Sezona 1966/67.

MALE IGRARIJE (Les petits riens), Wolfgang Amadeus Mozart
Balet u jednom prizoru
Koreograf i reditelj: Iko Otrin
Uloga: Pastirica
Prvo izvođenje u našoj zemlji: 17. novembar 1955, SNG, Ljubljana
Prvo izvođenje u Srpskom narodnom pozorištu: 26. januar 1967.

ŠHEREZADA, Nikolaj Andrejevič Rimski-Korsakov
Balet u jednom činu (tri slike)
Uloga: Robinja
Premijera: 26. januar 1967.
19 predstava
gledalaca: 7.600

ŽIZELA (Giselle), Adolf-Šarl Adam
Fantastičan balet u dva čina
Koreograf i reditelj: Georgi Makedonski
Uloga: Žizelina drugarica
Prvo izvođenje u našoj zemlji: 24. april 1926, NP, Beograd
Prvo izvođenje u Srpskom narodnom pozorištu: 11. mart 1967.
Obnovljeno kao premijera: 14. mart 1967.
18 predstava
gledalaca: 8.490

OPERE, OPERETE, MJUZIKLI I DRAME (1963-1972)

1963.

Predstava LAKME, Leo Delib
Opera u tri čina
Koreograf: Georgi Makedonski
Uloga: Sveštenica
Premijera: 22. mart 1963.
5 predstava
gledalaca: 2.016

Predstava KARMEN, Žorž Bize
Opera u četiri čina
Koreograf: Georgi Makedonski
Uloga: Ciganska igra, IV čin
Premijera: 4. april 1963.
11 predstava
gledalaca: 5.022

1964.

Predstava MOJA SESTRA IJA, Ralf Benacki
Muzička komedija u dva dela sa prologom i revijom
Koreograf: Iko Otrin
Uloga: Kan-kan
Premijera: 30. oktobar 1964, Veseli teatar „Ben Akiba“
38 predstava
gledalaca: 9.455

1966.

Predstava ČAROBNA VIOLINA, Verner Ek
Opera-bajka u tri čina (šest slika)
Koreograf: Iko Otrin
Uloga: Španska igra
Premijera: 15. mart 1966.
6 predstava
gledalaca: 2.373

Predstava PRODANA NEVESTA, Bedžih Smetana
Komična opera u tri čina
Koreograf: Žarko Milenković
Uloga: Solista
Premijera: 1. novembar 1966.
29 predstava
gledalaca: 12.999

Predstava VESELA UDOVICA
Opereta u dva dela
Koreograf: Iko Otrin
Asistent koreografa Svenka Vasiljev
Uloga: Gopak, Valcer
Premijera: 1. novembar 1966.
29 predstava
gledalaca: 12.999

1967.

Predstava PARISKI ŽIVOT, Žak Ofenbah
Muzička farsa u tri čina i četiri slike
Koreograf: Iko Otrin, Margita Bratonižić
Uloga: Dama sa koferima
Premijera: 24. april 1967.
6 predstava
gledalaca: 20.88

1969.

Predstava ŽENIDBA PREDSEDNIKA KUĆNOG SAVETA, Draška Šaljić
Komedija u pet činova
Koreograf: Georgi Makedonski
Uloga: u ansamblu
Premijera: 31. decembar 1969.
65 predstava
gledalaca: 31.488

1971.

Predstava LAŽA I PARALAŽA, Jovan Sterija Popović
Komedija u dva dela
Scenske kretnje: Svenka Savić
Premijera: 14. decembar 1971. Veseli teatar „Ben Akiba“
34 predstave
gledalaca: 8.296

1972.

Predstava TUGA I OPOMENA, Branko Radičević
Komedija u dva dela
Scenske kretnje: Svenka Savić
Premijera: 27. novembar 1972. Veseli teatar „Ben Akiba“
134 predstave
gledalaca: 4.212.

Novi Sad, 6. jun 2011.

Foto: Jovo Kušlaković